

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ СІЛЬСЬКИХ ТА СЕЛИЩНИХ РАД

ВІСНИК

специлук
№7
2013

МЕРЕЖА РЕГІОНЕТ – НОВІ МОЖЛИВОСТІ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ ФАХІВЦІВ, ЯКІ УМІЮТЬ ПРАЦЮВАТИ НА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ ТА ГРОМАД

Метою створення РегіоНет є об'єднання та професійний розвиток фахівців з усіх регіонів України, їх залучення до вироблення та реалізації політики, а також забезпечення для усіх суб'єктів розвитку територій (влади, бізнесу, громадськості) можливості отримати «з перших рук» продукти та послуги, засновані на кращих практиках регіонального та місцевого розвитку України. РегіоНет створюється як неформальна безлідерна політично незаангажована професійна мережа.

Мережа РегіоНет створюється у рамках технічного завдання Проекту ЄС «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні», затвердженого угодою між Урядом України та Європейською Комісією. Нещодавно на важливості утворення мережі фахівців з регіонального розвитку у своєму виступі на Раді регіонів наголосив Президент України.

Створення РегіоНет передбачає партнерство з органами влади (Мінекономрозвитку, Мінрегіон), Українською асоціацією районних та обласних рад, Асоціацією міст України, Всеукраїнською асоціацією сільських та селищних рад, Асоціацією агенцій регіонального розвитку України, Національною академією державного управління при Президентіві України, провідними навчальними, науковими установами, експертними центрами, міжнародними донорськими організаціями, приватними компаніями, інститутами громадянського суспільства.

Наразі в Україні триває прийом заявок на участь у новій професійній спільноті – всеукра-

їнській мережі фахівців та практиків з регіонального та місцевого розвитку РегіоНет.

Подібна мережа створюється у нашій державі вперше. Фахові мережі, що зараз існують в Україні, як правило об'єднують спеціалістів у окремих галузях – правників, будівельників, програмістів тощо.

РегіоНет вперше ставить собі за мету згуртувати різних фахівців і практиків із багатьох сфер – від енергоефективності до електронного урядування, від стратегічного планування до соціального бізнесу. У підсумку, йдеться про різноманітні види професійної діяльності, які мають одну важливу спільну ознаку: усі вони чинять реальний вплив на розвиток територій чи громад.

Концепція мережі РегіоНет зорієнтована на активних та ініціативних людей, здатних самостійно досягати практичних результатів. При цьому не має значення статус кандидата – він може бути експертом, службовцем, підприємцем, громадським активістом, науковцем тощо. Мережа дозволить таким фахівцям заявити про себе та проявити себе.

Кожен учасник мережі зможе отримати відчутні вигоди від своєї участі, зокрема підвищувати професійний рівень, мати доступ до передової бази знань та кращих практик, переймати досвід колег та об'єднуватися з ними для вирішення комплексних задач, впливати на політику, здійснювати ефективну промоцію власних послуг.

Особливістю РегіоНет є двоетапний відбір

кандидатів на участь у мережі на професійній основі: на першому етапі відбудуться оцінювання аплікаційних форм (заявок-анкет) та персональні співбесіди із заявниками, а другим етапом стане базове навчання. На кожному з названих етапів будуть використані інноваційні для України підходи.

Так, на першому етапі головним критерієм відбору стане причетність заявника до реалізації кращих практик регіонального чи місцевого розвитку. У своїй анкеті фахівець має описати власний продукт (послугу) у сфері регіонального чи місцевого розвитку, які він (як носій знань та досвіду) успішно втілює на практиці та готовий допомагати втілювати іншим – консультувати, радити, співпрацювати. Без такої послуги – реально впровадженої та належним чином описаної – успішне проходження цього етапу відбору є неможливим. Під час співбесіди кандидат має довести обґрунтованість своїх намірів та предметність описаного в анкеті власного досвіду.

Усі кандидати на участь у мережі, відібрані за результатами першого етапу, стануть учасниками Міжнародного форуму з регіонального розвитку в Києві, запланованого на кінець листопада – початок грудня.

Другий етап – базове навчання – передбачає обов'язкове проходження кандидатом цілісного пакету навчально-практичних модулів. До підготовки навчальних модулів будуть долучені провідні науковці та національні експерти. При цьому активно будуть використані сучасні техно-

До уваги фахівців, які мають намір взяти участь у відборі до мережі РегіоНет:

До уваги фахівців, які мають намір взяти участь у відборі до мережі РегіоНет:

для участі необхідно заповнити аплікаційну форму (анкету) та надіслати її на адресу Секретаріату мережі info@regionet.org.ua. Формуляр аплікаційної форми, а також інформація про РегіоНет та правила відбору розміщені на сайті Проекту ЄС за адресою <http://surdp.eu/regionet/>. Прийом аплікаційних форм триває до 31 жовтня.

Результати відбору будуть оприлюднені до 15 листопада.

За додатковою інформацією звертатися до координатора мережі Регіонет: Ігор Абрам'юк, тел. +380 (50) 3749525, info@regionet.org.ua

Найважливіше для українських сіл сьогодні – наповнення бюджетів, забезпечення соціальної складової життя сільського населення. У ситуації, що склалася, без державної підтримки українському селу не обійтись. Як держава сприяє розвитку сільської території, які програми реально працюють, ми намагалися розповісти у цьому номері.

Більше року тому Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства розпочала роботу над створенням механізму забезпечення економічної складової життя сільських територій. Розпочали у травні 2012 року з презентації ініціативи Міністра Миколи Присяжнюка «Рідне село».

Головна мета цього проекту – створити на територіях громад сільських та селищні підприємства (ССП). Низка заходів, обговорень, пропозицій, спільних проектів з міжнародними організаціями була проведена з того часу. Процес триває і вимагає ще більшої концентрації зусиль у питаннях удосконалення юридичної складової проекту, проведення роз'яснювальної роботи серед населення та навчання керівників органів місцевого самоврядування.

Нині співпраця Міністерства та Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад розширює свої горизонти. У планах на 2014 рік багато цікавих пропозицій для сільських територій, таких як створення ресурсного центру на всеукраїнському рівні для акумуляції всіх можливих ресурсів розвитку громад. Про них трохи пізніше. А зараз – інформація про те, на яку реальну підтримку держави можуть нині сподіватися сільчани.

Відтак, блок новин із Міністерства агропромислової політики та продовольства вимальовує загальний стан справ у аграрній сфері, держави в цілому. Далі більш детально про реалізацію державної політики у сфері тваринництва, садівництва, виноградарства та виноробства.

Як держава підтримує фермерів, розповідає Сергій Кадигроб, директор Департаменту науково-освітнього забезпечення АПВ та розвитку сільських територій Мінагрополітики України.

Рекомендую познайомитись із досвідом розвитку українських громад та підприємництва в сільській місцевості за допомоги міжнародних організацій. Цікавим видається впровадження проектів Міжнародної благодійної організації «Добробут громад».

У цьому номері ми публікуємо частину дослідження, яка стосується пропозицій щодо можливих шляхів та кроків держави і суспільства у збереженні сільських територій та сільському розвитку. Сподіваємося на продовження публікацій окремих частин цього дослідження у наступних номерах видання.

З повагою,
Головний редактор журналу
«Вісник Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад»
Наталія Ключник

Всеукраїнський науково-популярний журнал «Вісник сільських та селищних рад». Автор ідеї, відповідальна за випуск, головний редактор:
Наталія Ключник
Керівник проекту:
Вадим Івченко
Дизайн та верстка:
Ольга Чумакова

Засновник: **Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад**
Адреса редакції: м. Київ, вул. Артема, 73, електронна пошта: vassr.visnuk@mail.ru
Видавець: **Інформаційна Агенція «Рідне село»**

Періодичність виходу: один раз на місяць.
Матеріали подаються мовою оригіналу.
Повне або часткове передрукування матеріалів, опублікованих у журналі «Вісник сільських та селищних рад», допускається лише з письмового дозволу редакції.

ЗМІСТ

АГРОПОЛІТИКА

НОВИНИ АГРОПОЛІТИКИ4
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА СІЛЬСЬКІ ТЕРИТОРІЇ:
МОЖЛИВІ КРОКИ У СІЛЬСЬКОМУ РОЗВИТКУ10

ТВАРИННИЦТВО

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У ТВАРИННИЦТВІ ..12
МЕХАНІЗМ НАДАННЯ ДОТАЦІЇ
ЗА УТРИМАННЯ МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ..16
ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СЕЛЯН.
ДОТАЦІЇ. ЯК ЇХ ОТРИМАТИ?17
ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОРЯДКУ ВИКОРИСТАННЯ
СУМ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, СПЛАЧЕНИХ
ПЕРЕРОБНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ДО СПЕЦІАЛЬНОГО
ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ18
РОЛЬ ФЕРМЕРІВ У РОЗБУДОВІ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....22
ПІДТРИМКА ФЕРМЕРСТВА23

КООПЕРАТИВНИЙ РУХ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»24
ПРИМІРНИЙ СТАТУТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ОБСЛУГОВУЮЧОГО КООПЕРАТИВУ26

РОСЛИННИЦТВО

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У САДІВНИЦТВІ,
ВИНОГРАДАРСТВІ ТА ВИНОРОБСТВІ30
«ЗЕЛЕНІ» РИНКИ НАГОДУЮТЬ УКРАЇНЦІВ
СВІЖОЮ ПРОДУКЦІЄЮ35
ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ЗБОРІВ НА РОЗВИТОК
ВИНОГРАДАРСТВА, САДІВНИЦТВА ТА ХМЕЛЯРСТВА36

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

КОНЦЕПЦІЯ СПІВПРАЦІ ПРОЕКТУ «DESPRO»
ЗІ ВСЕУКРАЇНСЬКИМИ АСОЦІАЦІЯМИ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ38
КОНЦЕПЦІЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ ТРЕНІНГІВ39
ЕЛЕКТРОННИЙ КУРС «УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ
З МІСЦЕВОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ-3»:
ПІДГОТОВКА ЙДЕ «ПОВНИМ ХОДОМ»40

КРАЦІ ПРАКТИКИ

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ ЗА ДОПОМОГИ
МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....42
КООПЕРАТИВ «МАРФУША» – ВІД МАЛЕНЬКИХ
КРОКІВ ДО ПОКРАЩЕННЯ ЖИТТЯ СЕЛЯН45
У СЕЛІ АНДРІЇВКА ВІДКРИВСЯ ТРЕНАЖЕРНИЙ КЛУБ
ЗАВДЯКИ ПІДТРИМЦІ ПРОЕКТУ
«РОЗВИТОК МОЛОЧАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ»46
БУДЕ СЕЛЯНИНУ ДЕ ЖИТИ І ПРАЦЮВАТИ –
БУДЕ ВІДРОДЖУВАТИСЯ СЕЛО, БУДУТЬ
ВТІЛЮВАТИСЯ В ЖИТТЯ НАМІЧЕНІ РЕФОРМИ!48
ЯБЛУНЕВИЙ САД – ВИГІДНІШИЙ РАЗ У П'ЯТДЕСЯТ!.....50

Всеукраїнський науково-популярний журнал «Вісник сільських та селищних рад». Автор ідеї, відповідальна за випуск, головний редактор:
Наталія Ключник
Керівник проекту:
Вадим Івченко
Дизайн та верстка:
Ольга Чумакова

Засновник: **Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад**
Адреса редакції: м. Київ, вул. Артема, 73, електронна пошта: vassr.visnuk@mail.ru
Видавець: **Інформаційна Агенція «Рідне село»**

Періодичність виходу: один раз на місяць.
Матеріали подаються мовою оригіналу.
Повне або часткове передрукування матеріалів, опублікованих у журналі «Вісник сільських та селищних рад», допускається лише з письмового дозволу редакції.

Друк: ФОП Лушник В.М.
Свідоцтво про державну реєстрацію
ФОП: серія В02 №714196
від 26.03.2004 р., видане Виконавчим
комітетом Світловодської міської ради
Кіровоградської області

Загальний наклад: 5 тис. примірників.
Ціна – договірна.

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Редакція не завжди поділяє думку авторів та не несе відповідальності за зміст авторських матеріалів на сторінках видання.
За зміст рекламних матеріалів відповідальність несе рекламодавець.

АРБУЗОВ: СЕЛЯНИ ЗБІЛЬШИЛИ ВИРОБНИЦТВО СІЛЬГОСППРОДУКЦІЇ НА 6%

За вісім місяців 2013 року селяни збільшили виробництво сільгосппродукції на 6% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Серед причин зростання виробництва – збільшення ефективності державної підтримки. Відчутні результати дало спрямування зусиль Мінагрополітики на підтримку кооперативів та одноосібників, які займаються молочним і м'ясним скотарством. Про це повідомив Перший віце-прем'єр-міністр України Сергій Арбузов.

«За результатами восьми місяців відбулося зростання виробництва: на 23% у сільгосппідприємствах, і на 6% – в господарствах

населення. Збільшення виробництва аграрної продукції селянами є результатом ефективності державних програм підтримки. Так, Уряд вже не перший рік підтримує одноосібників, які займаються молочним і м'ясним скотарством. Зокрема, в країні вже налагоджена система виплати дотацій, виплати по яких потрібно пришвидшити органами місцевої влади. Також доручаю здійснити моніторинг закупівельних цін на молоко у населення, адже для деяких сільських родин це єдине джерело доходу», – зазначив Сергій Арбузов.

На переконання Першого віце-прем'єр-міністра, на сьогодні є всі передумови для подальшого збільшення виробництва сільгосппродукції в одноосібних господарствах. Так, за умови, якщо селяни

об'єднуються в кооперативи, результативність їхньої праці значно зростає.

«Сільгосппродукція, яка виробляється в кооперативах, є більш конкурентоздатною, оскільки вимоги до її якості вищі, налагоджені шляхи збуту тощо. Тому Уряд, виконуючи завдання Президента України, активно сприяє створенню таких об'єднань. А профільне Міністерство аграрної політики та продовольства розробило програму «Рідне село», яку впроваджує в усіх регіонах. Першочерговим завданням програми стане створення Заготівельно-збутової мережі, яка забезпечить жителів міст якісними продуктами харчування за доступною ціною, а сільгоспвиробникам створить можливість вигідно реалізувати вироблену продукцію», – наголосив Сергій Арбузов.

ДЕРЖАВА СТИМУЛЮЄ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ДРІБНОТОВАРНЕ СІЛЬГОСПВИРОБНИЦТВО

За півроку в українське сільське господарство надійшло понад 152 мільйона доларів іноземних інвестицій. З них половина – в переробку сільгосппродукції та харчпром. У разі підписання угоди про ЗВТ з ЄС інвестиції у ці галузі значно зростуть. При цьому збільшиться кредитування дрібнотоварних виробників та фермерів. Про це повідомив Міністр аграрної політики та продовольства Микола Присяжнюк.

«Аграрний сектор економіки нашої держави залишається дуже привабливим. Окрім традиційного зернового напрямку, зростає популярність садівництва. Окрім того, ми зробили низку правильних кроків та стимулювали інвестування у виробництво яловичини та свинини. А після підписання угоди про ЗВТ з ЄС стрімко зростуть грошові потоки у переробку сільгосппродукції, виробництво готових продуктів харчування для продовольчого ринку Європи», – наголосив Міністр.

За словами Миколи Присяжнюка, в харчову промисловість України за півроку вже надійшло майже 76 мільйонів доларів інвестицій. А загалом приріст іноземного капіталу в АПК країни за цей час сягнув 152,2 мільйона доларів.

«Варто відзначити те, що не лише великі агрохолдинги приваблюють інвесторів. Провідні світові фінансові інституції декларують свою готовність фінансувати українських фермерів, одноосібників та дрібнотоварних виробників. Це свідчить про те, що фінустанови світового рівня мають довіру до наших сільгоспвиробників усіх рівнів. А це заслуга всіх аграріїв», – наголосив Микола Присяжнюк.

Для прикладу, Міністр нагадав, що ЄБРР щорічно інвестує у сільське господарство України близько 200 мільйонів євро, причому банк високо оцінює перспективи збільшення фінансування.

Також Міністр додав, що на сьогодні основними іноземними інвесторами у вітчизняне сільське господарство є Данія,

Німеччина, Великобританія, Франція, Польща, США, Нідерланди, Швеція, Словаччина та Росія.

МІНІСТР ЗАКЛИКАВ ЧИНОВНИКІВ ІНФОРМУВАТИ СЕЛЯН ПРО ЯРМАРКИ

Керівництво місцевих органів влади має надавати сільгоспвиробникам інформацію про те, як їм взяти участь у ярмарках. Із такою вимогою до керівників місцевих органів влади звернувся Міністр аграрної політики та продовольства Микола Присяжнюк. Він вважає, що ефективна взаємодія з місцевою владою полегшить фермерам та членам сільгоспкооперативів вихід на ринок, а також стане початком створення заготівельно-збутової мережі «Рідне село».

«Сьогодні з продовольчими ярмарками склалася ситуація, коли їх використовують у більшості регіонів як майданчик для спекулянтів. Частина ярмарків заповнила продукція, яка не має жодного відношення до сільгоспвиробництва.

Ніякого компромісу тут не повинно бути: на ярмарках мають торгувати фермери, одноосібники та члени кооперативів. Разом із розбудовою оптових продовольчих ринків це дозволить селянам продавати свою продукцію за більш вигідною ціною, а жителі міст отримають доступні та якісні продукти харчування», – наголосив Микола Присяжнюк.

«Керівництво місцевих адміністрацій повинно дати відповідні доручення відділам торгівлі – проінформувати селян про шляхи доступу до ярмарків, місця та дати їх проведення.

Телефонне опитування, проведене Консультаційним центром Мінагрополі-

тики, свідчить про те, що сьогодні такої інформації виробник продукції не має. Ефективна комунікація між владою та виробниками стане вагомою складовою створення заготівельно-збутової мережі «Рідне село», – запевнив Міністр.

«Держава гарантувала сільгоспвиробникам два місця, де вони можуть вигідно реалізувати свою продукцію – це оптові ринки та ярмарки. Саме туди має їхати аграрій зі своїм урожаєм, який цього року є дуже високим. На ярмарках йому не доведеться витратити гроші, щоб представити свою продукцію. Натомість він отримує гідний прибуток», – наголосив Микола Присяжнюк.

Київська влада прислухалася до вимог Міністра Присяжнюка

На сільськогосподарські ярмарки в Києві не допускати спекулянтів. Про це домовилися столична та обласна влади з виробниками продовольства. Київська обласна та міська державні адміністрації підписали Договір про

співпрацю з виробниками продовольчих товарів.

Сторони домовилися про те, що на ярмарках продаватимуться лише продукти харчування. Наразі ж деякі з них заповнила продукція, яка не має жодного відношення до сільгоспвиробництва. Також дуже часто на таких заходах можна зустріти спекулянтів, а не селян, фермерів та кооператорів, для яких вони створені.

Отже, Київщина стала першою областю, яка відреагувала на звернення Міністра. Нагадаємо, що саме в Києві відбувається найбільше ярмарок. Лише від початку року в столиці було організовано майже 830 ярмарок.

Тому, коли виробники сільгосппродукції зіштовхуються з фактами порушення їхніх прав у реалізації продуктів харчування, вони можуть повідомляти про це в Консультаційний центр Мінагрополітики за номером телефону: **0-800-50-24-10**.

ПЕРЕЛІК ДЕРЖАВНИХ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ ПІДТРИМКИ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ У 2013 РОЦІ

Надання фінансової підтримки агропромислому комплексу в 2013 році з державного бюджету передбачене за наступними програмами:

1) державна підтримка галузі тваринництва (постанова Кабінету Міністрів України від 02 березня 2011 р. № 246);

2) надання кредитів фермерським господарствам (постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1102);

3) фінансова підтримка заходів в агропромислому комплексі на умовах фінансового лізингу (постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2010 р. №648, від 10.12.2003 № 1904);

4) оздоровлення та відпочинок дітей працівників агропромислового комплексу (постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2011 р. № 167);

5) підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації робітничих кадрів агропромислового комплексу (Закони України від 23 травня 1991 р. № 1060, від 15 травня 1992 р. № 2346, від 10 лютого 1998 р. № 103, постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1158);

6) фінансова підтримка заходів в агропромислому комплексі, **7)** державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників і нагляд за ними (постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 2005 р. № 587).

ВИРОБНИЦТВО ТА ЕКСПОРТ ЗЕРНА В ЦЬОМУ РОЦІ БУДУТЬ РЕКОРДНИМИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Сільгоспвиробники майже завершили збір ранніх зернових культур.

На сьогодні вже намолочено понад 32,2 мільйона тонн зерна.

Не змінилися прогнози і щодо валового збору врожаю в цьому році – він становитиме близько 57,1 мільйона тонн. Про це на брифінгу в Кабміні повідомив

Міністр аграрної політики та продовольства Микола Присяжнюк.

«На сьогодні обмолочено 99% прогнозованих площ і зібрано понад 32,2 мільйона тонн ранніх зернових культур. Валовий збір пшениці становить понад 22,8 мільйона тонн, ячменю – 7,7 мільйона тонн, та 685 тисяч тонн жита», – поінформував Міністр.

Микола Присяжнюк також нагадав, що прогноз щодо валового збору зерна в цьому році залишається на тому ж рівні – 57,1 мільйона тонн. А це майже на 11 мільйонів тонн більше, ніж у минулому році.

Окрім того, планується зібрати 8,5 мільйона тонн соняшнику, 2,5 мільйона тонн сої, 2 мільйони тонн ріпаку, 11 мільйонів тонн

цукрових буряків, 23 мільйони тонн картоплі та 9,4 мільйона тонн овочів.

«Такий урожай повністю забезпечить внутрішню потребу держави у рослинницькій продукції та продовольчу безпеку, стабільну цінову ситуацію. А зростання обсягів виробництва, відповідно, означає і зростання обсягів експорту зерна. І виробництво, і експорт у цьому році будуть рекордними для України», – наголосив Микола Присяжнюк.

Міністр також зазначив, що у поточному маркетинговому році на 1 мільйон тонн зростуть перехідні запаси зерна. А потреби внутрішнього ринку становитимуть 28,4 мільйона тонн.

УКРАЇНА ЕКСПОРТУВАЛА 1,7 МІЛЬЙОНА ТОНН ЗЕРНА

Україна вже продала за кордон 1,7 мільйона тонн зерна, що на 24% більше, ніж минулого маркетингового року. Щоб активізувати експорт, Уряд наразі активно працює над здешевленням логістичних послуг для операторів ринку. Про це заявив Міністр аграрної політики та продовольства Микола Присяжнюк.

«Станом на 7 серпня вже 1,7 мільйона тонн вітчизняного збіжжя надійшло на іноземні ринки. Окрім того, ще майже 1,5 мільйона тонн зерна доставлено до припортових елеваторів та майже 190 тисяч тонн завантажено на кораблі», – зазначив Микола Присяжнюк.

Міністр нагадав, що Уряд зараз активно працює над здешевленням вартості логістичних послуг. Зокрема, створена спеціальна міжвідомча група для вирішення цього питання.

«Цьогорічний експорт зернових буде рекордним. Відповідно, система логістики має працювати чітко, як годинник. Тому ми продовжуємо працювати над тим, аби лінійні елеватори, залізничні перевезення, припортова перевалка працювали злагоджено та ефективно», – додав Микола Присяжнюк.

ЗАВДЯКИ ДІЯМ УРЯДУ ЦІНИ НА ЗЕРНО СТАБІЛЬНІ

Ціни на зерно на внутрішньому ринку більш стабільні, ніж на зовнішніх. Досягти цього, особливо у період літнього зниження цін, вдалося завдяки вжитим державою заходам. Зокрема, стабілізувати ціну допомагають динамічний експорт та робота державних операторів, які вже зняли з ринку понад 2,5 мільйона тонн зерна.

Про це на брифінгу в Кабміні повідомив Міністр аграрної політики та продовольства Микола Присяжнюк.

«Ціни внутрішнього ринку є стабільнішими, ніж на зовнішніх ринках. Менш відчутним на внутрішньому ринку було і літнє зниження світових цін. Цьому посприяли своєчасні вжиті державою заходи. Зокрема, це і стимулювання експорту, форвардні закупівлі нового врожаю. Так, Аграрний фонд та ДПЗКУ вже зняли з ринку понад 2,5 мільйона тонн зерна», – зазначив Міністр.

На сьогодні ціни на пшеницю 3-го класу коливаються від 1430 до 1700 грн./т, а на фуражну пшеницю 6-го класу – від 1300 до 1630 грн. за тону.

«Поки що зарано говорити про формування цін на пізні зернові культури нового врожаю. Проте ДПЗКУ вже веде роботу щодо стабілізації ринку пізніх зернових. За форвардними контрактами закуплено близько 1 мільйона тонн кукурудзи нового врожаю», – додав очільник відомства.

ЦЬОГОРІЧ В УКРАЇНІ ЗБЕРУТЬ ВИНОГРАДУ НА 9% БІЛЬШЕ, НІЖ ТОРІК

Цьогоріч в Україні планується зібрати півмільйона тонн винограду. А це на 9% більше, ніж торік. Аби ще більше наростити продуктивність вітчизняного виноградарства, Мінагрополітики ініціюватиме відповідні зміни до бюджету та Програми активізації розвитку економіки. Про це повідомив Міністр аграрної політики та продовольства Микола Присяжнюк.

«Сезон збирання винограду цьогоріч розпочнеться на кілька тижнів раніше, ніж торік. І вже за попередніми розрахунками ми можемо назвати цей рік урожайним для виноградарів. Адже планується зібрати близько 500 тисяч тонн винограду. А це на 9% більше, ніж минулого року», – зазначив Міністр.

Очільник відомства наголосив, що сприяють такому зростанню ті виноградники, які були закладені завдяки програмі державних компенсацій. Ці кошти надходили в розмірі 1,5% від збору на розвиток садівництва, виноградарства та хмелярства з 2001 року. Зокрема, Микола Присяжнюк наголосив, що у сільгоспприємствах плодяться 64 тисячі гектарів виноградників.

З них майже 32 тисячі гектарів було закладено саме завдяки цій програмі.

«Ми бачимо, що 1,5% збір на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства є ефективною програмою підтримки. Тому Мінагрополітики ініціюватиме зміни до держбюджету. Тобто ми пропонуємо виділити на закладення молодих садів та виноградників 1,2 мільярда гривень зі спецфонду», – зауважив Міністр. Також Микола Присяжнюк зазначив, що Мінагрополітики пропонуватиме передбачити у Державній програмі розвитку активізації економіки 1,3 мільярда гривень на фінансування галузі у 2014 році. А це допоможе забезпечити імпортозаміщення винограду та продукції з нього.

ТАРИФИ НА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ЗЕРНА

Тарифи Укрзалізниці на перевезення зерна планують врегулювати вже цього тижня. Так, спеціальна міжвідомча група розгляне обґрунтованість цін на внутрішні та експортні перевезення збіжжя. Про це на брифінгу в Кабміні повідомив Міністр аграрної політики та продовольства Микола Присяжнюк.

«Зараз за дорученнями Уряду працює міжвідомча робоча група з питань логістичних витрат та підвищення ефективності експорту зерна. І цього тижня буде розглянуто питання врегулювання вартості тарифів внутрішніх та експортних перевезень Укрзалізниці», – зазначив Міністр.

Микола Присяжнюк поінформував, що логістичні витрати, пов'язані з експортом зерна, становлять у середньому близько 550 гривень за тону пшениці. А щодо кукурудзи ця цифра становитиме близько 765 гривень за тону. Тож Міністр наголосив, що завдяки роботі міжвідомчої робочої групи вдасться знизити вартість логістичних послуг, у тому числі і транспортування, для аграріїв.

«Держава й Антимонопольний комітет повинні втрутитись, аби дати можливість сільгоспвиробнику отримати високі доходи. І на сьогодні наше завдання – здешевити вартість логістичних послуг щонайменше на 200-300 гривень. Тому наша позиція буде жорсткою», – наголосив очільник відомства.

ЗАВДАННЯ УКРАЇНИ – ПОСІСТИ 2 МІСЦЕ НА РИНКУ ЗЕРНА

Україна планує посісти 2 місце на світовому ринку зерна. До виконання цього амбітного завдання має активно долучитися й держава. Зокрема, органи влади мають активізувати свою роботу для просування вітчизняної сільгосппродукції за кордон. Про це на брифінгу в Кабміні заявив Микола Присяжнюк.

«Експортні амбіції України – це, ні багато ні мало, 2 місце на світовому ринку зерна після США та 10% від загального обсягу світової торгівлі зерном. Ці завдання потребують активної ролі держави у формуванні правил гри на всьому маркетинговому ланцюгу просування продукції від виробника до споживача, в тому числі й на експорт», – зазначив Міністр.

Микола Присяжнюк також наголосив, що цьогорічний експорт зерна стане найбільшим в історії держави.

«Можливості експорту зерна становитимуть до 28 мільйонів тонн. Такий обсяг є найбільшим в історії нашої держави. Нагадаю: в минулому році експорт становив 23 мільйони тонн, а найвищий обсяг експорту – в 2011/2012 маркетинговому році – 24,5 мільйони тонн», – нагадав Міністр.

Микола Присяжнюк також повідомив, що на сьогодні вже експортовано 2,3 мільйона тонн зерна. А в портових терміналах і на судах знаходиться 1,7 мільйона тонн.

УКРАЇНА І КИТАЙ ПРОДОВЖУЮТЬ СПІВРОБІТНИЦТВО

У Китаї продовжує роботу українська урядова делегація на чолі з міністром аграрної політики і продовольства Миколою Присяжнюком. За підсумками участі у роботі 3-го засідання двосторонньої підкомісії зі співробітництва у сільському господарстві глава делегації в інтерв'ю розповів про плани сторін у виробництві та торгівлі сільськогосподарською продукцією, вигоди і перспективи такої співпраці.

– Миколо Володимировичу, Ви останні пару років – частий гість у Китаї. Наскільки результативним було нинішнє засідання підкомісії зі співробітництва у сільському господарстві?

– Ми підбили підсумки попереднього року та намітили план роботи на майбутнє. Також підготували свою частину до засідання Українсько-китайської комісії зі співробітництва, яке пройде в Пекіні під головуванням першого віце-прем'єра Сергія Арбузова і віце-прем'єра Держради Ма Кая 24 вересня. Ця зустріч буде дуже важливою ще й тому, що передує візиту Президента України до КНР.

– Як би Ви сформулювали основне завдання співробітництва України з Китаєм в аграрній сфері?

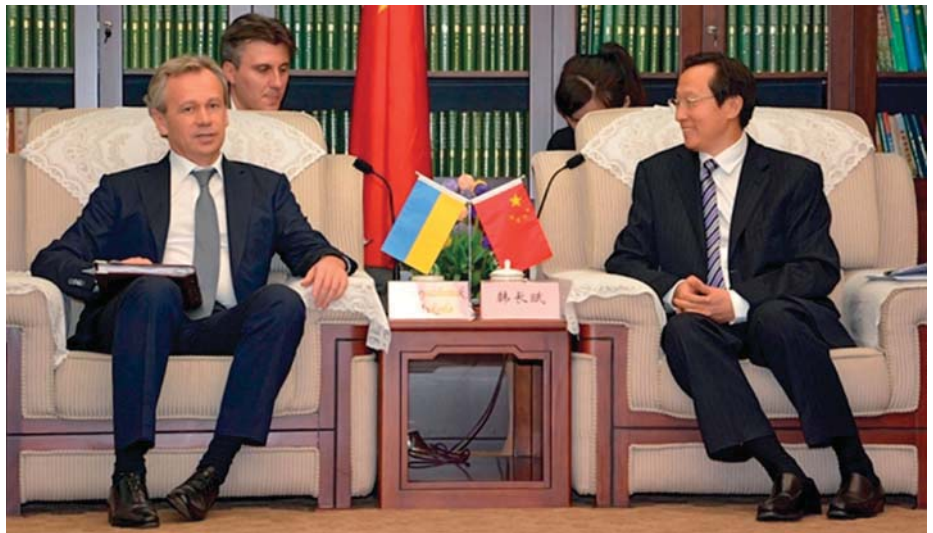
– У широкому сенсі ми ставимо завдання інтеграції економік двох країн у сільському господарстві. Дуже важливо, що аграрний сегмент є взаємодоповнюючим у відносинах між нашими країнами, а не конкуруючим. Характерно, що і ми, і китайські колеги погодилися з гаслом, обраним для такої співпраці: «Нагодуємо світ разом». Об'єднання технічних досягнень і фінансових можливостей КНР з нашими аграрними можливостями, близькість до ринків збуту можуть допомогти вирішенню глобальної проблеми нестачі продуктів харчування. Вже сьогодні Україна виробляє в 2,5-3 рази більше сільгосппродукції, ніж споживає. Співпраця з Китаєм може в рази збільшити експортний потенціал.

– Наскільки широко Україна представлена на китайському ринку аграрної продукції?

– Поки ще слабо представлена. В загальному двосторонньому товарообігу така продукція становить менше 5 відсотків. Але є позитивна динаміка: якщо торік показник склав всього 200 млн дол., то за перше півріччя цього року – вже 300 млн. Тобто, в цьому році товарообіг може бути в 3 рази більшим, ніж торік. Наша мета – добитися, щоб в загальному товарообігу торгівлі між Україною та Китаєм ми були представлені хоча б відсотків на 20-25.

– Які українські продукти можуть бути затребуваними на китайському ринку?

– Ми можемо запропонувати цукор, соняшникову олію, пшеницю, а також технічні культури, які використовуються для приготування

комбікормів. Також ми з китайськими партнерами вивчаємо можливість поставок товарів м'ясної групи, насамперед яловичини.

– Відомо, що серед зернових єдиною товарною позицією, за якою пройдено всі погоджувальні процедури, поки є кукурудза, а на черзі – ячмінь і соя. Чи будуть узгоджені формальності по цих культурах до кінця року?

– Сподіваємося парафувати відповідний документ вже під час майбутнього засідання Комісії. Наступного року почнемо роботу по ріпаку та шроту. При цьому ми змушені враховувати, що китайський ринок жорстко зарегульований, на імпорт зернових існує жорстка квота. Ми спільно додаємо зусиль, щоб українська кукурудза все ж пішла на цей ринок.

– Повертаючись до кукурудзи. Судна з першими партіями зерна за двостороннім контрактом вже пішли. Однак зовсім не в Китай, а в країни Близького Сходу...

– За умовами контракту, за погодженням сторін ми можемо виходити на ринки третіх країн. Для Китаю торгівля зерновими на зовнішніх ринках – це нова справа, ми їм допомагаємо. Але тут послуга за послугою: ми маємо кредит (3 млрд дол. – Укрінформ), досить дешевий, маємо можливість інвестувати в аграрний сектор та його технічне переоснащення. Наприклад, відновити зрошення. Якщо зробимо це лише в Херсонській області, ми збільшимо виробництво зернових мінімум на 10 млн тонн. Це вигідно обом сторонам. Цей контракт від початку

побудований на взаємовигідних умовах. Взагалі, цей напрямок є надзвичайно перспективним. Для того, щоб відновити систему штучного зрошення в Херсоні, Миколаєві, Криму та частково в Запоріжжі, нам треба мінімум 10 млрд дол. Але при цьому таке фінансування окупиться в рази швидше, ніж будь-який інший напрямок. Важливо, що ми працюємо з потенційними китайськими і американськими інвесторами. Китайська інвестиційна компанія (China Investment Corporation) на наше запрошення відвідала Україну. Вони, міністерство й американський фонд IFC, провели спільне 3-денне засідання, на якому розробили заходи спільного фінансування. Це цивілізована і дуже вигідна для розвитку ринків практика.

– В Україні багато хто побоюється «китайської експансії», мовляв, прийдуть китайці й захоплять наші чорноземи. Чи обгрунтовані такі побоювання?

– Наш контракт з Китаєм на 3 млрд доларів у сільськогосподарському секторі, який ми виконуємо нині, не передбачає залучення робочої сили. Ніяких робітників або переселенців. Китай забезпечує собі володіння частиною капіталів в тому чи іншому холдингу. Це позитивно. До того ж, мова не йде про контрольні пакети, частка китайських партнерів у таких холдингах, як правило, не перевищує 25-30%. Ніяких загроз для економіки України це не несе, натомість вигода очевидна.

Ольга Танасійчук, «Укрінформ»

АНОНСИ ТА ПРОГРАМИ ВИСТАВКОВИХ ЗАХОДІВ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ В УКРАЇНІ В 2013 РОЦІ ПІД ЕГІДОЮ МІНІСТЕРСТВА АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

5-8 листопада 2013 року відбудеться

X Міжнародна агропромислова виставка «АГРОФОРУМ»

Місце проведення: Міжнародний виставковий центр (м. Київ, проспект Броварський, 15).
Організатор виставки: ТОВ «Міжнародний виставковий центр» за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Особливістю виставки є комплексне представлення повного циклу аграрного виробництва від проектних пропозицій, які використовують інноваційні технології, до збору, післязбирального обробітку, зберігання зернових та олійних культур, і, як заключна частина циклу, підготовка посівного матеріалу та насичення машинного парку для проведення польових робіт у новому сільськогосподарському році.

Ще однією особливістю цієї виставки є її одночасне проведення зі спеціалізованими заходами: XI Міжнародним водним форумом «AQUA Ukraine», XI Міжнародною спеціалізованою виставкою «КомунТех», VI Міжнародною спеціалізованою виставкою

«Енергоефективність», VI Спеціалізованою виставкою «ДорТехЕкспо» та III Спеціалізованою виставкою «ЄвроБудЕкспо». Це унікальна можливість для учасників представити зразки продукції, які можуть бути задіяні у різних сферах господарства та поспілкуватися з фахівцями з різних напрямків.

Семінари та конференції забезпечать обговорення актуальних проблем реформування АПК, розгляд сучасних технологій, інноваційних рішень та розробок у галузі, презентації українських та закордонних фірм – виробників і постачальників продукції для агропромислового комплексу.
Запрошуємо взяти активну участь у роботі виставки!

За додатковою інформацією та з приводу участі у X Міжнародній виставці «АГРОФОРУМ-2013» звертатись:

ТОВ «Міжнародний виставковий центр»
02660, м. Київ, Броварський пр-т, 15
т./ф. (044) 201-11-68, 206-87-82,
e-mail: elenar@iec-expo.com.ua,
www.iec-expo.com.ua

Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу» (УКАБ) спільно з Інститутом аграрного розвитку в Центральній та Східній Європі (IAMO), Східним комітетом німецької економіки (ОА) та агентством «AgriEvent» запрошує всіх бажаючих взяти участь в **IV Міжнародній конференції «Ефективне управління великими агрокомпаніями: Організація та Стратегія»**.
Основна тематика конференції: Світові тенденції сільськогосподарського виробництва: Чи важливий розмір? Продуктивність та Ноу-хау: 1,000 доларів EBITDA з гектара – це реально? Людські ресурси: інноваційні рішення та практичний досвід. Як бути успішним у найму та мотивації персоналу? Сучасний аграрний менеджмент: На чому необхідно зосередитися?

3-5 жовтня 2013 року в місті Кіровограді буде проводитися щорічна

Всеукраїнська агропромислова виставка «АГРОЕКСПО 2013».

Організатори: Міністерство аграрної політики і продовольства України; Асоціація підприємств – виробників техніки та обладнання для агропромислового комплексу «Укragромаш»; Українська асоціація аграрних інженерів.

Запрошуємо Вас взяти участь у виставці «АГРОЕКСПО 2013», продемонструвати свою техніку, безпосередньо поспілкува-

ти з учасниками аграрного ринку, налагодити з ними ділові стосунки. Наша виставка покликана допомогти її учасникам зрозуміти головні тенденції розвитку сільськогосподарської галузі!

Організатори: Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу» та агентство «AgriEvent».

За підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України, Інституту аграрного розвитку в Центральній та Східній Європі (IAMO) та Східного комітету німецької економіки (ОА).

Дата: 19 вересня 2013 року.

Місце проведення: Фермонт Гранд Готель Київ (вул. Набережно-Хрещатицька, 1).

З питань співпраці або участі в конференції звертайтеся до організаторів:

телефон: +380 67 283-94-97

e-mail: conference@agrievent.com.ua

тися з учасниками аграрного ринку, налагодити з ними ділові стосунки. Наша виставка покликана допомогти її учасникам зрозуміти головні тенденції розвитку сільськогосподарської галузі!

Чекаємо Вас за адресою:

м. Кіровоград, вул. Мурманська, 8.

Офіційний сайт:

http://www.ukragroexpo.com

З питань взяття участі звертайтеся:

Тел.: (0522) 35-61-58,

(0522) 35-61-45, (0522) 35-61-38.

e-mail: zirka2010@gmail.com

НАЙБІЛЬША ПОДІЯ В ІСТОРІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА – XXXXIII Міжнародний Конгрес Апімондії

За підтримки Президента України В.Януковича.

Запрошуємо Вас відвідати Міжнародний Конгрес Апімондії – всеохоплюючий, найпрестижніший та наймасовіший захід у світовому бджільництві, що проводить Міжнародна Федерація Бджільницьких Асоціацій Апімондія. Конгреси проводяться кожні два роки, починаючи з 1895 року. У 2009 році у місті Монпельє (Франція) право на проведення XXXXIII Міжнародного Конгресу Апімондії здобули Всеукраїнська громадська організація «Братство бджолярів України» та Громадська організація «Спілка пасічників України». Найбільша виставкова споруда України, понад 10 000 учасників – керівників компаній, інвесторів, науковців та просто відвідувачів із понад 120 країн усіх континентів, акредитація понад 300 міжнародних мас-медіа, аудиторія онлайн-трансляції, що вимірюється сотнями тисяч глядачів, шість офіційних мов – усе це робить «АпіЕкспо 2013» ідеальним середовищем для залучення нових клієнтів, партнерів та інвесторів. Бджільницькі компанії всього світу мають можливість пропонувати свою продукцію і послуги для тисяч бджолярів: сучасні технології ведення бджільницької справи; найновіше обладнання і реманент, пасічний інструмент і одяг; останні досягнення апітерапії; новинки ветеринарного забезпечення пасіки; знання з якості продукції бджільництва; нові розробки і досягнення щодо санітарії; нові матеріали і технології для підвищення продуктивності бджільництва.

Наукова програма Конгресу проходить під гаслом «ЗА МЕЖИ ВУЛИКА: БДЖІЛЬНИЦТВО ТА ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ»

Наукова Програма присвячена вивченню потенціалу бджільницької галузі у вирішенні глобальних проблем людства. В сучасному динамічному і глобалізованому світі бджільницька наука повинна вийти за межі своєї вузької галузі і взяти максимально активну участь у пошуку рішень таких ключових проблем людства, як забруднення навколишнього середовища і виснаження природних ресурсів, бідність і соціальна нерівність, культурні бар'єри, пандемії та хвороби цивілізації.

Традиційно в рамках Конгресу проходить Всевітня Медова Премія

Понад 100 номінацій для меду, воску, медових напоїв та іншої бджільницької продукції, а також для інновацій, винаходів, колекцій, художніх творів тощо. На Всесвітній Медовій Премії ми прагнемо встановити міжнародний стандарт якості продуктів бджільництва, а також допомогти найбільш видатним досягненням у галузі науки і культури бджільництва отримати світове визнання. Київ, 29 вересня – 04 жовтня 2013, Міжнародний Виставковий Центр (Броварський проспект, 15).

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА СІЛЬСЬКІ ТЕРИТОРІЇ: МОЖЛИВІ КРОКИ У СІЛЬСЬКОМУ РОЗВИТКУ¹

Вивчення ситуації щодо розвитку аграрного виробництва та сільського розвитку у його регіональному вимірі показують дві тенденції: нарощування обсягів сільськогосподарського виробництва та подальше зuboжіння сільського населення, деградацію сільської поселенської мережі, виснаження ґрунтів.

Анатолій Ткачук

■ Анатолій Ткачук

Українські села знекровилися дуже сильно. Урбанізація, яка протягом другої половини 20-го сторіччя відбувалась швидкими темпами, припинилась. Останні роки статистика практично не показує такого процесу, як перетікання населення з сіл у міста. На фоні катастрофічно швидкого скорочення населення України загалом і більш швидкого скорочення населення сільського все одно частка сільського населення не зменшується.

Причини такої дивної ситуації щодо урбанізації України, адже в Україні чи не найвищий показник частки сільського населення серед країн Європи, слід шукати, по-перше, у дуже затяжній кризі промисловості, яка не потребує притоку нових робочих рук; по-друге, – у неспроможності села бути донором для міст. Деградація сільських поселень, де процес ліквідації колгоспів, що позбавив селян звичного ритму життя, перейшов у фазу домінування агрохолдингів, яким не потрібні робочі руки селян, оскільки зернове господарство обходиться сучасною технікою, управляють якою заїжджі працівники.

Працездатні люди, чоловіки, у віці понад 40-45 років у селі стають рідкістю, оскільки значна частина цієї вікової категорії встигла виїхати з села наприкінці 80-тих, решта, що залишилися, повмирили в наслідок депресії через відсутність роботи та алкоголізм, молоді у віці 18-30 років – ще менше. Створилася парадоксальна ситуація: в селі, де немає робочих місць, немає трудових ресурсів, які могли б рушити у міста! Безробітні з села не можуть адаптуватися до праці в місті. Ті, що могли, це уже зробили раніше.

До цього ще слід враховувати таку обставину: особливий провал у народжуваності припав на середину 90-тих, а саме це покоління зараз досягає дітородного віку, тому демографічна яма, особливо на селі, є гарантована і не враховувати цього не можна. На жаль, Україна у сфері розвитку аграрного виробництва та сільських територій досі не визначилась зі стратегією такого розвитку. До цього часу вся діяльність держави у сфері агровиробництва фактично сприяла стрімкому розвитку високотоварного зернового господарства, що призвело до концентрації великих земельних масивів у невеликій кількості агрохолдингів. За оцінками спеціалістів, 98 найбільших українських агровиробників консолідували понад 13 млн. га земель.

Від такої концентрації сільськогосподарського виробництва сільські території не отримують жодних переваг. Як показують дослідження, навпаки, економічні проблеми посилюють проблеми соціальні, демографічні.

Можливі кроки для пом'якшення ситуації в сільських територіях

Навряд чи є якийсь один універсальний рецепт, але над цим варто поміркувати. Тут державі потрібно визначитися, що є пріоритетом: експортоорієнтоване

сільське господарство чи збереження системи розселення та продовольча безпека держави.

На наш погляд, найбільш важливо, аби сільське господарство розглядалося не тільки як категорія економічна – максимальна рентабельність та максимальні обсяги, а як категорія соціально-економічна: ефективне господарство, яке забезпечує продовольчу безпеку держави, створює додану вартість достатню для розвитку сільських територій та оберігає сільськогосподарські землі від виснаження.

Враховуючи постійну тенденцію до зростання потреб людства у продовольстві, можливим кліматичним змінам, саме другий шлях виглядає більш оптимальним.

Сьогодні у світі зовсім інша ситуація у сфері виробництва, ніж була якихось 20 років тому. Якщо раніше промислова переробка могла бути якісною та рентабельною винятково за умови великого масштабу, то тепер це можливо на масштабі малому. Типовий приклад: м'ясокомбінати та молокозаводи. На величезні підприємства завозилися щодня сотні тварин чи сотні тонн молока. Потім отримана продукція розвозилася на великі відстані. При цьому те ж м'ясо мало бути глибокої заморозки, що приводило до втрати якості, але на це не зважали. Молоко значною мірою перетворювалось у порошок і колись знову відновлювалось на молоко.

Тепер для значної кількості споживачів такі харчові продукти вже не є бажаними. Тому ця тенденція до споживання більш свіжих продуктів є обнадійливою для селян.

Є й інші загальні тенденції, що можуть бути використаними для підтримки сільського розвитку.

¹ З повним текстом дослідження можна буде ознайомитися після його оприлюднення в жовтні 2013 року

Перше: сьогодні сучасне обладнання дозволяє переробляти м'ясо і молоко у невеликих обсягах з дуже високою якістю і фактично мати таку переробку у місцях походження сировини. Це один із способів забезпечити додатковими доходами сільські домогосподарства, для цього потрібна робота над переконанням людей самоорганізуватись у кооперативи.

Для великих господарств своя ніша великого масштабу в певному обсязі все одно залишиться – в першу чергу, це експорт, а більшість внутрішнього ринку може освоїти кооперативний рух.

Друге: освоєння нових продуктів для виробництва в сільських територіях. В Україні традиційний набір продуктів, що вироблялися (виросли) на селі, не є досить широким. Відкриття кордонів та досвід мільйонів українців від подорожей Європою привів до появи в Україні попиту на нові продукти: різного роду салати, спаржу, артишоки, ягідні джеми, соки, різноманітну рибу, молушки, птицю. Зараз основна маса такої продукції імпортується, хоча значною мірою вона може продукуватися в Україні. Районування у нас нових харчових рослин та їх вирощування, закладання ягідників та садів створить додаткові можливості для людей із сільських територій, тим паче, що, як і у першому випадку, первинна переробка можлива практично у місцях вирощування.

Третє: знову ж таки зміна у структурі економіки і поява так званого «креативного» сектору економіки дозволяють вдихнути в окремі сільські території новий дух і нові можливості. Адже для людей, які займаються роботою у цьому секторі, немає поняття робочого часу та вихідних, офісу чи виробничої зони і зони проживання. Для них потрібна така організація життєвого простору, яка є максимально гнучкою для творчої роботи з добрим швидкісним інтернетом. Відтак саме такі люди можуть досить швидко освоєвати сільські території у мальовничих місцях, якщо на це є ще й підтримка інфраструктурою. Поява ж там людей, які, з одного боку, є творчими геніями, а з іншого, як і всі, потребують доброї їжі і комфорту, дасть змогу закритися сфері обслуговування, а в місцевій молоді з'явиться стимул змінити своє ставлення до освіти та способу життя.

Четверте: органічність. Зараз серед частини населення набуває поширення повернення до органічності у всьому: від органічних продуктів до органічних іграшок. Цю тенденцію нове село також може взяти на озброєння. Виробництво органічної продукції потребує більших трудових затрат, є більш інтелектуальним.

Популяризація «органічного» способу життя, що стимулюватиме попит на органічну продукцію, чесне органічне виробництво (без хімії) може стати ще одним рецептом успішного села.

П'яте: несільськогосподарське виробництво на селі. В будь-якому випадку сільськогосподарське виробництво в нинішніх умовах не потребує значної кількості робочих рук. Тому частина сільських мешканців має знайти себе у несільськогосподарському секторі. Стимулювання розміщення невеликих швейних виробництв, сувенірів, органічної косметики, бджолярства, меблевої продукції чи заготовок до меблів тощо створить додаткову зайнятість і збільшить спроможність місцевих бюджетів.

Шосте: повернення у село. В різні часи з різним ступенем успішності держава намагалася повернути в село певні групи спеціалістів: агрономів, лікарів, учителів. Для цього в основному застосовувався метод примусу та стимулювання. Випускника ВНЗ «розподіляли» на село і, можливо, навіть давали житло. Але більшість з таких вимушених переселенців виїжджали із села після збігу 3-х років.

Зараз варто подумати над іншим. Спробувати простимулювати тих людей, які свідомо вирішили переїхати в село не тому, що їм там дають житло, а тому, що хочуть там розпочати свій бізнес і мають для цього певні ідеї. Держава може створити фонд підтримки таких переселенців і надавати на конкурсній основі кошти на переїзд та облаштування старту їхнього бізнесу. Умови повернення чи не повернення коштів можуть залежати від різних обставин у різних регіонах. Це має стати компетенцією і відповідальністю обласної влади.

Сьоме: соціальна підтримка сільських територій. Варто розуміти, що соціальна складова – охорона здоров'я, дошкільна та шкільна освіта, культура в сільських територіях не створюють надто багато додаткових робочих місць і прямо не

є фактором економічного зростання. Проте ця складова є об'єднуючим чинником для сільських територіальних громад та створює відчуття уваги до людини з боку влади, відчуття певної захищеності у скрутну хвилину. Тут, звичайно, не йде мова про тримання повноцінних лікарень, де немає пацієнтів чи шкіл, де немає дітей.

Створення мобільних діагностичних груп, які періодично з'являються у селах і проводять загальну діагностику, консультації лікарів через можливості інтернету, швидка медична допомога, яка приїде до хворого, це не надто дорого, але це надто важливо.

Школи також варто розглядати не тільки як просто освітній заклад. Школа має бути центром суспільного та культурного життя невеликих громад. Багато початкових шкіл, де діти вчаться недалеко від дому, та повноцінні середні школи, куди старших дітей довозять транспортом, має стати правилом, а не винятком.

Восьме: визначитись із міністерством, відповідальним за розвиток сільських територій. Галузеве міністерство, яким по суті є українське Мінагро, поєднуючи у своїх завданнях розвиток агропромислового комплексу та сільських територій, входить у внутрішній конфлікт, оскільки це різні завдання та різна оцінка їх виконання. Виглядає, що розвиток сільських територій має бути віднесений до компетенції ЦОБВ, відповідального за формування та реалізацію державної регіональної політики.

Це неповний набір можливих рецептів, але, здається, досить аргументований. Принаймні інструменти з такого набору широко використовуються як у Європі, так і в інших частинах світу.

Тут важливо ще зрозуміти й те, що збереження заселених сільських територій є не тільки економічним фактором, передусім це фактор національної безпеки – контроль власної території та фактор збереження родючості земель, фактор відтворення нації. ■ VASSR

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У ТВАРИННИЦТВІ

Тваринництво є важливою галуззю національної економіки, яка забезпечує населення продуктами харчування, переробну промисловість – сировиною, а також сприяє створенню необхідних державних резервів тваринницької продукції, інтенсивному використанню земельних ресурсів.

Чи відповідає фактичний стан галузі на даний час її потенційним можливостям і чи є суттєвою допомогою держави сільськогосподарським кооперативам та фермерським господарствам – коментарі директора Департаменту тваринництва Мінагрополітики Андрія Геті.

■ Андрій Геть,
директор Департаменту
тваринництва Мінагрополітики

– Андрію Анатолійовичу, будь ласка, окресліть основні напрямки діяльності очолюваного Вами Департаменту тваринництва.

– Передусім, Департамент тваринництва є структурним підрозділом Міністерства аграрної політики та продовольства України, який у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Положенням про Міністерство аграрної політики та продовольства України, наказами Мінагрополітики України та іншими нормативно-правовими актами. В межах своїх повноважень Департамент узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції з удосконалення законодавства та в установленому порядку вносить їх на розгляд керівництву Мінагрополітики України, організовує виконання

законодавчих та нормативно-правових актів, здійснює систематичний контроль за їх реалізацією.

А основні напрямки діяльності нашого Департаменту – це безпосередня участь у реалізації державної політики у тваринництві та здійсненні заходів щодо забезпечення продовольчої безпеки країни.

Також у нашій компетенції: розроблення і координація виконання загальнодержавних та галузевих програм розвитку тваринництва, птахівництва та бджільництва; здійснення науково-технічної та технологічної політики у тваринництві, птахівництві та бджільництві; розробка проектів законодавчих і нормативно-правових актів, технічних регламентів, галузевих стандартів, норм і нормативів, що стосуються тваринництва, птахівництва та бджільництва. Департамент відповідно до покладених на нього завдань також розробляє пріоритетні

напрямки розвитку конкурентоспроможного тваринництва, здійснює заходи щодо економічного стимулювання товаровиробників, спрямовує їх діяльність на вирішення завдань, пов'язаних із забезпеченням потреб населення в продуктах харчування.

Врешті, нашу діяльність регламентує розлоге Положення про Департамент тваринництва, яке затверджене Мінагрополітики.

Варто зауважити, що ми завжди відкриті до діалогу та співпраці з підприємствами та організаціями, які безпосередньо задіяні в тваринницькому секторі України. Певне, буде не зайвим назвати організації, з якими склалися вже давні ділові стосунки. Це: «Асоціація «Союз птахівників України», «Асоціація по розведенню та скачках чистокровних верхових коней «Жокей-клуб Україна», «Асоціація птахівничих підприємств «Птахопром України», Відділення тваринництва НДІ «Укragenпромпродуктивність», ДК «Укрветсанзаводи», ДНЗ «Школа підвищення кваліфікації спеціалістів по розведенню сільськогосподарських тварин та племінній справі», ДП «Агентство з ідентифікації та реєстрації тварин», ДП «Конярство України», Національна асоціація виробників м'яса та м'ясопродуктів України «Укрм'ясо», Національна асоціація молочників України «Укрмолпром», Національне об'єднання по племінній справі у тваринництві «Укрплемоб'єднання», «Спілка молочних підприємств України», «Українська асоціація виробників і переробників сої», Українська галузева виробничо-наукова асоціація «М'ясне скотарство», Українська корпорація з виробництва м'яса на промисловій основі «Тваринпром», «Асоціація виробників молока» та «Асоціація свинарів України».

До цього переліку обов'язково треба додати роботу, яку веде Департамент із фізичними особами та представниками виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також з фермерськими господарствами.

– Пане Андрію, у цьому контексті я хотів би спрямувати нашу розмову в русло інтересів людей, які намагаються самотужки організувати свою справу на селі. Але перед тим просимо Вас охарактеризувати загальний стан тваринництва в Україні. – Ситуація із тваринництвом в Україні, яка явно склалася не сьогодні, є не зовсім простою. Раптовий процес переходу країни з планової системи до ринкових методів господарювання привів до кризи, яка й охопила, насамперед, сільське господарство. При цьому найбільших втрат зазнало тваринництво.

Однак наразі вдалося стабілізувати ситуацію і нині спостерігається зростання

на 1 серпня 2013 року

1. Виробництво продуктів тваринництва

	2013 р.	до 2012 р.		в т.ч. за липень		
		+,-	%	2013 р.	до 2012 р.	%
Усі категорії господарств						
Реалізовано на забій худоби та птиці /ж.в. т.т./	1811.4	163.9	109.9	240.8	30.3	114.4
Виробництво молока, тис.тонн	6774.1	51.8	100.8	1234.2	17.4	101.4
Виробництво яєць, млн.штук	11856.1	388.5	103.4	1776.7	-3.8	99.8
Виробництво вовни, тонн	3185.0	-154.0	95.4	603.0	81.0	115.5
Сільськогосподарські підприємства усіх форм власності						
Реалізовано на забій худоби та птиці /ж.в. т.т./	1102.9	153.1	116.1	170.4	26.2	118.2
Виробництво молока, тис.тонн	1545.2	21.7	101.4	250.0	2.8	101.1
Виробництво яєць, млн.штук	7103.5	274.8	104.0	991.3	-26.4	97.4
Виробництво вовни, тонн	422.0	-93.0	81.9	67.0	15.0	128.8
Господарства населення						
Реалізовано на забій худоби та птиці /ж.в. т.т./	708.5	10.8	101.5	70.4	4.1	106.2
Виробництво молока, тис.тонн	5228.9	30.1	100.6	984.2	14.6	101.5
Виробництво яєць, млн.штук	4752.6	113.7	102.5	785.4	22.6	103.0
Виробництво вовни, тонн	2763.0	-61.0	97.8	536.0	66.0	114.0

2. Поголів'я, тис. голів

	2013 р.	До 2012р.		До 01.01.2013р.		До 01.07.2013р.	
		+,-	%	+,-	%	+,-	%
Усі категорії господарств							
Велика рогата худоба	5356.5	158.3	103.0	710.6	115.3	-35.7	99.3
в т.ч.: корови	2601.8	-18.3	99.3	47.5	101.9	-5.2	99.8
Свині	8296.4	361.1	104.6	719.7	109.5	72.6	100.9
Вівці й кози	2195.9	110.5	105.3	457.7	126.3	-57.6	97.4
Птиця	263851.3	8419.1	103.3	49780.7	123.3	243.4	100.1
Сільськогосподарські підприємства всіх форм власності							
Велика рогата худоба	1542.4	-27.9	98.2	35.9	102.4	-15.8	99.0
в т.ч.: корови	577.0	-8.1	98.6	1.8	100.3	-2.5	99.6
Свині	3850.4	353.3	110.1	293.5	108.3	38.9	101.0
Вівці й кози	287.6	-21.9	92.9	22.3	108.4	-9.9	96.7
Птиця	124727.4	4689.5	103.9	6838.8	105.8	-2479.7	98.1
Господарства населення							
Велика рогата худоба	3814.1	186.2	105.1	674.7	121.5	-19.9	99.5
в т.ч.: корови	2024.8	-10.2	99.5	45.7	102.3	-2.7	99.9
Свині	4446.0	7.8	100.2	426.2	110.6	33.7	100.8
Вівці й кози	1908.3	132.4	107.5	435.4	129.6	-47.7	97.6
Птиця	139123.9	3729.6	102.8	42941.9	144.6	2723.1	102.0

3. Питома вага

	С/г підприємства всіх форм власності		Господарства населення	
	2013 р.	+,- до 2012 р.	2013 р.	+,- до 2012 р.
Виробництво продуктів тваринництва				
Реалізовано на забій худоби та птиці	61.0	3.0	39.0	-3.0
Виробництво молока	23.0	–	77.0	–
Виробництво яєць	60.0	–	40.0	–
Виробництво вовни	13.0	-2.0	87.0	2.0
Поголів'я				
Велика рогата худоба	29.0	-1.0	71.0	1.0
в т.ч.: корови	22.0	–	78.0	–
Свині	46.0	2.0	54.0	-2.0
Вівці й кози	13.0	-2.0	87.0	2.0
Птиця	47.0	–	53.0	–

Довідка про виробництво й закупки продуктів тваринництва в сільськогосподарських підприємствах на 01.08.2013 року

Україна

1. Закупки / всі категорії господарств / 2. Виробництво

Факт	Закуплено до 2012 р.		Вироблено	до 2012 р.	
	+,-	%		+,-	%
			М'ясо, вир. тис.т	1159.6	143.1 114.1
М'ясо, тис.т			М'ясо/реал./тис.т	1099.5	154.4 116.3
			Молоко, тис.тонн	1536.9	21.7 101.4
Молоко, тис.т.			в т.ч. закуплено у населення, тис.т		
Яйця, млн.шт.			Яйця всіх видів		
			птиці, млн.шт.	7074.8	275.4 104.1
			в т.ч. курячі	7012.3	276.6 104.1
Вовна, тонн			Вовна, тонн	414.0	-92.0 81.8
у тому числі за липень					
			М'ясо/реал./тис.т.	170.5	26.2 118.2
			Молоко, тис.тонн	249.1	3.0 101.2
			в т.ч. закуплено у населення, тис.т.		
			Яйця курячі, млн.шт	980.9	-24.9 97.5

2а. Вирощування м'яса по видах, тис.тонн/ б. Реалізація м'яса по видах, тис.тонн

Вирощено	До 2012 р.	Питома вага		Реалізовано	До 2012 р.	Питома вага	
		+,-	%			+,-	%
ВРХ	103.1	-0.6	99.4	8.9	Яловичина	99.3	8.3 109.1 9.0
Свиней	307.4	38.0	114.1	26.5	Свинина	272.7	39.2 116.8 24.8
Овець							
Птиці	747.1	105.4	116.4	67.9	М'ясо птиці	725.8	107.3 117.3 66.0
Усіх видів	1159.6	143.1	114.1	100.0	Усіх видів	1099.5	154.4 116.3 100.0

3. Продуктивність

Факт	До 2012 р.	
	+,-	%
Надій на корову, кг	2904.0	75.0 102.7
в т.ч. за липень	470	11 102.4
Яйценосність, штук	169.0	-4.0 97.7
в т.ч. за липень	24	-2 92.3
Середньодоб. приріст ВРХ, г.	500.0	4.0 100.8
Середньодоб. приріст свині, г.	458.0	15.0 103.4
Настриг на вівцю, кг	1.6	-0.2 88.9

4. Поголів'я худоби і птиці, тис.голів

Факт	До 2012 р.		До початку року	
	+,-	%	+,-	%
ВРХ				
в т.ч. корови				
ВРХ м'ясн.напр.	87.2	-1.1 98.8	2.2	102.6
в т.ч. корови	36.4	0.9 102.5	-0.2	99.5
Корови мол.напр.				
Свині				
Птиця, тис.г.	124466.5	4808.3 104.0	6577.9	105.6

5. Наявність кормів, тис.тонн

Усього	До 2012 р.		На ум. гол. / ц.к.од./	До 2012 р.	
	Факт	+,- %		Факт	+,- %
Усього кормів, к.од.	2026.8	-32.1 98.4	4.2	-0.2 95.5	
в т.ч. концкормів	796.7	-92.4 89.6	1.6	-0.3 84.2	

виробництва всіх основних видів продукції, а саме: м'яса, молока та яєць. За січень-липень 2013 року в усіх категоріях господарств реалізовано на забій 1811,4 тис. тонн худоби та птиці в живій вазі по всіх, що на 163,9 тис. тонн (9,9%) більше порівняно із відповідним періодом 2012 року. При цьому найбільшого зростання досягнуто в сільськогосподарських підприємствах – 16,1%.

Виробництво молока за цей період становило 6774,1 тис. тонн, що на 50,2 тис. тонн (0,8%) більше до аналогічного періоду минулого року.

Продовжується зростання поголів'я ВРХ на 3,0%, свиней – на 4,6%, овець та кіз – на 5,3 відсотка та птиці – на 3,3%. Водночас проблемним залишається питання нарощування поголів'я корів, кількість яких скоротилася на 0,7%.

За підсумками двох кварталів 2013 року, в дію введено 24 тваринницьких об'єкти, що включені до Державної програми активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки, з яких у молочному скотарстві – 14 об'єктів, у свинарстві – 8 об'єктів, у птахівництві – 2 об'єкти.

Безумовно, що із року в рік статистика покращується завдяки вивіреним державній політиці у цій царині.

Нині активно впроваджується в життя Національний проект «Відроджене скотарство» та галузеві програми підтримки скотарства, птахівництва, вівчарства, де прописано, які кроки слід зробити, і звідсіль – які обсяги продукції можна отримати.

– Андрію Анатолійовичу, наскільки дієвою є підтримка галузі державою у питанні бюджетних дотацій за утримання та збереження молодняку великої рогатої худоби?

– Насамперед, у держави у цьому питанні є впевненість, що врешті допомога сприятиме нарощуванню поголів'я дійного стада. Оскільки 2013 рік ще не завершився, можемо надати дані за 2012 рік, у якому: 340 тис. селян отримали 305 млн. гривень бюджетних дотацій за утримання і збереження 509 тис. голів молодняку ВРХ.

При цьому, виплати дотацій є не лише заходом щодо збільшення чисельності великої рогатої худоби в господарствах населення, а й стимулом до започаткування власної справи. Передбачається, що нарощення обсягів виробництва молока стимулюватиме до пошуку нових шляхів його реалізації, зокрема і кооперації, що дозволить сільському населенню отримувати достойний прибуток та одночасно розвивати молочну галузь.

Слід додати, що у рамках бюджетної допомоги закладені кошти і на придбання доїльних апаратів, які сприяють підвищенню якості молока, а це, в свою чергу, буде підвищувати закупівельну ціну на цей необхідний продукт.

Починаючи з 2005 року, 2012-й рік став єдиним, коли відбулося збільшення виробництва молока. Тож можна з упевненістю прогнозувати, що цього року нам вдасться зберегти щонайменше 450 тисяч голів телят, у першу чергу завдяки державній дотації за утримання та зберігання молодняку великої рогатої худоби.

– Яке бачення Мінагрополітики щодо розвитку молочних кооперативів?

– Зараз функціонує близько 250 таких кооперативів. Але їх кількість не є самоціллю. Ми робимо аналіз того, скільки вони виготовляють і здають молока. В минулому році це молоко вважалося молоком від домогосподарств, оскільки статус кооперативів – обслуговуючі. Проведене нами опитування голів сільських рад доводить необхідність розвитку кооперації. Це і зайнятість населення, це й організовані ринки збуту.

Крім того, кооперативам не обов'язково все здавати переробникам. Було б значно краще розвивати власну переробку. Для цього нам необхідно напрацювати законодавчу, та й фінансову, підтримку таких переробників, щоб кожен міг знайти свою нішу на ринку. Відповідно до державних програм, таким кооперативам в лізинг надаються лінії для переробки молока. Переробники також просять від нас підтримки, нарікаючи на те, що часто залежать від сезонності виробництва молока. Не у всіх, але в багатьох підприємств є проблема – старе обладнання. Проте, якщо вони хочуть виходити на зовнішні ринки, їм необхідно модернізуватися. І держава повинна їм у цьому допомогти. Я не кажу, що це має бути цільове виділення коштів, але, наприклад, здешевлення кредитної ставки – чому б і ні?

– Андрію Анатолійовичу, насамкінець, які б поради Ви могли надати людям, які мешкають у селі, але в майбутньому викликалися розпочати свою маленьку справу?

– Я думаю, що і надалі Департамент тваринництва буде висвітлювати на сторінках журналу «Вісник сільських та селищних рад» нагальні питання, які будуть корисними, насамперед для сільських громад. Наш Департамент розробив так звані пам'ятки, які й допоможуть початківцям зробити перші кроки на ниві сільського підприємництва. ■ VASSR

Інформація щодо нарахування дотації фізичним особам за утримання та збереження молодняку ВРХ станом на 01.12.2012 року

Регіони	Кількість голів ВРХ, усього	Сума нарахованої дотації, тис. грн
АР Крим	15737	9649,5
Вінницька	50925	29555,5
Волинська	26606	16865,8
Дніпропетровська	18750	10697,3
Донецька	7217	3963,5
Житомирська	21496	13303,5
Закарпатська	16160	9773,5
Запорізька	12623	7071,5
Івано-Франківська	34740	22417,3
Київська	7439	4677,5
Кіровоградська	18184	10736,8
Луганська	15241	8831,0
Львівська	31098	18898,8

Інформація про нарахування сум часткового відшкодування витрат фізичними особами за закупівлю установки індивідуального доїння (УІД) станом на 1 грудня 2012 року

Регіони	УІД, одиниць	Нараховано, тис. грн.
АР Крим	44	170,97
Вінницька	119	518,29
Волинська	1958	8779,41
Дніпропетровська	57	221,79
Донецька	26	101,85
Житомирська	108	427,75
Закарпатська	19	79,98
Запорізька	83	347,45
Івано-Франківська	49	182,05
Київська	86	333,20
Кіровоградська	28	108,34
Луганська	89	364,84
Львівська	13	56,85

МЕХАНІЗМ НАДАННЯ ДОТАЦІЇ ЗА УТРИМАННЯ МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Алгоритм реалізації механізму надання спеціальної бюджетної дотації фізичним особам за утримання та збереження молодняку великої рогатої худоби
(постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2011 р. №246 зі змінами)

Фізичні особи, в домогосподарствах яких народився молодняк великої рогатої худоби, мають право на отримання спеціальної бюджетної дотації за його утримання та збереження до певного віку (з трьох до п'ятнадцяти місяців).

Відповідно до Порядку використання сум податку на додану вартість, сплачених переробними підприємствами до спеціального фонду державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.08.2011 №246 (із змінами).

Сільські ради:

1. приймають відповідні документи у фізичних осіб;
2. здійснюють запис у журнал обліку фізичних осіб, які мають право на отримання дотації за молодняк;
3. ведуть погосподарські книги;
4. складають реєстр фізичних осіб, які мають право на отримання дотації за молодняк;
5. складають витяг з погосподарської книги, що підтверджує наявність молодняку у зазначених в реєстрі фізичних осіб.

Селищні чи міські ради (що не ведуть погосподарський облік):

1. приймають відповідні документи у фізичних осіб;
2. здійснюють запис у журнал обліку фізичних осіб, які мають право на отримання дотації за молодняк;
3. складають реєстр фізичних осіб, які мають право на отримання дотації за молодняк;
4. складають довідку про підтвердження наявності на відповідну дату у зазначених в реєстрі фізичних осіб молодняку великої рогатої худоби, який народився в їх господарствах;
5. зазначені документи подають щомісяця до 5 числа наступного місяця і до 5 грудня (станом на 1 грудня) управлінням агропромислового розвитку районних і управлінням промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації.

Перелік документів, копії яких фізичні особи подають сільським, селищним чи міським радам:

1. паспортів великої рогатої худоби і ветеринарних карток до таких паспортів, а в разі утримання 10 і більше голів молодняку – виданий в установленому порядку витяг з Єдиного державного реєстру тварин;
2. паспорта особи;
3. довідки про відкриття рахунку в банку;

4. документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків (особи, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби, пред'являють відмітку в паспорті).

Зазначені документи приймаються щомісяця до 1 числа наступного місяця та до 1 грудня поточного року, в порядку черговості їх надходження, про що робиться запис у журналі обліку, форму якого встановлює Мінагрополітики України. Підставою для внесення до журналу відомостей про наявність у фізичної особи поголів'я молодняку, крім зазначених документів, є запис у погосподарській книзі, що ведеться сільською, селищною чи міською радою. Або у разі, коли селищною чи міською радою не ведеться погосподарський облік, – видана ними довідка про підтвердження наявності на відповідну дату у зазначених в реєстрі фізичних осіб молодняку великої рогатої худоби, який народився в їх господарствах.

Питання, які пов'язані з веденням погосподарського обліку у відповідних радах, врегульовано Інструкцією з ведення погосподарського обліку в сільських, селищних та міських радах, затвердженою наказом Державного комітету статистики України від 8 грудня 2010 року №491 та зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 5 січня 2011 року за №9/18747.

На момент першого подання документів спеціальна бюджетна дотація буде нарахована у таких розмірах:

- 250 гривень за голову – за молодняк віком від 3 до 6 місяців;
- 500 гривень за голову – за молодняк віком від 6 до 9 місяців;
- 750 гривень за голову – за молодняк віком від 9 до 12 місяців;
- 1000 гривень за голову – за молодняк віком від 12 до 15 місяців.

У подальшому бюджетна дотація за молодняк виплачується у розмірі 250 гривень через кожні три місяці його утримання до досягнення ним п'ятнадцятимісячного віку. Для її нарахування фізичним особам необхідно буде через три місяці звернутися до сільської, селищної чи міської ради. ■ VASSR

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СЕЛЯН

Інформація щодо запровадження у 2013 році напрямку державної підтримки селян за вирощений та проданий на забій і переробку молодняк великої рогатої худоби та свині підвищених вагових кондицій (крім свиноматок і кнурів)

Хто може отримати дотацію:

- фізичні особи,
- фізичні особи – члени виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів,
- а також фермерські господарства.

Як нараховується дотація:

- дотація нараховується за вирощений та проданий, починаючи з 1 січня 2013 року, на забій і переробку молодняк великої рогатої худоби та свині (крім свиноматок і кнурів).
- Жива вага тварини, що реалізовується на забій, повинна становити не менше 330 кг – для великої рогатої худоби та від 100 до 150 кілограмів – для свиней (крім свиноматок і кнурів).
- Тварини, на момент їх реалізації на забій, повинні бути ідентифіковані та зареєстровані в установленому порядку.

Розмір дотації

Дотація надається за 1 кілограм прийнятої живої ваги в таких розмірах:

- 2,5 гривні за молодняк великої рогатої худоби живою масою не менш як 330 кілограмів;
- 1,5 гривні за свиней (крім свиноматок і кнурів) живою масою від 100 до 120 кілограмів;
- 1 гривня за свиней (крім свиноматок і кнурів) живою масою від 120 до 150 кілограмів.

Що необхідно зробити, щоб отримати дотацію:

1. Звернутися до дільничного спеціаліста ветеринарної медицини за отриманням відомості переміщення тварин для великої рогатої худоби або реєстраційного свідоцтва свиней (для суб'єктів господарювання) (відомість переміщення).
Оформлення та видача зазначених документів є безкоштовним. Зробити копії цих документів.
2. Під час реалізації тварин на переробку підприємство отримує приймальну квитанцію ф. ПК-1 – для фермерських господарств (юридичних осіб) або ф. ПК-2 – для фізичних осіб.
3. Звернутися до сільської, селищної чи міської ради за місцезнаходженням господарства та надати наступні документи:

1) фермерські господарства:

- один примірник приймальних квитанцій (форма ПК-1 або ПК-1 УКС), виданих суб'єктами господарювання, які мають власні (орендовані) потужності для забою тварин;
- копію довідки про включення до ЄДРПОУ;
- копію довідки або договору про відкриття рахунка в банку;
- оформлені в установленому порядку для: молодняку великої рогатої худоби – копію відомості переміщення тварин та паспортів великої рогатої худоби (зі зворотом); свиней (крім свиноматок і кнурів) – копію реєстраційного свідоцтва свиней (для суб'єктів господарювання) (відомість переміщення);

2) фізичні особи, фізичні особи – члени виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів:

- один примірник приймальних квитанцій (форма ПК-2 або ПК-2 УКС), виданих суб'єктами господарювання, які мають власні (орендовані) потужності для забою тварин;
- оформлені в установленому порядку для: молодняку великої рогатої худоби – копію відомості переміщення тварин та паспортів великої рогатої худоби (зі зворотом); свиней (крім свиноматок і кнурів) – копію реєстраційного свідоцтва свиней (для негосподарюючих суб'єктів);
- **копії:** паспорта; довідки або договору про відкриття рахунка в банку; документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті). ■ VASSR

ДОТАЦІЇ. ЯК ЇХ ОТРИМАТИ?

Що необхідно зробити, щоб отримати спеціальну бюджетну дотацію за утримання та збереження молодняку великої рогатої худоби?

Якщо у Вашому домогосподарстві народилося теля, Ви маєте право отримати дотацію з державного бюджету за його утримання та збереження до певного віку (з трьох до п'ятнадцяти місяців).

Ваші дії для оформлення дотації:

1. звернутися до сільської, селищної чи міської ради (або до уповноваженої нею особи) з тим, щоб було здійснено запис у погосподарській книзі про народження такого теляти у Вашому домогосподарстві;
2. провести його ідентифікацію і реєстрацію (отримати паспорт великої рогатої худоби та ветеринарну картку до нього, а в разі утримання 10 і більше голів молодняку великої рогатої худоби необхідно взяти витяг з Єдиного державного реєстру тварин); Для цього необхідно звернутися до фахівців ветеринарної служби або до державного підприємства «Агентство з ідентифікації і реєстрації тварин»;
3. у разі потреби відкрити рахунок у банку, на який буде перераховано дотацію (взяти довідку про його відкриття або копію договору);
4. зробити копію паспорта громадянина України та документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків (довідка про присвоєння ідентифікаційного номера);

Особи, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби, пред'являють відмітку в паспорті. **Копії зазначених документів необхідно подати до сільських, селищних чи міських рад. ■ VASSR**

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА
від 2 березня 2011 р. №246
Київ

Про затвердження Порядку використання сум податку на додану вартість, сплачених переробними підприємствами до спеціального фонду державного бюджету
{Назва Постанови в редакції Постанови КМ №342 від 23.04.2012}

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №523 від 27.04.2011, №342 від 23.04.2012, №418 від 14.05.2012, №593 від 25.06.2012, №741 від 25.07.2012, №949 від 17.10.2012, №986 від 26.09.2012, №357 від 22.05.2013}

Відповідно до підпункту 6 пункту 1 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України Кабінет Міністрів України постановляє:

{Вступна частина із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №342 від 23.04.2012}

1. Затвердити Порядок використання сум податку на додану вартість, сплачених переробними підприємствами до спеціального фонду державного бюджету, що додається.

{Пункт 1 в редакції Постанови КМ №342 від 23.04.2012}

{Пункт 2 виключено на підставі Постанови КМ №342 від 23.04.2012}

{Пункт 3 виключено на підставі Постанови КМ №342 від 23.04.2012}

4. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2010 р. №152 «Деякі питання реалізації пункту 11.21 статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість» (Офіційний вісник України, 2010 р., №12, ст. 575).

Прем'єр-міністр України

М.Азаров

Інд. 70

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постановою Кабінету Міністрів України
від 2 березня 2011 р. №246

(у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2012 р. №342)

ПОРЯДОК використання сум податку на додану вартість, сплачених переробними підприємствами до спеціального фонду державного бюджету
{Текст Порядку, крім пунктів 33-4-33-8, 33-12 і 33-14, після слів «голове управління» в усіх відмінках і формах числа доповнено словом «(департамент)» у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ №357 від 22.05.2013}

1. Цей Порядок визначає механізм використання сум податку на додану вартість, сплачених переробними підприємствами до спеціального фонду державного бюджету за бюджетною програмою «Державна підтримка галузі тваринництва» (далі – бюджетні кошти).

2. Бюджетні кошти спрямовуються на державну підтримку галузі тваринництва шляхом здійснення виплати:

1) спеціальної бюджетної дотації фізичним особам за утримання та збереження молодняку великої рогатої худоби (далі – дотація за молодняк);

2) часткового відшкодування: вартості закуплених племінних телиць, нетелей та корів молочного, м'ясного і комбінованого напрямку продуктивності (далі – часткове відшкодування вартості корів); відсоткової ставки за кредитами, залученими на будівництво і реконструкцію тваринницьких та птахівничих ферм і комплексів, придбання технологічного обладнання та механізмів, закупівлю тварин і птиці; вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів та підприємств з виробництва комбікормів, а також придбаного обладнання та механізмів вітчизняного виробництва для тваринництва і птахівництва; витрат на закупівлю установок індивідуального доїння (далі – часткове відшкодування витрат на установку);

3) бюджетної дотації фізичним особам, фізичним

особам – членам виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерським господарствам за вирощення та проданих на забій і переробку суб'єктам господарювання, які мають власні (орендовані) потужності для забою тварин, молодняку великої рогатої худоби та свині (крім свиноматок і кнурів) (далі – дотація за продану на забій худобу);

{Пункт 2 доповнено підпунктом 3 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

4) спеціальної бюджетної дотації за поголів'я корів м'ясного напрямку продуктивності.

{Пункт 2 доповнено підпунктом 4 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

3. Використання бюджетних коштів здійснюється з урахуванням необхідності погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Казначейства.

{Абзац перший пункту 3 в редакції Постанови КМ №357 від 22.05.2013}

Бюджетні кошти за напрямками, передбаченими пунктом 2 цього Порядку, розподіляє головний розпорядник, який має право здійснювати протягом року їх перерозподіл з урахуванням фактичного обсягу використання.

{Абзац другий пункту 3 в редакції Постанови КМ №418 від 14.05.2012}

4. Відповідальним виконавцем бюджетної програми та головним розпорядником бюджетних коштів є Мінагрополітики. Розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня є Міністерство аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головні управління (департаменти) агропромислового розвитку обласних і управління промислового, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації.

Розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні зобов'язання в межах фактичних надходжень до спеціального фонду державного бюджету. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня щокварталу до 20 числа наступного місяця подають Мінагрополітики за встановленою ним формою звіт про фактичне використання коштів у розрізі напрямків фінансування, затверджених паспортом бюджетної програми, за касовими видатками.

5. Дотація за молодняку виплачується фізичним особам за утримання молодняку великої рогатої худоби (далі – молодняк) в їх домогосподарствах (далі – господарства) та збереження його до певного віку на дату подання відповідних документів.

{Абзац перший пункту 5 в редакції Постанови КМ №741 від 25.07.2012}

Дотація за молодняку, що народився в господарствах фізичних осіб, виплачується за утримання молодняку, який на момент подання фізичними особами вперше відповідних документів досяг певного віку, у розмірі: {Абзац другий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №741 від 25.07.2012} 250 гривень за голову – за молодняку віком від 3 до 6 місяців;

{Абзац третій пункту 5 в редакції Постанови КМ №593 від 25.06.2012}

500 гривень за голову – за молодняку віком від 6 до 9 місяців;

{Абзац четвертий пункту 5 в редакції Постанови КМ №593 від 25.06.2012}

750 гривень за голову – за молодняку віком від 9 до 12 місяців;

{Абзац п'ятий пункту 5 в редакції Постанови КМ №593 від 25.06.2012}

1000 гривень за голову – за молодняку віком від 12 до 15 місяців.

{Пункт 5 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ №593 від 25.06.2012}

У подальшому бюджетна дотація за молодняку, що народився в господарствах фізичних осіб, виплачується фізичним особам за збереження

молодняку у розмірі 250 гривень за кожні наступні три місяці його утримання до досягнення ним п'ятнадцятимісячного віку.

{Абзац сьомий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №593 від 25.06.2012, №741 від 25.07.2012}

У разі утримання фізичними особами в своїх господарствах молодняку, набутого шляхом його переміщення від інших власників, бюджетна дотація за молодняку виплачується у розмірі 250 гривень за кожні повні три місяці його утримання в такому господарстві до досягнення ним п'ятнадцятимісячного віку.

{Пункт 5 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ №741 від 25.07.2012}

Датою переміщення молодняку вважається дата придбання тварини в господарство нового власника, зазначена у паспорті великої рогатої худоби, засвідчена печаткою дільничної або районної лікарні ветеринарної медицини, або дата видачі паспорта великої рогатої худоби новому власникові. {Пункт 5 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ №741 від 25.07.2012}

6. Для отримання дотації за молодняку фізичні особи подають за місцезнаходженням господарства сільським, селищним чи міським радам копії таких документів:

{Абзац перший пункту 6 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №741 від 25.07.2012} паспортів великої рогатої худоби і ветеринарних карток до таких паспортів, а в разі утримання 10 і більше голів молодняку – виданий в установленому порядку витяг з Єдиного державного реєстру тварин; паспорта особи; довідки або договору про відкриття рахунка в банку;

{Абзац четвертий пункту 6 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №593 від 25.06.2012} документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті).

Зазначені документи приймаються щомісяця до першого числа наступного місяця та до 1 грудня поточного року в порядку черговості їх надходження, про що робиться запис у журналі обліку, форму якого встановлює Мінагрополітики. Підставою для внесення до журналу відомостей про наявність у фізичної особи поголів'я молодняку, крім зазначених документів, є запис у погосподарській книзі, що ведеться сільською селищною чи міською радою, або у разі, коли селищною чи міською радою не ведеться погосподарський облік, – видана ними довідка про підтвердження наявності на відповідну дату у зазначених в реєстрі фізичних осіб молодняку великої рогатої худоби, який утримується в їх господарствах.

{Абзац шостий пункту 6 в редакції Постанови КМ №593 від 25.06.2012; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №741 від 25.07.2012, №357 від 22.05.2013}

7. Сільські, селищні чи міські ради на підставі журналу обліку щомісяця до п'ятого числа наступного місяця і до 5 грудня (станом на 1 грудня) складають та подають управлінням агропромислового розвитку районних і управлінням промислового, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації, а міські ради міст республіканського (Автономної Республіки Крим) чи обласного значення – відповідно Міністерству аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головним управлінням (департаментам) агропромислового розвитку облдержадміністрацій:

{Абзац перший пункту 7 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №741 від 25.07.2012} реєстр фізичних осіб, які мають право на отримання дотації за молодняку, за формою, встановленою

Мінагрополітики; витяг з погосподарської книги, що підтверджує наявність молодняка у зазначених в реєстрі фізичних осіб або у разі, коли селищною чи міською радою не ведеться погосподарських облік, – довідку про підтвердження наявності на відповідну дату у зазначених в реєстрі фізичних осіб молодняка великої рогатої худоби, який утримується в їх господарствах.

{Абзац третій пункту 7 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №741 від 25.07.2012}
{Пункт 7 в редакції Постанови КМ №593 від 25.06.2012}

8. Управління агропромислового розвитку районних і управління промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації на підставі поданого сільськими, селищними чи міськими радами реєстру:

{Абзац перший пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №593 від 25.06.2012, №741 від 25.07.2012}
протягом трьох робочих днів складають відомість про нарахування дотацій за молодняк у розрізі фізичних осіб за формою, встановленою Мінагрополітики, і подають її Міністерству аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим або головним управлінням (департаментам) агропромислового розвитку облдержадміністрацій; подають органам Казначейства таку відомість і платіжні доручення для перерахування коштів на поточні рахунки фізичних осіб, відкриті в банках. Міністерство аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головні управління (департаменти) агропромислового розвитку облдержадміністрацій на підставі реєстру, поданого міськими радами міст республіканської (Автономної Республіки Крим) чи обласного значення, складають протягом трьох робочих днів відомість про нарахування дотацій за молодняк у розрізі фізичних осіб за формою, встановленою Мінагрополітики, і подають її та платіжні доручення органам Казначейства для перерахування бюджетних коштів на поточні рахунки фізичних осіб, відкриті в банках. {Пункт 8 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ №741 від 25.07.2012}

9. Міністерство аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головні управління (департаменти) агропромислового розвитку обласних та управління промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації узагальнюють протягом трьох робочих днів зазначені у пункті 8 цього Порядку відомості та подають Мінагрополітики зведеною відомістю про нарахування сум дотацій за молодняк за встановленою ним формою.

10. Мінагрополітики:

затверджує на підставі поданої відповідно до пункту 9 цього Порядку зведеної відомості протягом семи робочих днів у межах обсягу відкритих асигнувань розподіл бюджетних коштів пропорційно сумам дотацій за молодняк між розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, які здійснюють в триденний строк після доведення розподілених обсягів розподіл бюджетних коштів між районами за зазначеним критерієм; подає Казначейству протягом трьох робочих днів після затвердження розподілу бюджетних коштів реєстр змін до розподілу показників зведених кошторисів і планів асигнувань у розрізі регіонів. Копії таких розподілів Мінагрополітики подає Мінфіну та Мінекономрозвитку у п'ятиденний строк.

11. Міністерство аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головні управління (департаменти) агропромислового розвитку облдержадміністрацій після доведення розподілених обсягів дотацій за молодняк затверджують кошториси та плани асигнувань у розрізі районів та передають їх відповідним органам Казначейства.

12. Часткове відшкодування вартості корів надається на безповоротній основі суб'єктам господарювання за закуплені ними, в тому числі у грудні 2012 року, на племінних заводах та у племінних репродукторах племінні телиці, нетелі та корови молочного, м'ясного і комбінованого напрямку продуктивності або за поставлені в режимі імпорту племінні телиці, нетелі та корови молочного, м'ясного і комбінованого напрямку продуктивності у розмірі 50 відсотків їх вартості, але не більш як 7000 гривень за голову.

{Пункт 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №357 від 22.05.2013}

13. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня утворюють комісії та затверджують їх склад. До складу комісії обов'язково включаються представники органів Держфінінспекції.

Положення про комісію затверджується Мінагрополітики. Заявки, що надійшли після закінчення строку їх подання, не розглядаються. Документи, подані не в повному обсязі, реєструються і повертаються суб'єктам господарювання у триденний строк із зазначенням причин повернення.

14. Суб'єкти господарювання щокварталу до 5 числа наступного місяця і до 5 грудня (станом на 1 грудня) подають комісії:

- 1) заявку (у двох примірниках) за формою, визначеною Мінагрополітики; {Підпункт 2 пункту 14 виключено на підставі Постанови КМ №949 від 17.10.2012}
- 2) довідку про те, що суб'єкта господарювання не визнано банкрутом, стосовно нього не порушено справу про банкрутство та не прийнято рішення про ліквідацію, видану державним реєстратором не пізніше як за один місяць до дня її подання;
- 3) довідки про відсутність понад півроку заборгованості з виплати заробітної плати, а також із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), видані відповідними органами державної податкової служби, Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- 4) довідки, видані Міністерством аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головними управліннями (департаментами) агропромислового розвитку обласних, управлінням промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрацій, про те, що відповідним суб'єктам господарювання не виплачувалося відшкодування вартості корів за іншими бюджетними програмами; {Підпункт 5 пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №357 від 22.05.2013}
- 5) довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
- 6) копії відповідних платіжних документів;
- 7) акт про передачу (продаж) і закупівлю худоби за договором (крім тих, що поставлені в режимі імпорту);
- 8) копію звіту про стан тваринництва;
- 9) виданий у встановленому порядку витяг з Єдиного державного реєстру тварин;
- 10) копії племінних свідоцтв (сертифікатів);
- 11) письмове зобов'язання повернути до державного бюджету в місячний строк бюджетні кошти у разі зменшення поголів'я на 1 січня двох наступних років з урахуванням приросту та обсягу закупівлі. Для виплати часткового відшкодування вартості корів, закуплених у режимі імпорту, суб'єкти господарювання подають також копії: відповідного контракту; рахунка-фактури (інвойсу); вантажної митної декларації.

15. Зазначені в пункті 14 цього Порядку документи перевіряються та реєструються в журналі обліку, форма якого затверджується Мінагрополітики.

У разі зменшення поголів'я корів станом на 1 січня двох наступних років з урахуванням введених в основне стадо закуплених племінних тварин, вартість яких була частково відшкодована, одержані бюджетні кошти повертаються до державного бюджету в повному обсязі. У разі вибуття із стада станом на 1 січня двох наступних років окремих закуплених

племінних телиць, нетелей та корів, вартість яких була частково відшкодована з причин, обумовлених набутими карантинними інфекційними хворобами або набутими з вини власника незаразними хворобами, до державного бюджету повертаються бюджетні кошти, відшкодовані за їх придбання.

16. Часткове відшкодування вартості корів не виплачується суб'єктам господарювання, яких визнано банкрутами, ліквідовано, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство та/або які отримали відшкодування вартості закуплених племінних телиць, нетелей та корів молочного, м'ясного і комбінованого напрямку продуктивності за іншими бюджетними програмами.

17. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня подають щокварталу до 10 числа наступного місяця і до 10 грудня (станом на 1 грудня) головному розпорядникові бюджетних коштів реєстри суб'єктів господарювання, які претендують на часткове відшкодування вартості корів, за встановленою ним формою.

18. Мінагрополітики утворює для здійснення розподілу та виплати часткового відшкодування вартості корів комісію з питань розподілу бюджетних коштів для виплати такого відшкодування і затверджує положення про неї.

Комісія розглядає зазначені в пункті 17 цього Порядку реєстри протягом десяти днів, здійснює розподіл бюджетних коштів пропорційно сумам часткового відшкодування вартості корів у межах обсягу відкритих асигнувань між суб'єктами господарювання, які претендують на відшкодування вартості корів, та інформує протягом п'яти днів про прийняте рішення розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня. На підставі такого рішення розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня подають органам Казначейства зазначені реєстри і платіжні доручення для перерахування суми відшкодування на відкриті у банках поточні рахунки суб'єктів господарювання.

19. Виплата суб'єктам господарювання часткового відшкодування відсоткової ставки за кредитами, залученими на будівництво і реконструкцію тваринницьких та птахівницьких ферм і комплексів, придбання технологічного обладнання та механізмів, закупівлю тварин і птиці здійснюється на загальних підставах відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення фінансової підтримки суб'єктів господарювання агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів та компенсації лізингових платежів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2010 р. №794 (Офіційний вісник України, 2010 р., №67, ст. 2408; 2011 р., №11, ст. 486, №84, ст. 3061). Суб'єкти господарювання, які отримали таке відшкодування за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, не мають права на його отримання за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету.

20. Виплата суб'єктам господарювання часткового відшкодування вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів та підприємств з виробництва комбікормів здійснюється відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для часткового відшкодування суб'єктам господарювання вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів та підприємств з виробництва комбікормів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 2010 р. №900 (Офіційний вісник України, 2010 р., №75, ст. 2666, №80, ст. 2820; 2011 р., №11, ст. 486).

{Абзац перший пункту 20 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №357 від 22.05.2013}
Суб'єкти господарювання, які отримали таке відшкодування за рахунок загального фонду державного бюджету в максимальному розмірі,

встановленому законодавством, не мають права на його отримання за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету.

21. Виплата суб'єктам господарювання часткового відшкодування вартості придбаного обладнання та механізмів вітчизняного виробництва для тваринництва і птахівництва (далі – часткове відшкодування вартості обладнання) здійснюється на безповоротній основі за результатами конкурсу в розмірі 30 відсотків вартості обладнання та механізмів.

22. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня утворюють з метою організації і проведення зазначеного у пункті 21 цього Порядку конкурсу (далі – конкурс) конкурсні комісії, затверджують їх склад, до якого обов'язково включаються представники органів Держфінінспекції, та положення про них. Конкурсна комісія визначає умови і строки проведення конкурсу та оприлюднює їх у друкованих засобах масової інформації.

23. Для участі в конкурсі суб'єкти господарювання подають конкурсні комісії:

- 1) заяву (у двох примірниках) за формою, визначеною Мінагрополітики;
- 2) довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
- 3) довідку про те, що суб'єкта господарювання не визнано банкрутом, стосовно нього не порушено справу про банкрутство та не прийнято рішення про ліквідацію, видану державним реєстратором не пізніше як за один місяць до дня її подання;
- 4) довідки, видані Міністерством аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головними управліннями (департаментами) агропромислового розвитку обласних, управлінням промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації, про те, що відповідним суб'єктам господарювання не виплачувалося відшкодування вартості придбаного обладнання та механізмів вітчизняного виробництва для тваринництва і птахівництва за іншими бюджетними програмами;
- 5) довідку про відсутність протронутої заборгованості за іноземними кредитами, наданими під державні гарантії для закупівлі техніки іноземного виробництва, переданої сільськогосподарським товаровиробникам, та за користування технікою вітчизняного виробництва, отриманою на умовах фінансового лізингу за минулі роки;
- 6) завірені в установленому порядку копії: {Абзац другий підпункту 6 пункту 23 виключено на підставі Постанови КМ №949 від 17.10.2012} бухгалтерської звітності станом на 1 січня поточного року (новостворені підприємства – за останній звітний період); документів, що підтверджують придбання обладнання;
- 7) довідки про відсутність понад півроку заборгованості з виплати заробітної плати, а також із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), видані відповідними органами державної податкової служби, Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

24. Часткове відшкодування вартості обладнання не виплачується суб'єктам господарювання, яких визнано банкрутами, ліквідовано, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство та/або які отримали відшкодування вартості придбаного обладнання та механізмів вітчизняного виробництва для тваринництва і птахівництва за іншими бюджетними програмами.

У разі, коли суб'єкт господарювання відчужує обладнання, часткове відшкодування вартості якого він отримав, до закінчення трирічного строку експлуатації такого обладнання, бюджетні кошти повертаються ним до державного бюджету.

25. Під час визначення переможців конкурсу перевага надається суб'єктам господарювання, які провадять виробничу діяльність у рамках

реалізації інноваційного проекту, що пройшов державну реєстрацію в установленому законодавством порядку, та використовують енергозберігаючі технології.

26. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня подають щомісяця до 10 числа головному розпорядникові бюджетних коштів реєстри суб'єктів господарювання, які за результатами конкурсу претендують на часткове відшкодування вартості обладнання, за встановленою ним формою.

27. Мінагрополітики утворює для здійснення виплати часткового відшкодування вартості обладнання комісію з питань розподілу бюджетних коштів для виплати такого відшкодування і затверджує положення про неї. Комісія розглядає зазначені в пункті 26 цього Порядку реєстри протягом десяти днів, здійснює розподіл бюджетних коштів між регіонами за критеріями, визначеними Мінагрополітики, та інформує протягом п'яти днів про прийняте рішення розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня, які подають на підставі такого рішення органам Казначейства зазначені реєстри і платіжні доручення для перерахування суми відшкодування на відкриті у банках поточні рахунки суб'єктів господарювання.

28. Виплата часткового відшкодування витрат на установку здійснюється у межах фактичних витрат за закуплену фізичною особою, в тому числі у 2012 році, для власного користування нової установкою індивідуального доїння вітчизняного виробництва за умови утримання у своєму господарстві не менш як трьох ідентифікованих та зареєстрованих в установленому порядку корів, але не більш як 5000 гривень за одиницю. {Абзац перший пункту 28 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №357 від 22.05.2013}

У разі відчуження зазначеної установки чи її передачі у користування іншим особам раніше ніж через п'ять років з дня придбання отримані бюджетні кошти повертаються до державного бюджету. {Абзац другий пункту 28 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №357 від 22.05.2013} Фізична особа має право на часткове відшкодування витрат на установку один раз на п'ять років. {Абзац третій пункту 28 в редакції Постанови КМ №357 від 22.05.2013}

29. Управління агропромислового розвитку районних і управління промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації утворюють комісії для визначення переліку фізичних осіб, які мають право на часткове відшкодування витрат на установку, до складу яких обов'язково включаються представники органів Держфінінспекції.

Положення про комісію затверджується Мінагрополітики. Комісії очолюють начальники зазначених управлінь.

30. Для виплати часткового відшкодування витрат на установку фізичні особи подають щомісяця до 1 числа наступного місяця та до 1 грудня поточного року управлінням агропромислового розвитку районних і управлінням промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації:

- {Абзац перший пункту 30 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №357 від 22.05.2013}
- 1) довідку, видану сільською, селищною чи міською радою, про кількість корів;
 - 2) копії паспортів великої рогатої худоби і ветеринарних карток до таких паспортів;
 - {Підпункт 3 пункту 30 виключено на підставі Постанови КМ №357 від 22.05.2013}
 - 4) копії платіжних документів та технічної документації на установку індивідуального доїння;
 - 5) копії паспорта особи і довідки про відкриття поточного рахунка в банку та документа, що засвідчує

реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті).

31. Подані відповідно до пункту 30 цього Порядку документи розглядаються в порядку черговості їх надходження.

Зазначена у пункті 29 цього Порядку комісія щомісяця до 10 числа на підставі таких документів визначає кількість установок індивідуального доїння, витрати із закупівлі яких підлягають частковому відшкодуванню, і приймає рішення щодо включення до відповідного реєстру фізичних осіб, що мають право на часткове відшкодування. Управління агропромислового розвитку районних і управління промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації протягом п'яти робочих днів після завершення роботи комісії на підставі реєстру фізичних осіб, які мають право на часткове відшкодування витрат на установку: складають відомість про суми часткового відшкодування у розрізі фізичних осіб за формою, встановленою Мінагрополітики, і подають її Міністерству аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим або головним управлінням (департаментам) агропромислового розвитку облдержадміністрацій (управління промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації – Мінагрополітики); подають органам Казначейства таку відомість та платіжні доручення для перерахування коштів на поточні рахунки фізичних осіб, відкриті в банках. Міністерство аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим та головні управління (департаменти) агропромислового розвитку облдержадміністрацій узагальнюють протягом трьох робочих днів зазначені відомості, готують і подають Мінагрополітики зведену відомість про нарахування сум часткового відшкодування витрат на установку за встановленою ним формою.

32. Мінагрополітики:

затверджує на підставі поданої відповідно до пункту 31 цього Порядку зведеної відомості протягом семи робочих днів пропорційно сумам часткового відшкодування витрат на установку в межах обсягу відкритих асигнувань розподіл бюджетних коштів між розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, які здійснюють в триденний строк після доведення розподілених обсягів розподіл бюджетних коштів між районами за зазначеним критерієм; подає Казначейству протягом трьох робочих днів після затвердження розподілу бюджетних коштів реєстр змін до розподілу показників зведених кошторисів і планів асигнувань у розрізі регіонів.

33. Міністерство аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головні управління (департаменти) агропромислового розвитку облдержадміністрацій протягом трьох робочих днів після доведення розподілених обсягів часткового відшкодування витрат на установку затверджують кошториси та плани асигнувань у розрізі районів та передають їх відповідним органам Казначейства.

33-1. Дотація за продану на забій худобу виплачується фізичним особам, фізичним особам – членам виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерським господарствам за вирощені та продані на забій і переробку суб'єктам господарювання, які мають власні (орендовані) потужності для забою тварин, молодячої великої рогатої худоби та свині (крім свиноматок і кнурів) (далі – худоба).

Дотація за проданих на забій молодняк великої рогатої худоби виплачується фізичним особам, фізичним особам – членам виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерським господарствам за умови його вирощування ними в їх господарствах не менш як три місяці до моменту продажу на забій.

Датою, від якої рахується три місяці вирощування молодняку великої рогатої худоби в господарствах фізичних осіб, фізичних осіб – членів виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерських господарств, вважається дата видачі паспорта великої рогатої худоби, а у разі набуття фізичними особами, фізичними особами – членами виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерськими господарствами ідентифікованих тварин – дата їх прибуття в господарство нового власника, зазначена у паспорті великої рогатої худоби, засвідчена печаткою державної установи ветеринарної медицини.

{Порядок доповнено пунктом 33-1 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

33-2. Дотація надається за 1 кілограм прийнятої живої ваги в таких розмірах: 2,5 гривні за молодняк великої рогатої худоби живою масою не менш як 330 кілограмів; 1,5 гривні за свиней (крім свиноматок і кнурів) живою масою від 100 до 120 кілограмів; 1 гривня за свиней (крім свиноматок і кнурів) живою масою від 120 до 150 кілограмів.

{Порядок доповнено пунктом 33-2 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

33-3. Для отримання дотації за продану на забій худобу фізичні особи, фізичні особи – члени виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерські господарства подають за місцезнаходженням господарства сільським, селищним чи міським радами такі документи:

1) фермерські господарства: один примірник приймальних квитанцій (форма ПК-1 або ПК-1 УКС), виданих суб'єктами господарювання, які мають власні (орендовані) потужності для забою тварин; копію довідки про включення до ЄДРПОУ; копію довідки або договору про відкриття рахунка в банку; оформлені в установленому порядку для: молодняку великої рогатої худоби – копії відомості переміщення тварин та паспортів великої рогатої худоби (із зворотом);

{Абзац шостий підпункту 1 пункту 33-3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №357 від 22.05.2013}

свиней (крім свиноматок і кнурів) – копію реєстраційного свідоцтва свиней (для суб'єктів господарювання) (відомість переміщення);

2) фізичні особи, фізичні особи – члени виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів: один примірник приймальних квитанцій (форма ПК-2 або ПК-2 УКС), виданих суб'єктами господарювання, які мають власні (орендовані) потужності для забою тварин; оформлені в установленому порядку для: молодняку великої рогатої худоби – копії відомості переміщення тварин та паспортів великої рогатої худоби (із зворотом);

{Абзац четвертий підпункту 2 пункту 33-3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №357 від 22.05.2013}

свиней (крім свиноматок і кнурів) – копію реєстраційного свідоцтва свиней (для негосподарюючих суб'єктів);

копії: паспорта; довідки або договору про відкриття рахунка в банку; документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті).

Відповідальність за достовірність даних у приймальних квитанціях, виданих фізичним особам, фізичним особам – членам виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерським господарствам, несуть суб'єкти господарювання, які видали їх, згідно із законодавством.

Зазначені документи приймаються щомісяця до 1 числа наступного періоду та до 1 грудня поточного року в порядку черговості їх надходження, про що робиться запис у журналі обліку, форма якого затверджується Міннарополітики.

{Порядок доповнено пунктом 33-3 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

33-4. Сільські, селищні чи міські ради на підставі журналу обліку складають та подають щомісяця до 5 числа наступного періоду і до 5 грудня (станом на 1 грудня) управлінням агропромислового розвитку обласних і районних і управлінням промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації, а міські ради міст республіканського (Автономної Республіки Крим) чи обласного значення – відповідно Міністерству аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головним управлінням (департаментом) агропромислового розвитку облдержадміністрацій реєстр фізичних осіб, фізичних осіб – членів виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерських господарств, які мають право на отримання дотації за продану на забій худобу, за формою, встановленою Міннарополітики.

{Порядок доповнено пунктом 33-4 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

33-5. Управління агропромислового розвитку районних і управління промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації на підставі поданого сільськими, селищними чи міськими радами реєстру:

складають протягом трьох робочих днів відомість про нарахування дотацій за продану на забій худобу у розрізі фізичних осіб, фізичних осіб – членів виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерських господарств за формою, встановленою Міннарополітики, і подають її Міністерству аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим або головним управлінням (департаментом) агропромислового розвитку облдержадміністрацій; подають органам Казначейства відомість про нарахування дотацій за продану на забій худобу і платіжні доручення для перерахування коштів на рахунки фізичних осіб, фізичних осіб – членів виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерських господарств, відкриті в банках.

Міністерство аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головні управління (департаменти) агропромислового розвитку облдержадміністрацій та підставі реєстру, поданого міськими радами міст республіканського (Автономної Республіки Крим) чи обласного значення, складають протягом трьох робочих днів відомість про нарахування дотацій за вирощену і продану худобу у розрізі фізичних осіб, фізичних осіб – членів виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерських господарств за формою, встановленою Міннарополітики, і подають її та платіжні доручення органам Казначейства для перерахування бюджетних коштів на рахунки фізичних осіб, фізичних осіб – членів виробничих або обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, а також фермерських господарств, відкриті в банках.

{Порядок доповнено пунктом 33-5 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

33-6. Міністерство аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головні управління (департаменти) агропромислового розвитку обласних та управління промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації узагальнюють протягом трьох робочих днів зазначені у пункті 33-5 цього Порядку відомості та подають Міннарополітики зведеною відомість про нарахування сум дотацій за продану на забій худобу за встановленою ним формою.

{Порядок доповнено пунктом 33-6 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

33-7. Міннарополітики:

затверджує на підставі поданої відповідно до пункту 33-6 цього Порядку зведеної відомості протягом семи робочих днів у межах обсягу відкритих асигнувань розподіл бюджетних коштів пропорційно сумам дотацій за продану на забій худобу між розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, які здійснюють у триденний строк після доведення розподілених обсягів розподіл бюджетних коштів між районами за зазначеним критерієм; подає Казначейству протягом трьох робочих днів після затвердження розподілу бюджетних коштів реєстр змін до розподілу показників зведених кошторисів і планів асигнувань у розрізі регіонів.

{Порядок доповнено пунктом 33-7 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

33-8. Міністерство аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, головні управління (департаменти) агропромислового розвитку облдержадміністрацій після доведення розподілених обсягів дотації за продану на забій худобу затверджують кошториси та плани асигнувань у розрізі районів та передають їх відповідним органам Казначейства.

{Порядок доповнено пунктом 33-8 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

33-9. Спеціальна бюджетна дотація за поголів'я корів м'ясного напрямку продуктивності виплачується за умови ідентифікації та реєстрації всього поголів'я великої рогатої худоби сільськогосподарським підприємствам (племінним заводам, племінним репродукторам та іншим сільськогосподарським підприємствам) за кожну наявну на 1 жовтня поточного року корову м'ясного напрямку продуктивності у розмірі:

до 1900 гривень за голову – племінним заводам; до 1000 гривень за голову – племінним репродукторам; до 600 гривень за голову – іншим сільськогосподарським підприємствам.

До корів м'ясного напрямку продуктивності належать корови таких порід і типів, як: українська м'ясна, волинська м'ясна, польська м'ясна, сіра українська, симентальська м'ясна, салерс, абердин-ангуська, лімузин, герфордська, санта-гертрудська, кіанська, світла аквітанська, шаролецька, п'ємонтезе, південна м'ясна.

{Абзац п'ятий пункту 30-9 в редакції Постанови КМ №357 від 22.05.2013}

{Порядок доповнено пунктом 33-9 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

33-10. Управління агропромислового розвитку районних і управління промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської держадміністрації утворюють комісії для визначення переліку сільськогосподарських підприємств, які мають право на отримання спеціальної бюджетної дотації за поголів'я корів м'ясного напрямку продуктивності, до складу яких обов'язково включаться представники органів Держфінінспекції, та затверджують положення про них. Комісії очолюють начальники зазначених управлінь.

{Порядок доповнено пунктом 33-10 згідно з Постановою КМ №986 від 26.09.2012}

РОЛЬ ФЕРМЕРІВ У РОЗБУДОВІ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Станом на 1 січня 2013 року, за даними Державної служби статистики, в Україні налічувалося 40676 фермерських господарств, у власності та користуванні яких знаходилося 4,4 млн. га сільгоспугідь, з них 4,3 млн. га – ріллі. Державна підтримка фермерських господарств здійснюється відповідно до Закону України «Про фермерське господарство» переважно через Український державний фонд підтримки фермерських господарств.

Сергій Кадигроб,
директор Департаменту науково-освітнього забезпечення АПВ та розвитку сільських територій Мінагрополітики України

■ **Сергій Кадигроб,**
директор Департаменту науково-освітнього забезпечення АПВ та розвитку сільських територій Мінагрополітики України

Підтримка фермерських господарств є важливим напрямком державної політики щодо їх розвитку як бази для формування середнього класу на селі.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» за бюджетною програмою для надання фінансової підтримки на поворотній основі фермерським господарствам за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету передбачено кошти у сумі 27,9 млн. грн., які розподілено між регіонами, згідно з наказом Мінагрополітики України від 01 червня 2013 року №348.

За останні 5 років, відповідно до Порядку використання коштів державного бюджету для надання фінансової підтримки фермерським господарствам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року №1102, фінансовою підтримкою на поворотній основі (безвідсоткові кредити) скористалися 2982 фермерських

господарства, середній розмір підтримки становив 106,4 тис. гривень.

Ми бачимо, що така підтримка позитивно впливає на розвиток фермерських господарств, а саме: сприяє покращенню їх матеріально-технічної бази. Як наслідок, збільшуються обсяги виробництва фермерськими господарствами сільськогосподарської продукції.

Крім того, за останні 3 роки середній розмір фермерських наділів зріс на 7,9 га і в 2012 році становив 107,9 га, загальна чисельність працівників у фермерських господарствах складала понад 98 тис. осіб. Кількість постійних найманих працівників складає 46 575 осіб, сезонних – 11 047 осіб.

Продовольча безпека держави базується на розвитку малого та середнього сільськогосподарського виробника. І саме фермерам належить провідна роль у розбудові сільських територій. Їх вплив на економіку держави буде тільки зростати. ■ **VASSR**

ПІДТРИМКА ФЕРМЕРСТВА

За бюджетною програмою «Надання кредитів фермерським господарствам» відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки фермерським господарствам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 №1102, фермерським господарствам надається фінансова підтримка на поворотній основі терміном до 5 років у сумі до 250 тис. гривень.

Зазначена фінансова підтримка надається на конкурсних засадах фермерським господарствам через Український державний фонд підтримки фермерських господарств (далі – Фонд) і його регіональні відділення.

Для отримання зазначеної підтримки фермерські господарства мають подати до регіональної комісії Укрдержфонду заявку у двох примірниках і такі документи:

- копію статуту фермерського господарства;
- довідку з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців;
- копії документів, що підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
- довідку про реквізити банківського рахунку фермерського господарства;
- баланс та звіт про фінансові результати фермерського господарства за останній звітний період за встановленою формою;
- довідки, видані відповідними органами державної податкової служби та Пенсійного фонду України, щодо відсутності (наявності) заборгованості за податковими зобов'язаннями та платежами до Пенсійного фонду України;
- бізнес-план з техніко-економічним обґрунтуванням доцільності надання фінансової підтримки фермерському господарству із зазначенням графіка повернення коштів;
- пропозицію фермерського господарства щодо способу забезпечення виконання зобов'язання.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» за зазначеною вище бюджетною програмою для надання фінансової підтримки на поворотній основі фермерським господарствам за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету передбачено кошти у сумі 27,9 млн. грн., які розподілено між регіонами згідно з наказом Мінагрополітики України від 01 червня 2013 року №348.

Разом з тим, фермерські господарства можуть скористатися державною підтримкою за іншими програмами підтримки суб'єктів господарювання, які діють в агропромисловому комплексі. ■ VASSR

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію»

Верховна Рада України постановляє: Внести зміни до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №39, ст. 261; 2000 р., №51-52, ст. 451; 2002 р., №16, ст. 114, №29, ст. 194; 2003 р., №30, ст. 247; 2004 р., №15, ст. 228, №51, ст. 552; 2011 р., №6, ст. 41, №46, ст. 512; із змінами, внесеними Законом України від 2 жовтня 2012 року №5412-VI), виклавши його в такій редакції: «Закон України Про сільськогосподарську кооперацію».

Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні та фінансові особливості утворення і діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні поняття

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: кооперативні виплати у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі – повернення членам кооперативу частини попередньо надлишково сплаченої вартості наданих кооперативом послуг відносно їх фактичної вартості, що розподіляється за результатами фінансового року між його членами; правила внутрішньогосподарської діяльності кооперативу – нормативний документ, що встановлює вимоги до провадження господарської та іншої діяльності кооперативу відповідно до законодавства та статуту кооперативу; сільськогосподарська кооперація – система сільськогосподарських кооперативів, їх об'єднань, утворених з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативів; сільськогосподарський виробничий кооператив – сільськогосподарський кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних осіб, які є виробниками сільськогосподарської продукції, для провадження спільної виробничої або іншої господарської діяльності на засадах їх обов'язкової трудової участі з метою одержання прибутку; сільськогосподарський кооператив – юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які є виробниками сільськогосподарської продукції, що добровільно об'єдналися на основі членства для провадження спільної господарської та іншої діяльності, пов'язаної з виробництвом, переробкою, зберіганням, збутом, продажем продукції рослинництва, тваринництва, лісівництва чи рибицтва, постачанням засобів виробництва і матеріально-технічних ресурсів членам цього кооперативу, наданням їм послуг з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування; сільськогосподарський обслуговуючий кооператив – сільськогосподарський кооператив, що утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб – виробників сільськогосподарської продукції для організації обслуговування, спрямованого на зменшення витрат та/або збільшення доходів членів цього кооперативу під час провадження ними сільськогосподарської діяльності та на захист їхніх економічних інтересів; участь у господарській діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу – збут через такий кооператив сировини, продукції її переробки, закупівля засобів виробництва, користування технологічними послугами кооперативу в обсязі та порядку, передбачених його статутом та/або правилами внутрішньогосподарської діяльності.

2. Інші терміни, що використовуються в цьому Законі, вживаються у значенні, встановленому в Законі України «Про кооперацію». Термін «виробники сільськогосподарської продукції» використовується у значенні, встановленому Законом України «Про сільськогосподарський перепис».

Стаття 2. Законодавство, що регулює діяльність сільськогосподарських кооперативів

1. Діяльність сільськогосподарських кооперативів базується на нормах Конституції України, Цивільного, Господарського, Податкового і Земельного кодексів України, цього Закону, інших нормативно-правових актів.
2. Загальні принципи, поняття та норми утворення, забезпечення функціонування, управління та ліквідації сільськогосподарського кооперативу і кооперативних об'єднань, контроль за їх діяльністю, права та обов'язки їх членів, формування майна, фондів, цін і тарифів на продукцію та послуги, а також трудові відносини у таких кооперативах та об'єднаннях регулюються Законом України «Про кооперацію».

Стаття 3. Типи сільськогосподарських кооперативів

1. За цілями, завданнями і характером діяльності сільськогосподарські кооперативи поділяються на обслуговуючі та виробничі.

Стаття 4. Статут сільськогосподарського кооперативу

1. Статут сільськогосподарського кооперативу розробляється відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про кооперацію».
2. Примірні статuti сільськогосподарських кооперативів розробляються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

Розділ II. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ОБСЛУГОВУЮЧІ КООПЕРАТИВИ

Стаття 5. Види сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів

1. Залежно від виду діяльності сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи поділяються на переробні, заготівельно-збутові, постачальницькі та інші.
2. До переробних сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів належать кооперативи, які здійснюють переробку сільськогосподарської сировини, що виробляється членами таких кооперативів (виробництво хлібобулочних, макаронних виробів, овочевих, плодово-ягідних, м'ясних, молочних, рибних продуктів, виробів і напівфабрикатів з льону, луб'яних культур, лісо- і пиломатеріалів тощо).
3. Заготівельно-збутові сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи здійснюють, зокрема, заготівлю, зберігання, передпродажну обробку та продаж продукції, виробленої членами таких кооперативів, надають їм маркетингові послуги.
4. Постачальницькі сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи утворюються з метою закупівлі та постачання членам таких кооперативів засобів виробництва, матеріально-технічних ресурсів, необхідних для виробництва сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки, виготовлення сировини, матеріалів та постачання їх членам кооперативу.
5. У разі поєднання кількох видів діяльності утворюються багатofункціональні кооперативи.
6. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи надають своїм членам й інші послуги, зокрема технологічні, транспортні, меліоративні, ремонтні, будівельні, з ветеринарного

обслуговування тварин і племінної роботи, бухгалтерського обліку й аудиту, науково-консультаційного обслуговування.

Стаття 6. Членство в сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі

1. Засновниками та членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу можуть бути виробники сільськогосподарської продукції – юридичні та/або фізичні особи, які зробили вступний і пайовий внески у розмірах, визначених загальними зборами кооперативу, дотримуються вимог статуту, мають право ухвального голосу та беруть участь у господарській діяльності кооперативу. Засновники сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу після його державної реєстрації набувають статусу членів кооперативу.
2. Фізичні або юридичні особи можуть бути членами кількох сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, різних за видами діяльності.
3. Членство в сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі припиняється за умов, передбачених статтею 13 Закону України «Про кооперацію», та у разі припинення участі в господарській діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу протягом двох років поспіль.

Стаття 7. Вступні та пайові внески сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу

1. Вступні внески сплачуються членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу у порядку, встановленому статутом, та зараховуються до неподільного фонду кооперативу.
2. Пайовий внесок члена сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу формується з його паю та додаткових паїв. Порядок визначення розміру пайового внеску кожного члена кооперативу визначається пропорційно до його участі у господарській діяльності кооперативу відповідно до запланованого обсягу і вартості послуг, що надаються кооперативом. Асоційовані члени сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу здійснюють пайові внески у розмірі, визначеному статутом цього кооперативу.

Стаття 8. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу

1. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу є нормативним документом кооперативу, що встановлює механізм та способи реалізації положень статуту кооперативу з урахуванням особливостей його господарської діяльності.
2. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу повинні містити такі відомості: порядок організації надання послуг членам кооперативу відповідно до переліку видів його діяльності, визначеного статутом; вимоги стосовно документального оформлення зобов'язань членів кооперативу перед кооперативом щодо участі у його господарській діяльності; механізм визначення розміру додаткового паю кожного члена кооперативу та його сплати, загальної частки пайових внесків асоційованих членів у пайовому фонді кооперативу, розміру та нарахування кооперативних виплат у розрізі видів діяльності кооперативу; вимоги щодо ціноутворення та фінансових відносин. Зазначені правила можуть містити й інші пов'язані з особливостями діяльності кооперативу положення, що не суперечать вимогам законодавства.
3. Примірні правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу розробляються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

вуючого кооперативу розробляються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

Стаття 9. Особливості господарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу

1. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи здійснюють обслуговування своїх членів – виробників сільськогосподарської продукції, не маючи на меті одержання прибутку, і є неприбутковими організаціями.

Неприбутковість діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів визначається, виходячи із сукупності таких ознак:

1. Кооператив надає послуги тільки своїм членам; члени кооперативу несуть відповідальність за зобов'язаннями, взятими перед кооперативом щодо їх участі у господарській діяльності кооперативу; послуги надаються з метою зменшення витрат та/або збільшення доходів членів кооперативу.
 2. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи не є власниками сільськогосподарської продукції, що вироблена, вирощена, відгодована, вилвлена або зібрана (заготовлена) його членами – виробниками сільськогосподарської продукції. Власниками сільськогосподарської продукції, яка заготовляється, переробляється, постачається, збувається (продається) таким кооперативом, є його члени.
 3. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив може мати у власності майно, відокремлене від майна своїх членів. Право власності на землю та право користування земельною ділянкою набуваються сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом відповідно до Земельного кодексу України та зберігаються за ним у разі входження до складу кооперативного об'єднання.
 4. Дохід сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу може формуватися за рахунок: надходжень від його членів у вигляді оплати за надані послуги у процесі виробництва, заготівлі, переробки, постачання сільськогосподарської продукції; коштів або майна, які надходять у вигляді пасивних доходів; субсидій (дотацій), отриманих з державного та/або місцевих бюджетів для підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, державних цільових фондів або в межах технічної чи благодійної, у тому числі гуманітарної, допомоги; інших не заборонених законом надходжень.
- Надходження, одержані сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом від збуту (продажу) сільськогосподарської продукції за дорученням членів цього кооперативу, не є його доходами.**
- Фінансовим результатом господарської діяльності (чистим доходом) кооперативу є різниця між доходами кооперативу від господарської діяльності та витратами на її провадження.
5. Після виконання зобов'язань сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу та відшкодування збитків за минулі періоди залишок фінансового результату господарської діяльності кооперативу розподіляється загальними зборами у вигляді відрхувань до фондів кооперативу, кооперативних виплат його членам та нарахувань на паї членам кооперативу, у тому числі асоційованим.

Стаття 10. Кооперативні об'єднання

1. Кооперативні об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів є неприбутковими і провадять свою діяльність на тих самих засадах, що й сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи.

Стаття 11. Особливості реорганізації сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу (кооперативного об'єднання)

1. За рішенням загальних зборів сільськогосподарський обслуговуючий кооператив може бути реорганізовано лише в інший сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, а кооперативне об'єднання – в інше кооперативне об'єднання.

Розділ III. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ВИРОБНИЧІ КООПЕРАТИВИ

Стаття 12. Членство в сільськогосподарському виробничому кооперативі

1. Членами сільськогосподарського виробничого кооперативу можуть бути фізичні особи, які виявили бажання об'єднатися для спільної виробничої діяльності на засадах обов'язкової трудової участі та внесли вступний внесок і паї у розмірах, визначених статутом кооперативу.

Стаття 13. Особливості господарської діяльності сільськогосподарського виробничого кооперативу

1. Сільськогосподарські виробничі кооперативи провадять господарську діяльність, основною метою якої є отримання прибутку, та реалізують свою продукцію за цінами, що встановлюються самостійно на договірних засадах з покупцем, і є суб'єктами підприємницької діяльності.

Стаття 14. Право власності сільськогосподарського виробничого кооперативу

1. Право власності на землю може набуватися сільськогосподарським виробничим кооперативом шляхом внесення до пайового фонду земельних ділянок його членами, а також придбання земельних ділянок за договорами купівлі-продажу, дарування, міни, іншими правочинами.

2. Право власності на землю та право користування земельною ділянкою набуваються сільськогосподарським виробничим кооперативом відповідно до Земельного кодексу України.

Розділ IV. ДЕРЖАВА І КООПЕРАЦІЯ

Стаття 15. Державна підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів

1. Основними завданнями державної політики з підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів є створення сприятливих умов для їх утворення, становлення і розвитку шляхом формування сприятливої податкової, фінансово-кредитної, інвестиційної політики щодо діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та їх членів, а також розроблення механізму їх державної підтримки.

2. Центральні та місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування забезпечують сприяння розвитку і зміцненню економічної самостійності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та їх членів, підвищенню ефективності їх діяльності, не допускають будь-яких обмежень господарської активності та ініціати таких кооперативів, вільної і рівноправної їх участі на ринках товарів, робіт і послуг.

3. Державна підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів здійснюється відповідно до державних та регіональних програм за рахунок державного і місцевих бюджетів у порядку, встановленому законом.

Розділ V. ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ПАЙ

Стаття 16. Процедура повернення пайового внеску у вигляді земельної ділянки члену кооперативу

1. У разі виходу, виключення з кооперативу чи ліквідації кооперативу фізична чи юридична

особа, яка внесла свій майновий пай у кооператив у формі земельної ділянки, отримує свій майновий пай виключно у формі земельної ділянки, тобто в натурі (на місцевості). У разі ліквідації кооперативу майновий пай у формі земельної ділянки не може бути використаний для виплати заробітної плати працівникам, виконання зобов'язань перед бюджетом, банками та іншими кредиторами.

Розділ VI. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кооперативи та кооперативні об'єднання, утворені до набрання чинності цим Законом, зобов'язані протягом року з дня набрання чинності цим Законом привести свої статuti у відповідність із цим Законом.
3. До приведення статутів у відповідність із цим Законом кооперативи та кооперативні об'єднання керуються положеннями діючих статутів у частині, що не суперечить цьому Закону.
4. До приведення законодавства у відповідність із цим Законом акти законодавства застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.
5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

- 1) у частині першій статті 86 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№40-44, ст. 356) слова «споживчі кооперативи» замінити словами «кооперативи, крім виробничих»;
 - 2) у Законі України «Про кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №5, ст. 35): у статті 2: абзаци одинадцятий і дванадцятий викласти в такій редакції: «цільовий внесок – грошовий чи інший майновий внесок члена кооперативу, що вноситься понад пай до спеціального фонду кооперативу для забезпечення виконання конкретних завдань кооперативу; пайовий фонд – фонд, що формується з пайових внесків членів кооперативу і є одним із джерел формування майна кооперативу, розмір якого може змінюватися»; статтю 5 доповнити частиною другою такого змісту: «Особливості функціонування сільськогосподарської кооперації визначаються Законом України «Про сільськогосподарську кооперацію»; друге речення частини другої статті 6 після слів «кооперативи можуть бути» доповнити словом «сільськогосподарськими»; частину першу статті 26 доповнити реченням такого змісту: «Ця норма не поширюється на сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи»; частину сьому статті 29 після слів «(кооперативним організаціям)» доповнити словами «або зараховується до доходу бюджету»;
 - 3) у Законі України «Про сільськогосподарський перепис» (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., №9, ст. 115): в абзаци другому статті 1 слова «сільськогосподарську худобу і птицю» замінити словами «сільськогосподарських тварин»; у частині першій статті 8 слова «худоби та птиці» замінити словом «тварин».
 6. Кабінету Міністрів України протягом року з дня набрання чинності цим Законом: привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.
- Президент України Віктор Янукович
м. Київ, 20 листопада 2012 року №5495-VI

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

НАКАЗ

21 травня 2013 року Київ №315
Про затвердження Примірною статуту
сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу

Відповідно до статті 4 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» та підпункту 5 пункту 4, пункту 8 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого Указом Президента України від 23 квітня 2011 року №500,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Примірний статут сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства аграрної політики України від 26 червня 2003 року №191 «Про затвердження примірних статутів сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу».
3. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Заступник Міністра – керівник апарату
О.В. Сень

ПРИМІРНИЙ СТАТУТ

сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу

1. Загальні положення

1.1. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив «___» (далі – Кооператив) створений його засновниками на добровільних засадах відповідно до Цивільного кодексу України, законів України «Про кооперацію», «Про сільськогосподарську кооперацію» та на підставі рішення установчих зборів (протокол №__ від__).

1.2. Найменування Кооперативу: повна назва Кооперативу українською мовою __. скорочена назва Кооперативу українською мовою __. повна назва Кооперативу англійською мовою __. скорочена назва Кооперативу англійською мовою __.

1.3. Місцезнаходження Кооперативу: ____. Найменування (організаційно-правова форма та назва) пишеться прописом (великими) літерами.

2. Мета та види діяльності Кооперативу

2.1. Кооператив утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб – виробників сільськогосподарської продукції для організації обслуговування, спрямованого на зменшення витрат та/або збільшення доходів членів цього кооперативу під час провадження ними сільськогосподарської діяльності та на захист їхніх економічних інтересів.

2.2. Предметом діяльності Кооперативу є: ____. Усі види діяльності, які згідно із законодавством України потребують спеціальних дозволів чи ліцензій, здійснюються Кооперативом лише після їх отримання.

3. Юридичний статус та склад засновників Кооперативу

3.1. Кооператив утворений та здійснює свою діяльність відповідно до законів України «Про кооперацію», «Про сільськогосподарську кооперацію», інших правових актів України, а також цього Статуту.

3.2. Кооператив є юридичною особою. Статус юридичної особи Кооператив набуває у порядку, встановленому Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців».

3.3. Кооператив здійснює обслуговування своїх членів – виробників сільськогосподарської продукції, не маючи на меті одержання прибутку, і є неприбутковою організацією.

3.4. Кооператив має самостійний баланс, поточні рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням, а також може мати вкладні (депозитні) рахунки в установах банків.

Кооператив може мати штампи зі своїм найменуванням, бланки, а також знак для товарів і послуг, емблему, зареєстровані відповідно до законодавства України.

3.5. Кооператив може укласти угоди, набувати майнові та немайнові права, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді загальної юрисдикції, господарському та третейському судах відповідно до законодавства та цього Статуту.

3.6. Засновниками Кооперативу є: ____

Для фізичних осіб: прізвище, ім'я та по батькові, дані паспорта громадянина України або паспортних документів іноземця (для осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, – дані документа, який його замінює). Дані про фізичну особу засвідчуються її особистим підписом.

Для юридичної особи: код ЄДРПОУ, назва та місцезнаходження юридичної особи. Дані про юридичну особу засвідчуються підписом її уповноваженого представника.

3.7. Засновники Кооперативу після його державної реєстрації набувають статусу членів Кооперативу.

4. Права та обов'язки Кооперативу

4.1. Кооператив має право:

- здійснювати господарську діяльність, спрямовану на обслуговування своїх членів, самостійно визначати стратегію та основні напрямки свого розвитку відповідно до економічної ситуації;
- відповідно до законодавства України придбавати, відчувувати, здавати або брати в оренду рухоме та нерухоме майно, необхідне для його діяльності;
- брати зобов'язання по кредитах та позиках і гарантувати їх виплати майном чи активами Кооперативу;

- об'єднуватися з іншими кооперативами для спільного здійснення будь-якої не забороненої законодавством діяльності за галузевою або територіальною ознакою за рішенням загальних зборів членів Кооперативу;
- може мати у власності майно, відокремлене від майна своїх членів;

____ (інші обов'язки, що не суперечать законодавству)

4.2. Кооператив зобов'язаний:

- надавати послуги своїм членам згідно з їх замовленнями відповідно до видів діяльності Кооперативу;
- створювати належні умови для високопродуктивної та безпечної праці, забезпечувати дотримання законодавства про працю, правил і норм охорони праці, техніки безпеки, соціального страхування;
- виконувати норми і вимоги щодо охорони навколишнього природного середовища,

раціонального використання та відтворення природних ресурсів і забезпечення екологічної безпеки;

- створювати умови для навчання своїх членів та співробітників;
- сприяти соціальному розвитку громади, до якої відносяться члени Кооперативу;
- розробляти та затверджувати Правила внутрішньогосподарської діяльності Кооперативу;
- _____ (інші обов'язки, що не суперечать законодавству)

5. Порядок набуття та припинення членства в Кооперативі

5.1. Членами Кооперативу можуть бути виробники сільськогосподарської продукції – юридичні та/або фізичні особи, які зробили вступний і пайовий внески у розмірах, визначених загальними зборами кооперативу, дотримуються вимог Статуту, мають право ухвалювати голосу та беруть участь у господарській діяльності кооперативу. Фізичні особи можуть бути членами Кооперативу, які досягли 16 – річного віку і виявили бажання брати участь у діяльності Кооперативу.

5.2. Кооператив за рішенням загальних зборів може приймати до свого складу асоційованих членів Кооперативу.

Асоційованими членами Кооперативу можуть бути фізичні особи, які досягли 16 – річного віку, або юридичні особи, які визнають цей Статут і внесли пайовий внесок для розвитку Кооперативу у розмірах, визначених цим Статутом.

5.3. Вступ до Кооперативу здійснюється на підставі письмової заяви. Особа, яка подала заяву, вносить вступний та пайовий внесок в порядку і розмірах, визначених цим Статутом. Рішення правління (голови) Кооперативу про прийняття до Кооперативу підлягає схваленню загальними зборами членів Кооперативу.

5.4. Кооператив веде реєстр членів та асоційованих членів.

5.5. Членство у Кооперативі припиняється у разі: - добровільного виходу з Кооперативу відповідно до поданої письмової заяви;

- несплати внесків у порядку, визначеному Статутом кооперативу;

- смерті фізичної особи – члена Кооперативу або ліквідації юридичної особи – члена Кооперативу;

- припинення діяльності Кооперативу;

- припинення участі в господарській діяльності Кооперативу протягом двох років поспіль. Порядок припинення членства у Кооперативі здійснюється відповідно до законодавства.

5.6. Виключення з членів Кооперативу може бути оскаржене в судовому порядку.

6. Права і обов'язки членів та асоційованих членів Кооперативу

6.1. Члени Кооперативу мають право:

- брати участь в управлінні Кооперативом шляхом голосування на загальних зборах членів Кооперативу за принципом: «один член Кооперативу – один голос», обирати і бути обраними в органи управління Кооперативом. Для членів Кооперативу – юридичних осіб ці права реалізуються їх уповноваженими представниками;
- ухвалювати голосу на загальних зборах;
- користуватися послугами Кооперативу для здійснення своєї господарської діяльності;
- одержувати кооперативні виплати пропорційно до обсягів участі у діяльності Кооперативу;
- одержувати виплати на паї;
- у разі виходу або ліквідації Кооперативу одержувати частку майна Кооперативу

пропорційно вартості пайового внеску у порядку і в термін, що визначені цим Статутом;
- отримувати повну інформацію про діяльність Кооперативу відповідно;

- _____ (інші обов'язки, що не суперечать законодавству)

6.2. Члени Кооперативу зобов'язані:

- брати участь у господарській діяльності Кооперативу;

- дотримуватися Статуту Кооперативу, виконувати рішення загальних зборів і правління Кооперативу;

- сплатити визначені цим Статутом внески;
- _____ (інші обов'язки, що не суперечать законодавству)

6.3. Асоційовані члени Кооперативу мають право:

- дорадчого голосу;

- отримувати частки доходу на паї відповідно до законодавства;

- отримувати повну інформацію про діяльність Кооперативу.

6.4. За відповідною заявою члени Кооперативу можуть переформувати членство у Кооперативі на асоційоване членство на підставі рішення правління Кооперативу, яке підлягає схваленню загальними зборами Кооперативу.

7. Фонди Кооперативу

7.1. Для забезпечення статутної діяльності Кооперативу у порядку, передбаченому цим Статутом, формує пайовий, неподільний, резервний та спеціальний фонди.

7.2. Пайовий фонд Кооперативу формується за рахунок паїв (у тому числі додаткових) членів та асоційованих членів Кооперативу.

7.3. Неподільний фонд Кооперативу створюється в обов'язковому порядку і формується за рахунок вступних внесків та відрахувань від доходу кооперативу. Неподільний фонд не може бути розподілений між членами кооперативу, крім випадків, передбачених законом. Порядок відрахувань до неподільного фонду частини доходу визначається цим Статутом.

7.4. Кооператив може визначити й утворювати інші фонди Кооперативу (в тому числі резервний і спеціальні фонди). Їх розмір, порядок формування та використання затверджуються рішенням загальних зборів членів Кооперативу.

7.5. Резервний фонд Кооперативу створюється за рахунок відрахувань від доходу кооперативу, перерозподілу неподільного фонду, пожертвувань, безповоротної фінансової допомоги та за рахунок інших не заборонених законом надходжень для покриття можливих втрат (збитків).

7.6. Спеціальний фонд Кооперативу створюється за рахунок цільових внесків членів кооперативу та інших, передбачених законом, надходжень для забезпечення його статутної діяльності і використовується за рішенням органів управління кооперативу.

7.7. Розмір відрахувань до фондів Кооперативу визначається рішенням загальних зборів з дотриманням цього Статуту.

7.8. Кооператив веде облік фондів з визначенням пайових і цільових внесків кожного члена Кооперативу.

8. Вступні внески

8.1. При вступі до Кооперативу для організаційного забезпечення його діяльності кожна фізична і юридична особа робить вступний внесок у грошовій формі у розмірі _____ (прописом) гривень.

8.2. Вступний внесок є обов'язковою умовою членства у Кооперативі.

8.3. Вступний внесок зараховується у неподільний фонд і в разі виходу з Кооперативу не повертається.

9. Пай та пайові внески

9.1. Пайовий внесок члена сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу формується з його паю та додаткових паїв.

9.2. Порядок визначення розміру пайового внеску кожного члена Кооперативу визначається пропорційно до його участі у господарській діяльності Кооперативу відповідно до запланованого обсягу і вартості послуг, що надаються Кооперативом.

Розмір мінімального паю члена Кооперативу складає _____ гривень.

9.3. Члени Кооперативу мають право за власним бажанням внести додатковий пай до пайового фонду.

Розмір мінімального додаткового паю члена Кооперативу складає _____ гривень.

9.4. Розмір паю асоційованого члена Кооперативу не може бути меншим _____ гривень.

9.5. Розмір додаткового паю асоційованого члена Кооперативу не може бути меншим _____ гривень.

9.6. Паї можуть вноситися майном, майновими правами та/або грошми.

9.7. Факт внесення майна, що вноситься членами або асоційованими членами Кооперативу в рахунок їхнього паю чи додаткового паю, підтверджується актом приймання-передачі майна (далі – Акт) після державної реєстрації Кооперативу. Акт повинен містити опис майна, що вноситься, його грошову оцінку, дату, на яку майно вноситься до Кооперативу, підпис члена Кооперативу, який вносить таке майно, підпис голови Кооперативу та печатку Кооперативу. Акт укладається у двох оригінальних примірниках, з яких один залишається у члена Кооперативу, який вносить вклад майном, а другий – зберігається в Кооперативі.

9.8. Майнові права членів Кооперативу вносяться до майна Кооперативу у встановленому законодавством порядку.

9.9. Паї, що вносяться у грошовій чи не грошовій формі, відображаються у бухгалтерських регістрах Кооперативу у день їх отримання Кооперативом. Внески до Кооперативу у вигляді нематеріальних цінностей вважатимуться внесеними на дату, що встановлюється рішенням загальних зборів членів Кооперативу. Передача Кооперативу права користування земельною ділянкою у вигляді паю оформлюється відповідно до законодавства України.

10. Право власності на пай в майні Кооперативу

10.1. У разі виходу, виключення чи ліквідації Кооперативу члени Кооперативу мають право отримувати частку майна Кооперативу пропорційно вартості пайового внеску у порядку і в термін, що визначені цим Статутом. Члени Кооперативу, які внесли свій майновий пай у кооператив у формі земельної ділянки, отримують свій майновий пай виключно у формі земельної ділянки, тобто в натурі (на місцевості).

Термін отримання частки майна Кооперативу не може перевищувати двох років. Відлік цього терміну починається з 1 січня року, що наступає за моменту виходу (виключення) із Кооперативу.

10.2. Право власності членів Кооперативу – фізичних осіб на частку майна Кооперативу є спадковим.

10.3. Асоційовані члени Кооперативу в разі ліквідації Кооперативу мають право отримувати першочергово свої паї та відповідні частки доходу на паї.

10.4. Спори щодо права власності на пай члена Кооперативу у майні Кооперативу вирішуються відповідно до законодавства України.

11. Майнова відповідальність

11.1. Кооператив відповідає за своїми зобов'язаннями всім належним йому майном.

11.2. Члени Кооперативу відповідають за зобов'язаннями Кооперативу тільки в межах пайового внеску.

11.3. Кооператив не несе відповідальності за зобов'язання членів Кооперативу.

11.4. Кооператив може застрахувати своє майно і майнові права. Страхування здійснюється добровільно за рішенням загальних зборів, якщо інше не передбачено законами України.

12. Структура органів управління

12.1. Управління Кооперативом здійснюється на основі самоврядування, гласності, участі його членів у вирішенні питань діяльності Кооперативу.

12.2. До органів управління Кооперативу належать:

12.2.1. Загальні збори членів Кооперативу – вищий орган управління Кооперативу.

12.2.2. Правління Кооперативу.

12.2.3. Ревізійна комісія Кооперативу.

12.3. Кооператив може утворювати спостережну раду Кооперативу.

12.4. Для здійснення своєї діяльності загальні збори, а в період між ними правління Кооперативу або спостережна рада, можуть утворювати спеціальні комісії з членів Кооперативу із залученням в якості консультантів-фахівців – не членів Кооперативу.

13. Загальні збори

13.1. Загальні збори:

- вносять зміни і доповнення до Статуту;

- обирають шляхом прямого таємного голосування голову Кооперативу та членів правління Кооперативу, членів ревізійної комісії та членів спостережної ради;

- заслуховують та ухвалюють звіти органів управління Кооперативу про їх діяльність;

- визначають види і розміри фондів Кооперативу, порядок їх формування та використання;

- затверджують:

· правила внутрішньогосподарської діяльності Кооперативу;

· форму організації бухгалтерського обліку;

· визначення та погодження облікової політики в Кооперативі;

· річний звіт і баланс Кооперативу;

· порядок формування і розподілу доходу Кооперативу;

· рішення правління Кооперативу про прийняття нових членів та асоційованих членів та про припинення членства;

- вирішують:

· питання про входження Кооперативу до об'єднання кооперативів;

· питання про реорганізацію або ліквідацію Кооперативу.

Загальні збори мають право приймати будь-які інші рішення, пов'язані зі статутною діяльністю Кооперативу.

13.2. Загальні збори проводяться щорічно.

Вони можуть скликатися позачергово за рішенням правління Кооперативу, на вимогу не менше третини його членів, спостережної ради та ревізійної комісії (ревізора).

Про дату, місце, час проведення та порядок денний загальних зборів члени Кооперативу повинні бути повідомлені не пізніше ніж за 10 днів до визначеного строку їх проведення. Позачергові загальні збори членів Кооперативу повинні бути скликані протягом 20 днів з дня надходження вимоги про їх скликання. У разі незабезпечення правлінням (головою) Кооперативу скликання позачергових загальних зборів вони можуть бути скликані особами, які вимагають їх скликання, протягом наступних 20 днів.

13.3. Загальні збори членів кооперативу правомочні вирішувати питання, якщо на них присутні більше половини його членів, а збори уповноважених – за наявності не менше 3/4 уповноважених.

Кожний член кооперативу чи уповноважений кооперативу має один голос, і це право не може бути передано іншій особі.

Рішення загальних зборів членів (зборів уповноважених) Кооперативу про прийняття, внесення змін до Статуту, вступ до кооперативного об'єднання або вихід з нього, про реорганізацію або ліквідацію Кооперативу вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше ніж 3/4 членів Кооперативу, присутніх на загальних зборах Кооперативу. З інших питань рішення приймаються простою більшістю голосів членів (уповноважених) Кооперативу, присутніх на його загальних зборах.

13.4. Рішення загальних зборів членів (зборів уповноважених) Кооперативу приймаються відповідно до його Статуту відкритим або таємним голосуванням. У випадку рівності голосів вирішальним є голос голови Кооперативу.

13.5. Рішення загальних зборів є обов'язковим для всіх членів та асоційованих членів Кооперативу.

14. Правління Кооперативу

14.1. Правління Кооперативу обирається на термін, що не перевищує п'яти років.

14.2. Правління Кооперативу:

- здійснює поточне керівництво господарською діяльністю Кооперативу в період між проведенням загальних зборів членів Кооперативу;
 - розробляє та вносить на затвердження загальними зборами членів Кооперативу напрями розвитку Кооперативу;
 - приймає рішення про скликання загальних зборів;
 - скликає загальні збори членів Кооперативу і контролює виконання прийнятих ними рішень;
 - вирішує питання діяльності Кооперативу;
 - вносить на затвердження загальних зборів рішення про прийняття до Кооперативу нових членів та асоційованих членів та припинення членства, а також про переоформлення простого членства на асоційоване;
 - укладає трудові договори (контракти) у разі найму на роботу виконавчої дирекції та оцінює її діяльність;
 - має право наймати виконавчого директора для оперативного управління Кооперативом, який не може бути членом Кооперативу;
 - організовує у разі потреби проведення незалежних аудиторських перевірок;
 - розробляє Правила внутрішньогосподарської діяльності;
 - встановлює форму і порядок ведення Книги реєстрації членів Кооперативу та асоційованих членів;
 - вирішує питання навчання членів Кооперативу, співробітництва з вітчизняними та іноземними організаціями.
- 14.3. Кількість членів правління складає __ осіб.

14.4. Члени правління Кооперативу обирають зі свого складу заступника голови та секретаря правління Кооперативу.

14.5. Члени правління Кооперативу працюють на громадських засадах.

14.6. Члени правління припиняють виконання своїх обов'язків у разі закінчення строку їх повноважень, смерті фізичної особи – члена правління або ліквідації юридичної особи – члена правління, дострокового відкликання загальними зборами.

14.7. Засідання правління Кооперативу проводяться у разі потреби, але не рідше __ на рік. Рішення приймається більшістю голосів за наявності не менше як 3/4 складу членів правління Кооперативу. У випадку рівності голосів вирішальним є голос голови Кооперативу.

15. Голова Кооперативу

15.1. Голова Кооперативу очолює правління і обирається загальними зборами Кооперативу на термін, що не має бути більше п'яти років.

15.2. Голова Кооперативу:

- виконує рішення правління Кооперативу;
- представляє Кооператив перед третіми особами та в судових органах;
- забезпечує організацію господарської діяльності Кооперативу;
- здійснює оперативне керівництво діяльністю Кооперативу;
- приймає на роботу та звільняє штатних працівників;
- несе відповідальність за свою діяльність перед Кооперативом;
- виконує інші функції, делеговані йому правлінням Кооперативу.

- _____ (визначити у разі необхідності інші обов'язки)

15.3. У своїй діяльності голова Кооперативу підзвітний загальним зборам Кооперативу.

16. Спостережна рада Кооперативу

16.1. Спостережна рада обирається загальними зборами для контролю за діяльністю виконавчого органу Кооперативу.

До створення спостережної ради весь обсяг її повноважень, визначений в цьому Статуті, належить до компетенції загальних зборів Кооперативу. Члени правління Кооперативу чи ревізійної комісії не можуть бути обрані членами спостережної ради Кооперативу.

16.2. Член спостережної ради не може бути членом правління чи ревізійної комісії Кооперативу.

16.3. Спостережна рада складається з __ осіб та обирається на термін не більше трьох років.

16.4. До виключної компетенції спостережної ради відносяться такі повноваження:

- узгодження рішень правління про притягнення до майнової відповідальності членів Кооперативу;
- попередній розгляд питань, що вносяться до порядку денного загальних зборів та ухвалення рекомендацій для загальних зборів стосовно прийняття рішень з цих питань;
- вирішення інших питань, що віднесено до компетенції спостережної ради відповідно до умов цього Статуту та тих, що періодично можуть погоджуватися загальними зборами як такі, що потребують ухвалення спостережної ради.

16.5. Порядок формування спостережної ради, проведення її засідань, а також прийняття рішень спостережною радою визначаються Положенням про спостережну раду, яке приймається загальними зборами.

16.6. Члени спостережної ради виконують свої функції на громадських засадах.

17. Ревізійна комісія (ревізор)

17.1. Для контролю за фінансово-господарською діяльністю Кооперативу загальними зборами обирається ревізійна комісія. Ревізійна комісія обирається з числа членів Кооперативу терміном на три роки. При обранні ревізійної комісії кількість її членів повинна складати не менше трьох осіб. Члени правління, а також члени спостережної ради не можуть бути членами ревізійної комісії.

17.2. Ревізійна комісія підзвітна загальним зборам Кооперативу.

17.3. Ревізійна комісія робить висновки до проектів річних звітів та балансів Кооперативу, без яких загальні збори не мають права їх затверджувати.

18. Формування та розподіл фінансових результатів господарської діяльності Кооперативу

18.1. Дохід Кооперативу може формуватися за рахунок:

- надходжень від його членів у вигляді оплати за надані послуги у процесі виробництва, заготівлі, переробки, постачання сільськогосподарської продукції;
- коштів або майна, які надходять у вигляді пасивних доходів;
- субсидій (дотацій), отриманих з державного та/або місцевих бюджетів для підтримки Кооперативу, державних цільових фондів або в межах технічної чи благодійної, у тому числі гуманітарної, допомоги;
- інших не заборонених законом надходжень.

18.2. Надходження, одержані Кооперативом від збуту (продажу) сільськогосподарської продукції за дорученням членів цього кооперативу, не є його доходами.

18.3. Фінансовим результатом господарської діяльності (чистим доходом) Кооперативу є різниця між доходами кооперативу від господарської діяльності та витратами на її провадження.

Після виконання зобов'язань сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу та відшкодування збитків за минулі періоди залишок фінансового результату господарської діяльності кооперативу розподіляється загальними зборами Кооперативу у вигляді відрахувань до фондів кооперативу, кооперативних виплат його членам та нарахувань на паї членам кооперативу, у тому числі асоційованим.

18.4. За рішенням загальних зборів членів Кооперативу частина доходу Кооперативу може спрямовуватися на нарахування і виплату часток доходу на паї. Рішенням загальних зборів може передбачатися різний відсоток часток доходу на паї для членів та асоційованих членів Кооперативу.

18.5. За бажанням члена Кооперативу належна йому частка доходу Кооперативу може бути використана на збільшення додаткового паю члена Кооперативу.

19. Облік та звітність

19.1. Кооператив здійснює бухгалтерський та управлінський облік, а також веде статистичну звітність згідно із законодавством.

19.2. Питання організації бухгалтерського обліку, визначення та погодження облікової політики належить до повноважень загальних зборів Кооперативу. Загальні збори можуть делегувати повноваження організації бухгалтерського обліку голові кооперативу. Бухгалтерський облік в Кооперативі ведеться з дня реєстрації та до його ліквідації.

19.3. Структура бухгалтерської служби Кооперативу визначається змістом та обсягом облікових робіт і залежить від обсягу господарської діяльності, кількості працівників, членів Кооперативу.
19.4. Голова Кооперативу та головний бухгалтер (у разі наявності) несуть персональну відповідальність за додержання порядку ведення й достовірності бухгалтерського обліку та статистичної звітності.

20. Регулювання трудових відносин

20.1. Трудові відносини у Кооперативі регулюються законодавством України.
20.2. Для виконання статутних завдань і цілей Кооператив залучає до роботи за трудовим договором осіб, які не є членами Кооперативу. За угодою сторін між Кооперативом та найманим працівником трудовий договір може укладатися у формі контракту.
20.3. Кооператив самостійно визначає форми і систему оплати праці з урахуванням норм і гарантій, встановлених законодавством України, Генеральною та Галузевою угодами. Мінімальна заробітна плата працівників Кооперативу не може бути нижчою встановленого законодавством України мінімального розміру заробітної плати.

21. Реорганізація та ліквідація Кооперативу

21.1. Реорганізація Кооперативу:
- Кооператив за рішенням загальних зборів може бути реорганізовано лише в інший Кооператив відповідно до законодавства України;
- у разі реорганізації Кооперативу все його майно та всі його права і обов'язки переходять до правонаступника;
- порядок реорганізації Кооперативу встановлюється загальними зборами членів Кооперативу;
21.2. Кооператив ліквідується:
- за рішенням загальних зборів членів Кооперативу;
- у разі, якщо кількість членів Кооперативу стає менше трьох;
- за рішенням суду.
21.3. Ліквідація Кооперативу здійснюється ліквідаційною комісією, призначеною загальними зборами членів Кооперативу, а в разі ліквідації за рішенням суду – ліквідаційною комісією, призначеною цими органами.
3 дня призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження з управління Кооперативом. Ліквідаційна комісія у триденний термін з дати її призначення публікує інформацію про ліквідацію Кооперативу в одному з офіційних друкованих засобів масової інформації із зазначенням строку подачі заяв кредитором своїх претензій. Ліквідаційна комісія проводить належну підготовку та організаційну роботу, складає ліквідаційний баланс та подає його органу, що прийняв рішення про ліквідацію Кооперативу. Повнота і достовірність ліквідаційного балансу повинні бути підтвержені аудитором.
21.4. Майно Кооперативу, що залишилося після задоволення вимог кредиторів Кооперативу, здійснення виплат членам Кооперативу паїв та виплат на паї, кооперативних виплат, оплати праці, розрахунків з кооперативним об'єднанням, членом якого він є, розподіляється між членами Кооперативу у порядку, визначеному Статутом.
Майно неподільного фонду не підлягає поділу між його членами і передається за рішенням ліквідаційної комісії іншій (іншим) кооперативній організації (кооперативним організаціям) або зараховується до доходу бюджету. При цьому у рішенні повинні бути визначені напрямки використання зазначеного майна.
21.5. Ліквідація вважається завершеною, а Кооператив таким, що припинив свою діяльність з моменту внесення органом державної реєстрації запису про його ліквідацію до державного реєстру.
22. Прикінцеві положення
22.1. Зміни та доповнення до Статуту Кооперативу вносяться за рішенням загальних зборів членів Кооперативу. Внесення змін та доповнень до Статуту оформлюється окремим додатком. Зміни до Статуту Кооперативу підлягають державній реєстрації.
22.2. Зміни та доповнення є невід'ємною частиною Статуту Кооперативу.
22.3. Повідомлення про зміни та доповнення до Статуту надсилаються до органу, що зареєстрував Кооператив.

Голова Кооперативу (підпис, ініціали, прізвище)

ВИЙШОВ ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК «СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ОБСЛУГОВУЮЧИЙ КООПЕРАТИВ: ПОЧАТОК ШЛЯХУ»

11 жовтня 2013 року, в рамках роботи виставки "Фермер України-2013" відбудеться презентація практичного посібника "Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив: початок шляху". Бажаючі безкоштовно отримать примірник видання.

Додаткова інформація на сайті Союзу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України: www.coop-union.org.ua

Практичний посібник можливо отримати надіславши запит на електронну адресу farmexpo@ukr.net

Це видання підготовлено фахівцями обслуговуючої кооперації та стало можливим завдяки підтримки проекту Агронвест (USAID).

За підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України

10-12 ЖОВТНЯ 2013 РОКУ

“Експоцентр України”
(ВДНГ), Київ
пр. Академіка Глушкова, 1

www.farmer-ukr.com
E-mail: farmexpo@ukr.net

ФЕРМЕР УКРАЇНИ 2013

XVI СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ВИСТАВКА

- ОРГАНІЗАТОРИ ВИСТАВКИ:**
- Асоціація фермерів та приватних землевласників України (АФЗУ)
 - Союз учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України (СУСОКУ)
 - Всеукраїнська Асоціація виробників виноградної та садівничої продукції (ВАВВСП)
 - Асоціація дорадчих служб України

Основна експозиція виставки «ФЕРМЕР УКРАЇНИ-2013» – техніка, обладнання та матеріали для фермерських господарств та сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.
Окремі розділи виставки: Техніка та обладнання для кооперативів Біотехнології та екологічне землеробство Біоенергетика тощо

ЗАПРОШУЄМО ДО УЧАСТІ!

Розпорядник: ТОВ «ГОСПОДАР ЕЦ»
01042, м. Київ, вул. П.Лумумби, 21, оф.421

Тел.: (044) 501-78-23, (044) 501-78-24
(066) 516-95 62, (067) 348-10-35, (093) 608-03-14

Аграрний тиждень. Україна - ексклюзивний медіа партнер АГРАРНИЙ ТИЖДЕНЬ

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У САДІВНИЦТВІ, ВИНОГРАДАРСТВІ ТА ВИНОРОБСТВІ

У садівництві, виноградарстві та хмелярстві площі насаджень поступово скорочуються. Чому так відбувається, коментує начальник відділу розвитку садівництва, виноградарства та виноробства Департаменту землеробства Мінагрополітики України Віктор Костенко.

Володимир Бойко

■ Віктор Костенко, начальник відділу розвитку садівництва, виноградарства та виноробства Департаменту землеробства Мінагрополітики України

У 2011 році депутатським корпусом були ухвалені зміни до Закону України «Про збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства», які окреслювали збільшення ставки збору з 1 до 1,5 відсотків. Така добра ініціатива держави щодо збільшення фінансування галузі вселяла впевненість, що у подальшому Україна зможе реалізувати свій неабиякий потенціал у цій царині.

Все ж, не дивлячись на передбачені Державним бюджетом видатки, у 2012 році за бюджетною програмою 2801350 «Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградарства і нагляд за ними» галузь була профінансована не в повному обсязі...

Бачачи всю проблематику, Мінагрополітики не раз зверталося до Уряду та Міністерства фінансів з приводу необхідності збільшення видатків для погашення в

повному обсязі кредиторської заборгованості за бюджетною програмою, а також фінансування видатків поточного року.

Проте, у приватному спілкуванні із представниками галузі можна почути й схвальні відгуки про державну програму підтримки, наприклад садівництва, виноградарства та хмелярства. За їхніми словами, багатьом вона суттєво допомогла. Правда, дехто нарікає на казенні труднощі, які виникають при одержанні відшкодування.

Також можна засвідчити той факт, що певна кількість саме сільських мешканців взагалі не має уявлення про державні програми підтримки трудівників села. Такий стан речей виник з багатьох причин. Одна із них – безініціативність деяких керівників сільських громад та недостатній рівень їхнього інформування.

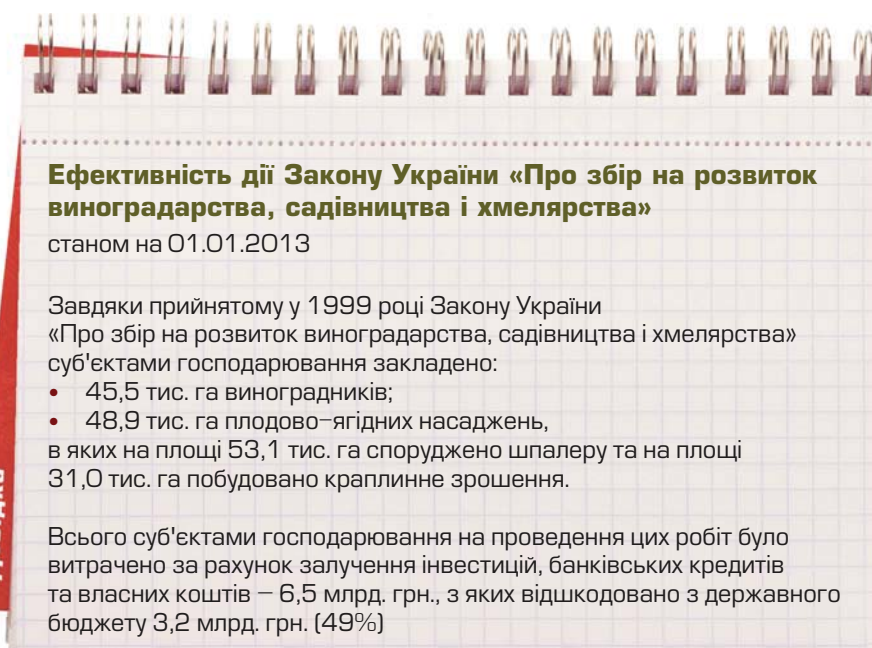
Тож редакційна політика журналу «Вісник сільських та селищних рад» завжди спрямована в бік об'єктивної та потрібної

для сільської громади інформації. На шпальтах нашого часопису ми постійно запрошуємо до слова урядовців, політиків, фахівців, експертів та небайдужих людей, які знають і люблять українське село. Також беремо достовірну інформацію від місцевих громад з усіх регіонів України. Без сумніву, такий напрямок узгодження дозволить виявляти прогалини у чинному законодавстві та доносити їх до вищого керівництва держави.

Підтвердженням цієї тези слугують слова Прем'єр-міністра України Миколи Азарова, який зазначив:

«У питанні соціально-економічного розвитку села держава та сільгосп-виробники повинні бути партнерами».

Неабияких зусиль у впровадженні низки державних програм, спрямованих на підтримку сільськогосподарників, докладає й Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Ефективність дії Закону України «Про збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства»

станом на 01.01.2013

Завдяки прийнятому у 1999 році Закону України «Про збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства» суб'єктами господарювання закладено:

- 45,5 тис. га виноградарства;
- 48,9 тис. га плодово-ягідних насаджень, в яких на площі 53,1 тис. га споруджено шпалери та на площі 31,0 тис. га побудовано краплинне зрошення.

Всього суб'єктами господарювання на проведення цих робіт було витрачено за рахунок залучення інвестицій, банківських кредитів та власних коштів – 6,5 млрд. грн., з яких відшкодовано з державного бюджету 3,2 млрд. грн. (49%)

Тож про механізм впровадження міністерством певних програм посеред спеціалізованих сільськогосподарських підприємств нашим читачам розповідає начальник відділу розвитку садівництва, виноградарства та виноробства Департаменту землеробства Мінагрополітики України Віктор Костенко.

– Пане Вікторе, буде природним, щоб наша розмова розпочалася з тих пріоритетних напрямків, якими керується у своїй діяльності очолюваний Вами відділ.

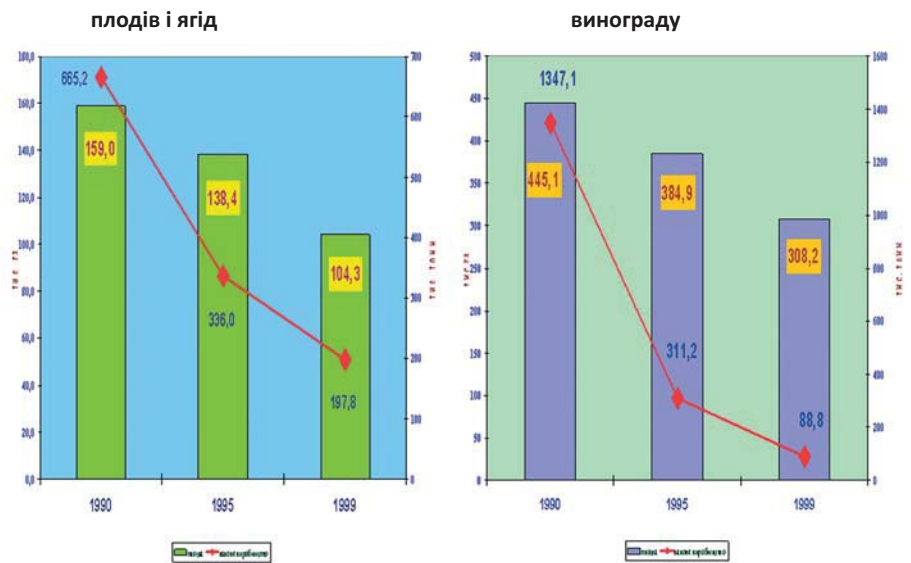
– Насамперед, ми намагаємося створити зручні умови для активної діяльності підприємств, які працюють на ниві садівництва, виноградарства та хмелярства. Безумовно, наші настанови та поради виробникам ґрунтуються, насамперед, на консультативних засадах співпраці з галузевими науковими закладами (ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова», «Інститут садівництва НААНУ», «Інститут сільського господарства Полісся НААНУ»). Також до активного обговорення наших ініціатив ми залучаємо представників профільних громадських організацій, асоціацій та керівників і спеціалістів сільськогосподарських підприємств. Чимала робота ведеться і в плані вдосконалення законодавчої бази. Певна річ, всі законодавчі акти щодо виноградарсько-садівничого сегменту проходять узгодження у нашому відділі.

– Вікторе Миколайовичу, старше покоління ще добре пам'ятає ті часи, коли українські села були «оточені» квітучими садами... Нині, цього не побачиш... Тож, як Ви оцінюєте теперішню ситуацію в садівництві?

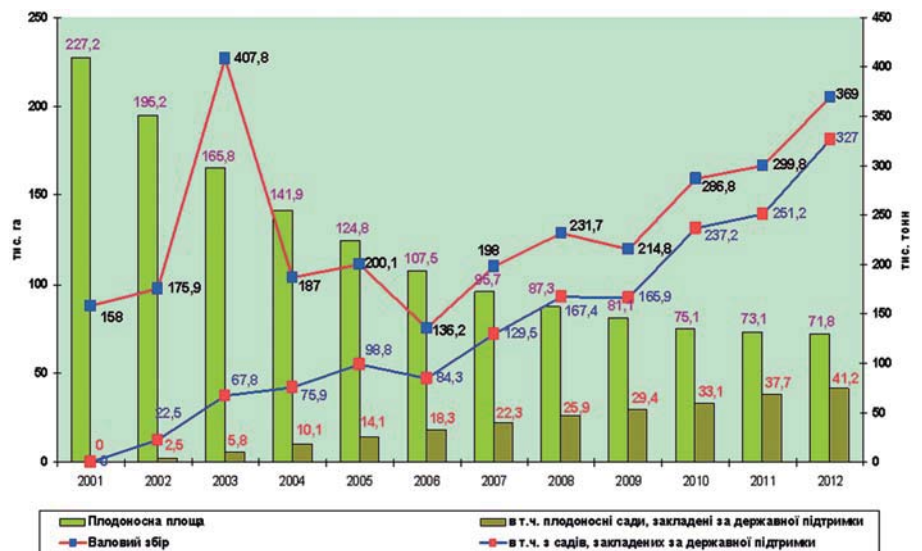
– На жаль, у садівництві, як й у виноградарстві та хмелярстві площі насаджень поступово скорочуються. Тут треба зробити маленький історичний екскурс у наше недалеке минуле. Я думаю, що можна проілюструвати для читачів журналу графічні таблиці, які більш промовисто покажуть ці тенденції.

Ситуація, яка склалася у виноградарстві та садівництві в результаті невиваженої політики держави у 90-х роках, внаслідок якої на початок 2000 року площі насаджень скоротилися майже на 40 відсотків, а валове виробництво винограду та плодово-ягідної продукції – на 60 та 80 відсотків, відповідно потребувала негайного втручання держави. Тож, у 1999 році був ухвалений Закон «Про збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства», дія якого у подальшому і виправила критичну ситуацію. Завдяки запровадженню державної підтримки, зі спеціального фонду держбюджету на розвиток галузей було спрямовано понад 3 млрд. гривень.

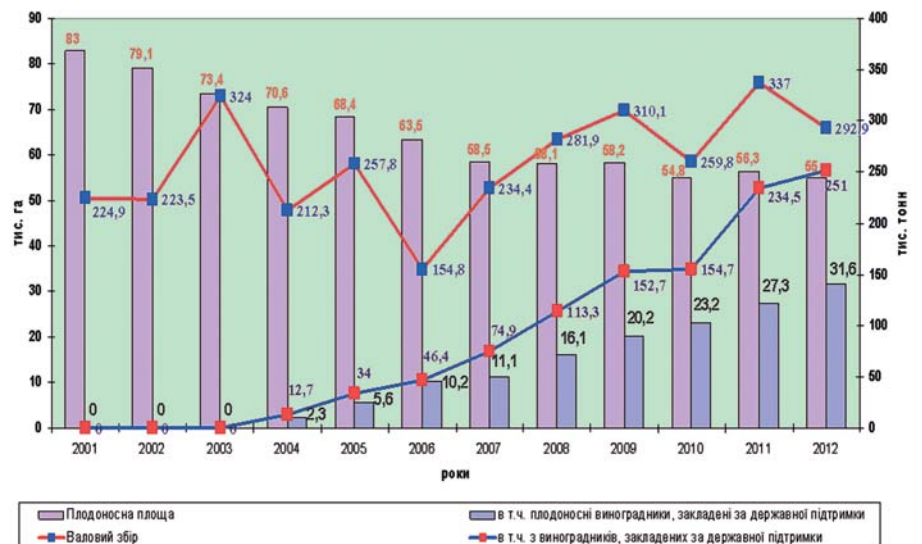
Динаміка скорочення площ і спаду валового виробництва у сільськогосподарських підприємствах з 1990 по 1999 роки

Плодоносні площі садів та валове виробництво плодів

Плодоносні площі виноградників та валове виробництво винограду

Закладення багаторічних насаджень та фінансування з державного бюджету, 2000-2012рр.

Роки	Виноградники		Сади	
	Посадка*	Фінансування	Посадка*	Фінансування
	тис. та	млн. грн.	тис. та	млн. грн.
2000	2,6	61,8	4,5	34,9
2001	4,2	72,1	5,3	44,9
2002	4	77,3	3,7	48,6
2003	3,6	96,4	4	52,2
2004	3,9	70,6	4	30,2
2005	4	122	4,3	51,7
2006	4,6	143,5	3,8	61,2
2007	5,8	223,5	3,9	97,7
2008	5,1	253,1	3,5	113,4
2009	2,7	211,3	2,7	123,6
2010	2,3	167,8	3	148,3
2011	1,8	148,7	3,1	163,6
2012	0,9	92,3	3,1	190,4
Всього	45,5	1 740,4	48,9	1 160,7

Збудовано та введено в експлуатацію холодильників з РГС за рахунок коштів збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства

Рік	Кількість, шт.	Ємність, тонн	Відшкодовано, млн. грн.
2009 рік	7	12 735	82,9
2010 рік	3	8 177	61,8
2011 рік	7	22 300	149,0
2012 рік	5	7 755	64,5
Всього	22	50,9	358,2

Експортно-імпортний баланс свіжих плодів та ягід

Продукція	Експорт, тис. тонн			Імпорт, тис. тонн		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Плоди – всього	103,8	42,1	23,0	250,1	156,0	185,2
% від валового збору	6,7	2,5	1,3	16,2	9,4	10,4
вт.ч. яблука, груші, айва	98,9	36,6	19,3	207,1	109,5	100,8
в т.ч. плоди кісточкових культур	4,9	5,5	3,7	43,0	46,5	84,4
виноград	0,06	0,09	0,06	55,5	58,8	63,1
% від валового збору	0,01	0,02	0,01	13,6	11,3	13,8

– Пане Вікторе, на сьогодні, для багатьох виноробів постало наболіле питання: існуюча до минулого року підтримка у вигляді 1,5% збору нібито нівелюється. Згідно ст.10 Закону України «Про державний бюджет України на 2013 рік» збір віднесений із спеціального до загального фонду державного бюджету. А це означає, що винороби навіть в урізаному вигляді вже ніколи не отримають компенсацій за раніше посаджені виноградники?

– Повірте, що міністерство не відсторонилося від цих процесів. У бюджеті на 2013 рік, незважаючи на наші клопотання щодо передбачення суми в повному обсязі надходжень, закладено лише 100 млн. грн. на покриття третьої частини кредиторської заборгованості перед виноробами і садівниками.

На сьогодні Мінагрополітики розподілило ці гроші по регіонах, і до більшості сільгоспвиробників уже дійшла компенсація. Проте, проблематика зазначеного питання ще залишається.

Звідсіль активно працюємо з депутатським корпусом, щоб внести необхідний законопроект, який виправить ситуацію і поверне колишній порядок.

– Отже, будемо сподіватися, що ця прикра ситуація незабаром зміниться на краще. Однак, хто ж має право на отримання державної підтримки? І ще, наприклад, фермер чи одноосібник вирішив започаткувати садок чи виноградник. Із чого їм слід починати? – По-перше, на отримання допомоги від держави може претендувати будь-який суб'єкт господарювання: фізична особа, підприємці та юридичні особи, але які

займаються садівництвом, виноградарством та хмелярством. З чого розпочати?

Насамперед, треба ознайомитися з відповідними нормативними актами та звернутися до районного управління агропромислового розвитку за місцем проживання. Безумовно, необхідно проконсультуватися з місцевими спеціалістами і отримати від них фахову пораду. Звичайно, потрібно пред'явити документи на право власності чи оренди земельної ділянки. Строк останньої має становити не менш ніж 10 – 25 років, у залежності від культури та підщеп.

Для того щоб те чи інше господарство було внесене до цієї програми підтримки, воно повинно розробити проектно-кошторисну документацію, за якою висаджуватиметься виноградник, сад, ягідник чи хміль. Надати районній комісії довідки з податкових та фінансових органів про те, що фізична чи юридична особа досі не мала заборгованості перед бюджетом і порушень при використанні державних коштів. А проектно-кошторисну документацію мають право виготовляти лише компанії, які мають на це ліцензію. З їх переліком можна ознайомитися на офіційному сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (<http://minagro.gov.ua/>).

А далі пакет документів проходить експертизу у Держсільгоспінспекції та затверджується у нашому міністерстві. Опісля цього господарство вже може у розсадників, які мають право здійснювати діяльність, купувати саджанці сортів, внесених до Державного реєстру сортів рослин, й працювати, згідно з проектом. Услід його реалізації претендент

звертається в регіональне управління агропромислового розвитку з документами, що підтверджують його право отримання державної допомоги. Серед них мають бути і первинні бухгалтерські документи (угоди, чеки, квитанції, які засвідчують перелік витрат аграрія).

Але ще раз наголошую: перед тим, як щось купувати, слід уважно вивчити Порядок надання підтримки, визначений відповідною Постановою Кабінету Міністрів України №587 від 15 липня 2005 року. Також компенсуються витрати на роботи, пов'язані з висадженням дерев та будівництвом сучасних фруктовосховищ, придбання техніки, водонакопичуваних басейнів для зрошування насаджень.

Варто зауважити, що на сайті міністерства розміщені вже затверджені типові робочі проекти створення насаджень зерняткових (яблуня, груша), кісточкових (вишня, черешня, слива, абрикос, персик) та ягідних (смородина, малина, суниця) культур, які потенційно можуть зацікавити громадян, що бажають займатися садівництвом на невеликих площах.

Для того, щоб із ними ознайомитися, необхідно: зайти на головну сторінку, знайти в розділі «Структурні підрозділи» – «Департамент землеробства», а в ньому – «Відділ розвитку садівництва, виноградарства та виноробства». Там зможете ознайомитися з розділом «Типові проекти для створення садів та ягідників».

Врешті, зацікавлені особи можуть зателефонувати нам за номером **(044) 279-40-30** або ж відправити листа на електронну пошту: **yurchenko@minapk.kiev.ua**.

– Пане Вікторе, питання щодо вітчизняного продукту. Ми знаємо, що наші винороби працюють переважно з вітчизняною сировиною, а пивні компанії, навпаки, все частіше закуповують імпортну сировину. Як цей факт може вплинути на українське хмелярство?

– Знову ж таки, до кінця 90-х років в Україні налічувалося понад 9 тис. га насаджень хмелю. Нині у нас усього 900 га цієї культури.

На сьогодні наші зусилля спрямовані на те, щоб зберегти плантації хмелю, зокрема у Львівській, Житомирській та Волинській областях. Левова частка пивних компаній, представлених

Науково обґрунтовані норми та фактичне споживання плодів, ягід та винограду на 1 людину, кг/рік

Фактичне споживання			
	2000	2010	2012
Плоди та ягоди	30	37	40
Виноград столовий	0,5	0,7	0,9

Науково обґрунтовані норми, розроблені Українським НДІ харчування	
Яблука	50,0
Груші та айва	7,5
Сливи	7,0
Вишні та черешні	6,0
Абрикоси	2,0
Персики	1,0
Горіхи	1,5
Ягоди (суміш)	4,0
Разом	79,0
Виноград	8,0

Відродження запорізького садівництва: Монографія/ За ред. Рудьова В.А. – Запоріжжя: «Дике поле», 2001.-146 с.

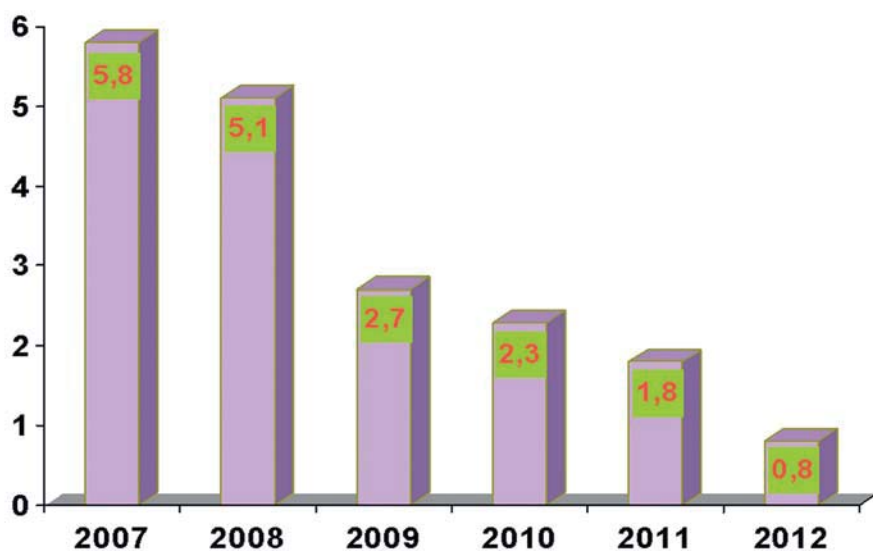

Довідка

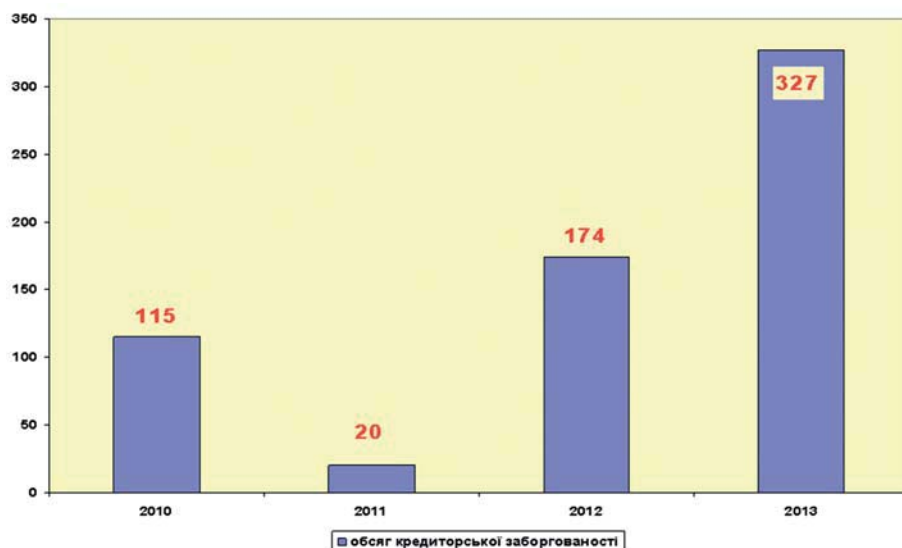
Враховуючи те, що нормами Податкового кодексу України забороняється нецільове використання коштів збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства та з метою недопущення занепаду садівництва і виноградарства, який спостерігався до 2000 року, просимо при внесенні змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» передбачити фінансування за бюджетною програмою 2801350 «Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними» у сумі 1 180 млн. гривень зі спеціального фонду.

Крім того, для дієвої підтримки національного товаровиробника та реалізації політики імпортозаміщення просимо внести зміни до заходу 1 завдання 17 Плану заходів з виконання Державної програми активізації розвитку економіки на 2013–2014 роки, передбачивши у 2014 році прогнозний обсяг фінансування в сумі 1 295 млн. гривень з державного бюджету.

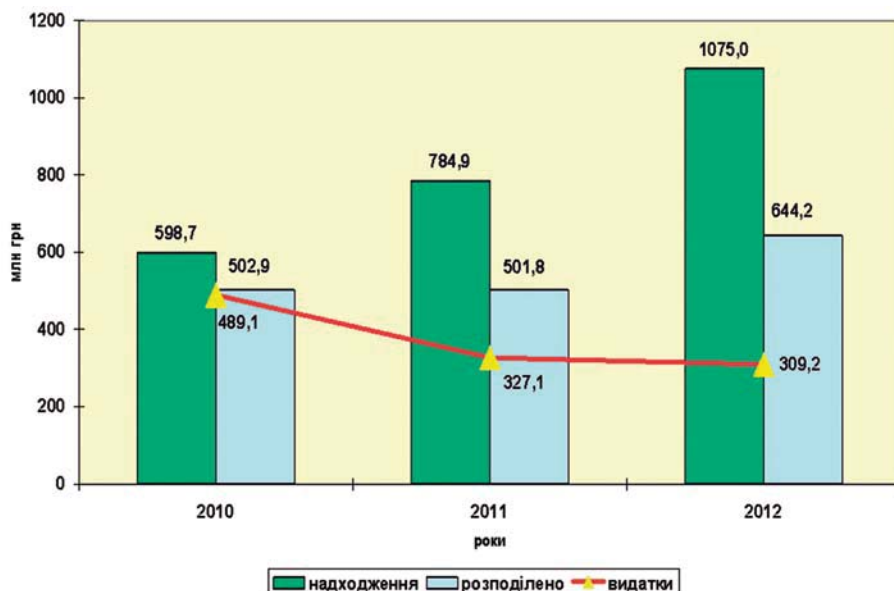
Динаміка закладення виноградників за рахунок коштів збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства, тис. га

Динаміка кредиторської заборгованості за КПКВК 2801350, млн гривень

Динаміка надходження та використання коштів збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства

на українському ринку, – це компанії з іноземним капіталом, які у більшості використовують імпортовану сировину. А вітчизняні виробники хмелю змушені його зберігати по кілька років на складах, – це близько 80% врожаю.

Щоб не змінювати цю ситуацію законодавчим шляхом щодо встановлення квот на використання вітчизняної сировини при виробництві пива, як це свого часу було зроблено для виробництва коньяку, міністерство ініціювало ряд зустрічей пивоварів та хмелярів. Це дало свої плоди: був укладений меморандум про довгострокове співробітництво.

Нагадую, що з 1 січня 2013 року в Україні діє Закон, який регламентує технологічний процес виготовлення коньяку, де чітко зазначено: «В коньячному спирті має бути не менше 10%, у 2014 році – 15%, у 2015 – 20%, у 2016 – 25%, у 2017 – 30% вітчизняної сировини».

– Без сумніву, в Україні треба розширювати площі садів та виноградників.

Проте, яким чином на цей процес може вплинути невизначеність з провадженням земельної реформи?

– У цьому питанні я хочу висловити власну думку не як державний службовець, а як громадянин. На жаль, у нашій країні ситуація, яка склалася у земельному питанні, нагадує людину, котра робить крок вперед, а потім відступає на два назад. Формально селянам надали землю, але при цьому не надали ні коштів, ні інструментарію для ефективного господарювання. Особисто я переконаний, що земля повинна бути товаром. Без цього результативний розвиток сільського господарства не можливий.

Наприклад, у мене є земельний пай, який я отримав, коли працював керівником сільськогосподарського підприємства, що на Херсонщині. Проблема в тому, що сьогодні я живу і працюю в Києві, а паї не можу реалізувати.

Вважаю, що може бути кілька варіантів подальшого розвитку ситуації. Або держава націоналізує роздані земельні угіддя і, звідсіль, налагодить ефективне господарювання на ній. Проте така перспектива навряд чи можлива.

Існує інший варіант: держава надає можливість власникам паїв продати їх, а фермерам та сільськогосподарським підприємствам різної форми власності брати довгострокові пільгові кредити під заставу землі, щоб почати ефективно на ній господарювати. Це пройдений шлях, яким ідуть усі цивілізовані країни. ■ **VASSR**

«ЗЕЛЕНІ» РИНКИ НАГОДУЮТЬ УКРАЇНЦІВ СВІЖОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

Цьогорічний урожай плодоовочевих культур та ягід змусив сільгоспвиробників замислитися над тим, як з максимальною користю реалізувати його.

І виявилось, що на сьогодні очікуваною є створення нової системи ринків.

Вона формуватиметься в рамках Національного проекту «Зелені ринки – створення мережі регіональних оптових продовольчих ринків». Докладно про нього йшлося на недавньому засіданні Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань.

**Максим НАЗАРЕНКО,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань**

За різними оцінками, щороку Україна вирощує 8-10 млн. тонн плодоовочевих культур. Якщо взяти до уваги цьогорічні врожайні поправки, то зазначений показник може виявитися набагато більшим.

Відтак, виникає питання – як реалізувати зазначену продукцію? І в такий спосіб, аби це було вигідно і для сільгоспвиробників, і для споживачів, і для держави. Питання не з простих, бо насправді можливостей для цього не надто багато. За даними керівника напрямку «Розвиток ринкової інфраструктури» Проекту USAID «Агро-Інвест» Миколи Гриценка, в Україні нині понад 2,7 тис. ринків різного рівня. З них близько 2 тис. – винятково сільсько-господарські. «І тільки близько 200 ринків мають криті приміщення, які відповідають усім нормативам».

Донедавна планувалося звести 25 оптових ринків – по одному для кожної області. З цією метою Кабінет Міністрів навіть розробив спеціальну програму, та виконати її не вдалося – свої корективи внесла світова фінансова криза. На сьогодні статус оптових ринків отримали лише 11 об'єктів, з яких збудовано тільки 3.

Не справдилися й надії сільгоспвиробників налагодити тісні та взаємовигідні контакти з торгівельними мережами. Провідні з них, у тому числі й «Метро», за інформацією директора українського представництва міжнародної консалтингової компанії «НІРАС» Наталії Доманської, ще з 2004 року почали активно втілювати НАССР. «Це міжнародний сертифікат, який відслідковує якість сільськогосподарської продукції на всіх етапах її виробництва».

Одразу виникли питання – де той НАССР можна отримати і скільки він коштуватиме? Дотепер не всі аграрії отримали на них відповіді. Виробництвом плодоовочевої продукції та ягід в Україні переважно займаються саме дрібні та середні

сільгоспвиробники. Вони не мають достатніх ресурсів для того, аби вирішувати питання на зразок здобуття сертифікату НАССР. І в підсумку втрачають свої позиції на внутрішньому ринку.

Про зовнішні ринки їм здебільшого доводиться лише мріяти. Микола Гриценка наголосив, що експортні поставки можливі лише за умов належної передпродажної підготовки та формування товарних партій. А це під силу тільки тим дрібним та середнім сільгоспвиробникам, які об'єднуються в кооперативи.

За існуючих умов виробники плодоовочевої продукції та ягід змушені шукати порятунку на стихійних ринках або продавати її перекупникам прямо з поля. За словами Миколи Гриценка, у такий спосіб продається до 50% усієї плодоовочевої продукції.

Тож не дивно, що останнім часом і держава, і сільгоспвиробники шукали можливих шляхів поліпшити ситуацію. І, на переконання Миколи Гриценка, найкращим варіантом виявилось формування в Україні системи продовольчих ринків під назвою «зелені» ринки.

Слід зазначити, що вона формуватиметься в рамках Національного проекту «Зелені ринки – створення мережі регіональних оптових продовольчих ринків». Нині він розробляється Державним агентством з інвестицій та управління національними проектами України спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства та Проектом USAID «АгроІнвест».

Директор Департаменту національних проектів Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України Юрій Гусев підкреслив: «Цей проект дозволяє формувати продовольчу безпеку України. Фінансову та ідеологічну підтримку його реалізації надає Проект USAID «АгроІнвест».

Питання щодо участі держави в реалізації Національного проекту, за словами Юрія Гусева, визначатиметься пізніше – після того, як його затвердить Кабінет Міністрів. І ця допомога може виражатися не стільки у фінансовій підтримці, скільки у сприянні вирішенню питань про виділення земельних ділянок під ринки тощо.

Наталія Доманська пояснила, що мережа «зелених» ринків є трирівневою і складається з ринків загальнонаціонального та регіонального значення, а також із фермерських ринків.

За кожним типом ринків розроблена модель, яка, крім іншого, містить архітектурні рішення щодо конструкцій, інженерних мереж та оцінку реалізації кожної зазначеної моделі в усереднених умовах.

Оптові ринки забезпечать виробників правдивою інформацією щодо цін, які впродовж дня складаються на сільгосппродукцію, а також необхідною сертифікацією, що гарантує її безпечність. Важливо й те, що виробники можуть об'єднуватися та спільно просувати свою продукцію під брендом, створеним оптовим ринком.

На думку Миколи Гриценка, сьогодні найважливіше звернути увагу на формування ринків другого і третього рівнів. «Це регіональні та місцеві ринки, які найближче розташовані до виробників та споживачів сільськогосподарської продукції».

Чи зацікавить інвесторів Національний проект і чи захочуть вони взяти у ньому безпосередню участь? Учасники засідання дали ствердну відповідь на це запитання. А Микола Гриценка ще й послався на конкретний приклад: «Зараз ми завершуємо дослідження щодо створення ринку в Красногвардійському районі. Переговорили з фермерами. Всі готові вкласти гроші, навіть назвали конкретні цифри, щоб самотужки профінансувати побудову ринку». ■ VASSR

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ЗБОРІВ НА РОЗВИТОК ВИНОГРАДАРСТВА, САДІВНИЦТВА ТА ХМЕЛЯРСТВА

Ірина Мельник,
начальник відділу аналізу податкового законодавства з акцизного податку Управління адміністрування акцизного податку Департаменту оподаткування юридичних осіб ДПС України

Платники збору

Статтею 1 Закону №587 встановлено, що платниками збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства є суб'єкти підприємницької діяльності незалежно від форм власності та підпорядкування, які реалізують в оптово-роздрібній торговельній мережі та мережі громадського харчування алкогольні напої та пиво.

При цьому виробники алкогольних напоїв та пива є платниками збору лише за умови реалізації ними цієї продукції в роздрібній торгівлі безпосередньо споживачам.

У разі постачання ними такої продукції власного виробництва суб'єктам оптової та роздрібної торгівлі вони не є платниками збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства.

У разі реалізації алкогольних напоїв та пива за договорами комісії (консигнації) платниками збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства

є суб'єкти підприємницької діяльності (крім виробників-комітентів у разі здійснення ними оптової торгівлі алкогольних напоїв та пива власного виробництва), які отримують на свій рахунок кошти або інші види компенсації за продаж цієї продукції (ст. 1 Закону №587).

Відповідно до ст. 15 Закону №481, суб'єкти господарювання здійснюють реалізацію алкогольних напоїв за умови обов'язкового отримання ліцензії на право оптової або роздрібної торгівлі, тобто є суб'єктами оптово-роздрібної торговельної мережі та платниками збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства. Реалізація пива здійснюється без видачі ліцензії.

Об'єкти оподаткування

Статтею 2 Закону №587 визначено, що об'єктом оподаткування збором на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства є виручка – товарооборот, одержаний на всіх етапах реалізації в оптово-роздрібній торговельній мережі

та мережі громадського харчування алкогольних напоїв та пива, у тому числі за операціями, що не передбачають оплати у грошовій формі.

Збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства є податком з обороту реалізованого товару, нараховується та сплачується платниками збору на всіх етапах реалізації алкогольних напоїв та пива, виходячи з такого обороту (ст. 2 Закону №587).

Враховуючи те, що виробники алкогольних напоїв та пива є платниками збору лише за умови реалізації ними цієї продукції в роздрібній торгівлі безпосередньо споживачам, то збором обкладається виручка, отримана виробниками лише від реалізації в роздрібній торгівлі. Виручка, отримана виробниками від реалізації виготовлених ними алкогольних напоїв та пива суб'єктам оптової та роздрібної торгівлі, не є об'єктом оподаткування збором на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства (ст. 1 Закону №587).

Податкове зобов'язання

У суб'єкта господарювання, що реалізує алкогольні напої та пиво в оптово-роздрібній торговельній мережі та мережі громадського харчування, виникає податкове зобов'язання зі сплати збору при реалізації в оптово-роздрібній торговельній мережі та мережі громадського харчування алкогольних напоїв та пива, здійсненні торговельного обороту та отриманні виручки або інших видів компенсації за продаж алкогольних напоїв та пива на всіх етапах реалізації (статті 1, 2 Закону №587).

При цьому у виробника алкогольних напоїв та пива не виникає податкове зобов'язання при реалізації ним продукції власного виробництва суб'єктам, які здійснюють діяльність з оптової та роздрібною торгівлі (ст. 1 Закону №587).

У суб'єкта господарювання, що реалізує алкогольні напої та пиво в оптово-роздрібній торговельній мережі та мережі громадського харчування за договором комісії (крім виробників-комітентів при здійсненні ними оптової торгівлі алкогольними напоями та пивом власного виробництва), податкове зобов'язання виникає при здійсненні обороту з реалізації та отриманні коштів на свій рахунок або інших видів компенсації за продаж цієї продукції (статті 1, 2 Закону №587).

Відповідно до п. 1 Порядку справляння збору та використання коштів на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства, затвердженого постановою №587, при

виникненні податкового зобов'язання платники збору у розрахунку суми збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства, який подається до органу ДПС, зазначають суму податкового зобов'язання, яка підлягає сплаті до бюджету протягом десяти календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку після подання такого розрахунку.

Ставка збору

Законом №3609 (набрав чинності 06.08.2011 р.) внесено зміни, зокрема до ст. 3 Закону №587, якими встановлено ставку збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства в розмірі 1,5%.

При цьому п. 1 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону №3609 встановлено, що норми п. 8 розділу I Закону №3609 щодо змін до ст. 3 Закону №587 набирають чинності з 01.08.2011 р.

Незважаючи на визначену Законом №3609 дату набрання чинності ставкою збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства у розмірі 1,5%, фактично ця ставка почала діяти тільки з 06.08.2011 р., тобто з моменту набрання чинності Законом №3609.

Отже, платники обчислюють суму податкових зобов'язань зі сплати збору в розрахунку суми збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства, форму якого затверджено наказом №671, з урахуванням нового розміру ставки збору та терміну набрання нею чинності.

При цьому платники збору, що здійснювали обороти з реалізації алкогольних напоїв та пива в період з 1 серпня до 6 серпня 2011 р., обчислюють суму податкових зобов'язань за ставкою збору в розмірі 1%.

Перелік використаних документів

Закон №481 – Закон України від 19.12.95 р. №481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва й обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»

Закон №587 – Закон України від 09.04.99 р. №587-XIV «Про збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства»

Закон №3609 – Закон України від 07.07.2011 р. №3609-VI «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих норм Податкового кодексу України»

Постанова №587 – постанова Кабінету Міністрів України від 15.07.2005 р. №587 «Про затвердження Порядку справляння збору та використання коштів на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства»

Наказ №671 – наказ ДПА України від 01.12.2009 р. №671 «Про затвердження форми Розрахунку суми збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства та Порядку заповнення розрахунку суми збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства» ■ VASSR

КОНЦЕПЦІЯ СПІВПРАЦІ ПРОЕКТУ «DESPRO» ЗІ ВСЕУКРАЇНСЬКИМИ АСОЦІАЦІЯМИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

DESPRO

Україна наразі перебуває на важливому етапі суспільного розвитку, коли через жорсткий дефіцит державних ресурсів та через відсутність ефективної державної регіональної політики на першому плані опинилися проблеми регіонального та місцевого розвитку, місцевого самоврядування та територіальної організації влади.

За цих умов, як ніколи, важливою стає спроможність органів місцевого самоврядування (ОМС) ефективно управляти територіями та громадами, не озираючись на державу, опираючись на власні та мобілізовані з різних позабюджетних джерел ресурси.

У свою чергу, спроможність ОМС здійснювати ефективне місцеве урядування прямо залежить від того, наскільки сильним і вагомим у суспільстві є «голос» місцевого самоврядування. Цю суспільну роль покликано виконувати асоціації ОМС, яким належить відстоювати інтереси місцевого самоврядування та територіальних громад у діалозі з державою.

Без сильних, дієвих і політично незаангажованих асоціацій ОМС система місцевого самоврядування не може бути насправді міцною та автономною. Більш того, без сильних асоціацій ОМС неможливо запровадити суспільні реформи у сфері територіальної організації влади та досягти її реальної децентралізації.

Навіть найкращим чином підготовлені суспільні реформи не матимуть успіху, якщо не буде забезпечено їх імплементацію на конкретних територіях, у конкретних громадах. Реально спонукати місцеві органи влади до активної участі у реформуванні суспільних відносин можна лише через розуміння ними суті реформ та усвідомлення власної ролі у їх практичній реалізації. Таке усвідомлення найкраще формувати не через «вертикальний» діалог (центр-регіон-громада), а через горизонтальні комунікації, взаємодію рівного з рівним. Для органів місцевого самоврядування такими майданчиками для діалогу і для включення у суспільні процеси є їх асоціації.

Мета співробітництва

Кінцева мета співпраці проекту DESPRO із всеукраїнськими асоціаціями ОМС – посилення асоціацій, їх здатності виконати свою місію, а отже бути активними учасниками процесів розроблення та запровадження суспільних реформ з децентралізації.

Проміжні цілі:

- сприяти утворенню у кожній з асоціацій «критичної маси» членів, які усвідомлюють необхідність об'єднання зусиль, зміст та цілі асоціювання;
- сприяти налагодженню механізмів взаємодії асоціацій між собою, зі своїми членами та з іншими учасниками суспільних реформ, насамперед з владою, експертним середовищем та організаціями громадянського суспільства.

Основні складові співробітництва:

- Підтримка діяльності асоціацій з підвищення професійного рівня їх членів (семінари, школи, дистанційні курси, дискусійні платформи). Насамперед, варто зосередитися на навчанні найбільш чисельних категорій керівників ОМС – сільських і селищних голів, міських голів малих міст та голів районних рад. Як правило, саме ці категорії є найменш підготовленими та найбільше потребують допомоги з підвищення свого професійного рівня. Водночас, саме за рахунок цих, найчисельніших категорій є шанси накопичити «критичну масу» належним чином підготовлених та вмотивованих лідерів місцевого самоврядування, які надалі можуть стати провідниками прогресивних ідей, «агентами» реформ з децентралізації влади.
- Підтримка спроможностей асоціацій ОМС щодо комунікації зі своїми членами, між собою та з іншими стейкхолдерами (друковані та електронні вісники, портали, форуми тощо).
- Підтримка спроможностей асоціацій

ОМС щодо надання послуг своїм членам (консультації, адвокація, лобювання інтересів та інші).

- Підтримка участі асоціацій ОМС у розробленні, у популяризації та в імплементації суспільних реформ з децентралізації.
- Підтримка експертного супроводу діяльності асоціацій ОМС, зокрема за рахунок розвитку співпраці асоціацій з незалежними експертами та експертними центрами.
- Стимулювання розвитку територій та громад (насамперед сільських) – через запровадження спільних заходів зі стратегічного планування та проектування розвитку, мобілізації власних ресурсів та об'єднання зусиль членів громади.
- Підтримка розвитку співпраці українських асоціацій ОМС (та їх членів) із асоціаціями ОМС (та їх членами) з інших країн для налагодження взаємодії, співпраці, обміну досвідом, зокрема щодо шляхів підвищення спроможності та посилення суспільного впливу.

Очікувані результати співпраці:

Очікується, що в результаті співпраці проекту DESPRO зі всеукраїнськими асоціаціями ОМС їхні спроможності та суспільна вага підвищаться, зокрема через:

- підвищення кваліфікації членів та формування «активу» асоціацій ОМС;
- покращення комунікацій асоціацій ОМС зі своїми членами, владою та суспільством;
- підвищення спроможності та суспільного впливу асоціацій ОМС у процесах розроблення та імплементації суспільних реформ з децентралізації;
- підвищення ефективності дій щодо; сприяння розвитку громад та територій
- підвищення ефективності експертного супроводу асоціацій ОМС;
- впровадження кращого європейського досвіду становлення асоціацій ОМС.

* Зокрема розвиток спільноти практиків <http://mx.despro.org.ua:8081/>

КОНЦЕПЦІЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ ТРЕНІНГІВ

КОНЦЕПЦІЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ ТРЕНІНГІВ

Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO в компоненті «Розвиток інституційної спроможності Асоціацій органів місцевого самоврядування та професійного потенціалу їх представників»

Концепція комплексної програми тренінгів розроблена в рамках одного із компонентів Проекту DESPRO, а саме: «Розвиток інституційної спроможності Асоціацій органів місцевого самоврядування та професійного потенціалу їх представників», а також у рамках Загальної концепції співробітництва Проекту DESPRO з Асоціаціями органів місцевого самоврядування (далі – Комплексна програма тренінгів).

Комплексна програма тренінгів сприятиме посиленню ролі та впливу Асоціацій органів місцевого самоврядування на зміцнення законодавчих основ місцевого самоврядування в Україні, підвищення професійного рівня посадових осіб місцевого самоврядування.

1. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Комплексна програма тренінгів

Протягом останніх років в Україні відбувається зменшення повноважень органів місцевого самоврядування у сферах управління містобудуванням, земельними ресурсами, бюджетом, встановлення обґрунтованих тарифів на послуги та інше.

Діяльність Асоціацій органів місцевого самоврядування по відстоюванню інтересів місцевого самоврядування є недостатньо ефективною і потребує вдосконалення. Досвід європейських країн свідчить про те, що тільки завдяки активній ролі асоціацій органів місцевого самоврядування відбуваються реформи та зміни на користь територіальних громад.

Ефективне управління громадами ускладнюється і через недостатній рівень професійної кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування. Новообрані лідери територіальних громад часто мають освіту, що не пов'язана з діяльністю органів місцевого самоврядування, функціонуванням та розвитком територіальних громад. Тому існує велика потреба в короткострокових навчальних практичних курсах для посадових осіб місцевого самоврядування як з практичних фахових питань, так і з основ розвитку персональних навичок у сфері місцевого самоврядування та муніципального менеджменту.

Проект

Підсилення лідерів органів місцевого самоврядування сприятиме не лише розвитку територіальних громад, а й відстоюванню інтересів місцевого самоврядування на рівні держави.

Становлення реального місцевого самоврядування в Україні у відповідності до Європейської хартії місцевого самоврядування сьогодні має стати основним завданням лідерів місцевого самоврядування та Асоціацій органів місцевого самоврядування.

2. Мета і завдання Комплексної програми тренінгів

Основна мета Комплексної програми тренінгів полягає у формуванні дієвого та високо професійного місцевого самоврядування в Україні у відповідності до Європейської хартії місцевого самоврядування, зміцненні лідерів місцевого самоврядування та посиленні ролі Асоціацій органів місцевого самоврядування.

Завданнями Комплексної програми тренінгів є:

- підвищення кваліфікації посадовців органів місцевого самоврядування;
- підсилення спроможності Асоціацій органів місцевого самоврядування у відстоюванні інтересів місцевого самоврядування;
- підвищення кваліфікації керівництва та працівників виконавчих органів Асоціацій органів місцевого самоврядування.

3. Цільова аудиторія

Цільовою аудиторією Комплексної програми тренінгів є голови органів місцевого самоврядування сільських, селищних та міських рад, районних та обласних рад, а також Асоціацій органів місцевого самоврядування.

4. Способи реалізації та тематичні блоки Комплексної програми тренінгів

Способи реалізації Комплексної програми тренінгів передбачають:

- підготовку тренерів;
- розробку навчальних блоків для цільових груп;
- розробку тренінгових та видаткових матеріалів;
- залучення до проведення тренінгів керівників органів місцевого самоврядування («живі кейси», «діалог з лідерами ОМС»);
- співпраця з обласними центрами перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- дистанційне (електронне) навчання з подальшим формуванням спільнот практиків для продовження професійної комунікації.

Пропонованими тематичними блоками (модулями) Комплексної програми тренінгів є:

- Основи місцевого самоврядування;

- Організація діяльності ОМС, муніципальний менеджмент;
- Просторове та стратегічне планування розвитку громад;
- Міжмуніципальне та міжрегіональне співробітництво;
- Фінанси місцевого самоврядування;
- Управління ресурсами громад;
- Залучення громадськості до управління громадою;
- Управління якістю/послугами;
- Проектний менеджмент;
- Розвиток міжособистісних та управлінських навичок (управління часом, ефективні комунікації, управління конфліктами, управління змінами, робота в команді, мотивація персоналу проведення презентацій, прийняття рішень, проведення зборів та ін.).

Тематичний блок (модуль) включає: теоретичну частину, практичні приклади, інтегровані в теоретичну частину, спеціалісти («живі кейси»), ситуативні вправи і завдання з використанням отриманих навичок, практичні вправи й завдання, у тому числі як частина дистанційного (електронного) навчання.

Тренінгова група (в межах однієї цільової аудиторії) формується для проведення протягом року двох навчальних сесій по три дні та дистанційного навчання (виконання міні-завдань між ними).

Для керівників та працівників Асоціацій передбачається проведення обмінів досвідом з Асоціаціями інших країн.

5. Очікувані результати

Кількісні результати:

- Проведено щорічно по 2 тренінги для представників сільських ОМС (група 30 осіб, за 4 роки 120 осіб);
- Проведено щорічно по 2 тренінги для представників міських ОМС (група 30 осіб, за 4 роки 120 осіб);
- Проведено щорічно по 2 тренінги для представників районних і обласних рад (група 30 осіб, за 4 роки 120 осіб).

Якісні результати:

- Підвищено кваліфікацію посадовців органів місцевого самоврядування в сфері муніципального менеджменту та системи місцевого самоврядування;
- Підсилено роль та спроможність Асоціацій органів місцевого самоврядування у відстоюванні інтересів місцевого самоврядування через активізацію лідерів місцевого самоврядування.

Отримання сертифікату після завершення курсу. ■ VASSR

ЕЛЕКТРОННИЙ КУРС «УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ З МІСЦЕВОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ-3»: ПІДГОТОВКА ЙДЕ «ПОВНИМ ХОДОМ»

Ініціатива щодо електронного навчання має на меті не лише власне навчання, але і створення спільноти практиків – започаткування професійного спілкування між представниками органів місцевого самоврядування з різних регіонів України для забезпечення системності процесів створення, аналізу, збереження та поширення інформаційних ресурсів та знань у сфері розвитку місцевого самоврядування.

Підсумкове анкетування учасників перших двох курсів засвідчило, що 96% слухачів першого е-курсу і 99% другого задоволені тим, що взяли участь у зазначеній моделі дистанційного навчання, оцінивши ефективність запропонованих форм навчальної активності (перегляд презентацій, вивчення додаткових матеріалів, обговорення на форумах курсу, виконання індивідуальних завдань, самооцінювання, тощо). 88% слухачів першого і 97% другого е-курсів підтвердили, що е-навчання принесло значну користь професійній діяльності, якою вони займаються, 93% і 94% слухачів заявили про готовність взяти участь у подібному навчанні наступного року, 81 і 82% учасників проекту мають бажання продовжити спілкування у спільнотах практиків з актуальних питань їх управлінської діяльності.

Пропозиції учасників перших курсів навчання, тьюторів та експертів було

зібрано й проаналізовано, в результаті чого складено план дій стосовно удосконалення курсу «Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку-3». Напередодні третього е-курсу «Управління проектами» перед ініціаторами постає завдання його удосконалення щодо більшої практичної спрямованості, врахування найбільш типових помилок при написанні проектів учасниками навчання, розповсюдження найкращих практик, розвитку та активізації створеної спільноти практиків.

Додаткового імпульсу й позитиву у спілкуванні учасників другого е-навчання було додано діяльністю групи фасилітаторів з числа активних учасників попереднього циклу навчання.

З метою навчання фасилітаторів навичкам ефективної он-лайн комунікації для підвищення ефективності супроводу навчального процесу було організовано семінар-практикум «Ефективна он-лайн

комунікація в роботі фасилітатора» для активістів перших двох курсів. Автор тренінгу Наталія Алюшина (кандидат психологічних наук, доцент кафедри державного управління і менеджменту НАДУ) розкрила учасникам різні інтерпретації «фасилітації», вплив он-лайн середовища на поведінку фасилітатора та учасника навчання, стратегії фасилітації, нові моделі і теорії. Значну увагу було приділено практичному застосуванню і побудові стратегій, пов'язаних із підвищенням ефективності в е-комунікації.

Запрошуємо до участі у курсі «Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку-3»!

Курс розпочнеться на початку жовтня, реєстрація буде відкрита на е-платформі «Спільнота практиків: інновації у місцевому самоврядуванні» (<http://mx.despro.org.ua:8081/>) 23 вересня 2013 року!

Увага! Реєстрація на курс розпочнеться з 23 вересня 2013 року.

Навчання в е-курсі безкоштовне.

Кількість осіб для участі у навчанні від одного ОМС/ОСН – необмежена.

Концепція курсу УП-3:

«Курс, орієнтований на написання проекту у реальному часі навчання»

1. Участь у курсі УП-3 беруть вмотивовані слухачі – це представники ОМС, які визначилися з участю у Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування (МС) 2014, направлені на дистанційне навчання, та активісти муніципального руху.
2. Програма курсу передбачає оновлення презентацій з урахуванням їх максимальної відповідності методиці конкурсного відбору проектів та програм.
3. Курс надає слухачам можливість доступу до широкої інформаційно-методичної бази та джерел щодо підготовки проектів та програм місцевого та регіонального розвитку.
4. Курс орієнтований на розвиток спільноти практик та передбачає творчу роботу спільнот щодо підготовки проекту чи програми.
5. Курс базується на новій системі оцінювання та модульному тестуванні.
6. Курс передбачає підготовку єдиного посібника з управління проектами реалізації стратегічних пріоритетів в МС.
7. Курс орієнтує слухачів як на отримання сертифікатів, так і на написання проекту у реальному часі навчання.
8. Проекти, написані слухачами УП-3 у реальному часі навчання, будуть попередньо оцінені пілотною е-програмою оцінювання та моніторингу реалізації проектів та програм.
9. Курс отримає обґрунтовану термінологічну базу.
10. Курс стане основою нової веб-платформи «Муніципальний монітор»- веб-сайту Дирекції Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку МС.
11. Курс запроваджує формування ярмарки проектів – розроблені за методологією курсу проекти можуть претендувати на фінансування не тільки в рамках Конкурсу Фонду, а також за рахунок міжнародної технічної допомоги, спонсорів, бюджетів різних рівнів.
12. Курс розпочинає формування національної бази даних тьюторів та експертів у сфері розвитку МС та систему постійних галузевих консультацій ОМС.

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ ЗА ДОПОМОГИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

У злагодженій діяльності команди Міжнародної благодійної організації «Добробут громад» за період продуктивної роботи на теренах нашої країни утвердилася непохитна думка, що сталий розвиток дрібних підприємців та фермерів в Україні можливий, але за однієї умови – консолідації зусиль Уряду та громадськості у справі відродження сільськогосподарського кооперативного руху.

■ **Віктор Терес,**
президент МБО «Добробут громад»

Без сумніву, саме такі кроки дозволять трансформувати напрямок дрібного підприємництва у більш конкурентоспроможний – сільськогосподарської кооперації.

А підстави для цього є: 19-го січня поточного року набув чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію», який уперше визначив особливості економічної діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Цим Законом, зокрема, встановлено, що сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи не є власниками сільськогосподарської продукції, виробленої його членами, а надходження, одержані сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом від збуту (продажу) цієї продукції за дорученням своїх членів, не є його доходами.

Наразі внесені відповідні зміни до Податкового кодексу України щодо оподаткування податком на доходи фізичних осіб та

опрацьовується питання щодо оподаткування податком на додану вартість продукції, яка вироблена фізичними особами та реалізовується обслуговуючим кооперативом за дорученням своїх членів.

Тож редакція науково-популярного журналу «Вісник сільських та селищних рад» звернулася до президента МБО «Добробут громад» Віктора Тереса з проханням розповісти нашим читачам про діяльність цієї поважної організації в Україні.

Міжнародна благодійна організація «Добробут громад» (Heifer-Ukraine) – неурядова неприбуткова благодійна організація, що працює з сільськими громадами для покращення добробуту родин, піклування про довкілля.

В Україні діяльність розпочалася у 1994 році. Починаючи з 1994 року, МБО «Добробут громад» впровадила

71 проект у 21 області України, 50 з яких на даний час уже завершені. Понад **16 000 сільських родин**, більшість з яких об'єднані у сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, отримали допомогу у вигляді продуктивних сільськогосподарських тварин, елітного насіння рослин, сільськогосподарського обладнання, технічної та консультативної допомоги.

У своїй діяльності МБО «Добробут громад» фокусується на комплексному розвитку громад – її проекти завжди охоплюють кілька напрямків розвитку, але основним, спільним фактором є об'єднання членів громад у **сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи** (а також об'єднання кооперативів) як більш ефективну, економічно потужнішу соціальну структуру.

«**Передача дару**» – один із ключових принципів роботи МБО «Добробут громад», згідно з яким кожен одержувач

Карта проектів МБО «Добробут громад» (завершених і поточних) станом на червень 2013 року

допомоги згодом передає еквівалент отриманого іншій родині. Наприклад, у випадку тварин – передається перший приплід жіночої статі; у випадку обладнання для спільного використання в рамках кооперації – накопичуються кошти для капітального ремонту або придбання нового обладнання з можливістю використання більшою кількістю членів кооперативу. «Передача дару» створює естафету, яка охоплює ще більшу кількість людей, розширюючи коло тих, хто отримав допомогу.

Цільові групи. МБО «Добробут громад» переважно надає консультаційну і фінансову допомогу дрібним виробникам (особистим селянським господарствам, малим сімейним фермерським господарствам), об'єднаним в сільсько-господарські обслуговуючі кооперативи. Протягом діяльності МБО надала підтримку 74 обслуговуваним кооперативам, з яких на сьогодні активно діючими є 56 (майже 10% від усіх діючих кооперативів в Україні станом на 1 червня 2013 року).

Також наша організація активно долучається до розробки державної політики стосовно всіх аспектів сталого сільського розвитку в Україні, тісно співпрацюючи у цьому напрямку з центральними органами виконавчої влади, народними депутатами України та представниками громадянського суспільства.

Приклади проектів публічно-приватного партнерства

МБО «Добробут громад» працює над розробкою, розвитком, посиленням та імплементацією проектів публічно-приватного партнерства, зокрема з міжнародними організаціями (включаючи ФАО, DFATD (Міністерство закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади), та СОКОДЕВІ), бізнес структурами (Екосистем фонд Данон, Данон-Україна та Дансорс), державними органами влади та органами самоврядування. Одним з прикладів є проект «Розвиток молочного сектору на Буковині».

У рамках проекту «Розвиток молочного сектору на Буковині» нещодавно було відкрито перше в Україні кооперативне молокопереробне підприємство «Молочний край». Проект має на меті забезпечити стабільне зростання доходів місцевих сільських родин через підвищення прибутковості виробництва молока шляхом його переробки.

Проектом запроваджується нова модель молочарської кооперації, що має на меті забезпечити стале ціноутворення та прибутки для більш ніж 1000 сільських родин. Завод розташований у селі Панка, Сторожинецького району, Чернівецької

області. Проект отримав співфінансування від обласної та районної державних адміністрацій та сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Впровадження схожого проекту розпочато в Кіровоградській області, наразі завершується будівництво приміщення заводу та встановлення обладнання.

Кооперативне молокопереробне підприємство «Молочний край» стало не тільки джерелом збуту молока для жителів 8 сіл Чернівецької області та створило робочі місця для селян, але й планує забезпе-

чення якісними молочними продуктами місцеві дитячі садки, школи та лікарні. Споживачами продукції є більше ніж 5000 учнів шкільних та дошкільних закладів із 27 навчальних закладів. Вони споживають 60% продукції, яку виробляє «Молочний край».

Зазначаємо, що на сьогодні, у зв'язку із суттєвим зменшенням фінансування з боку донорів, наша організація, маючи у своїх рядах досвідчених фахівців та експертів, намагається спрямовувати свою діяльність на підтримку місцевих ініціатив шляхом

Кількість рослин та тварин, отриманих від МБО «Добробут громад» та шляхом передачі дару

Тварини, рослини	Отримано від МБО «Добробут громад»		Передано в дар	
	липень 2011 – червень 2012	Загалом за 18 років	липень 2011 – червень 2012	Загалом за 18 років
Молочна худоба, г.	290	1 776	91	1 289
Коні, г.	5	97	4	49
Свині, г.	15	850	135	611
Вівці, г.	-	898	189	805
Кози, г.	30	147	-	76
Кролі, шт.	-	833	226	421
Птиця, шт.	2 302	5 650	630	1 946
Картопля, т.	27, 0	201, 82	16, 687	97, 191
Саджанці/насіння, шт.	355 050	483 266	977	55 912
Бджолосім'я, с.	-	1 103	25	995

Кількість родин, які отримали тварин або рослини від МБО «Добробут громад» та в результаті передачі дару

Період	Родини, що отримали тварин безпосередньо від МБО «Добробут громад»	Родини, що отримали тварин в якості дару від інших	Родини, що отримали послуги від кооперативів	Загалом
липень 2011 – червень 2012	858	717	2 099	3 674
Загалом за 18 років	4 468	3 503	7 532	15 503

допомоги сільським громадам, органам державної влади та місцевого самоврядування місцевого та регіонального рівня у підготовці проектних пропозицій з метою отримання фінансових та матеріально-технічних ресурсів, а також залучаючи ресурси для підтримки розвитку села як шляхом подання заявок на фінансування проектів від донорів самостійно, так і шляхом подання спільних заявок разом із партнерами, зокрема органами державної влади та місцевого самоврядування.

Ми відкриті до співпраці та готові надати всебічну методологічну, інформаційну, консультаційну допомогу та підтримку ініціативним громадам!

Досвід співпраці з Міністерством аграрної політики та продовольства України органами державної влади та місцевого самоврядування:

- з серпня 2011 року МБО «Добробут громад» – член Міжвідомчої робочої групи по проекту «Розбудова спроможності Мінагрополітики щодо розроблення та впровадження політики підтримки розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації в Україні». Мета ініціативи – поліпшити умови для розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, яка сприяє сталому економічному

розвитку сільських територій в Україні. На сьогодні ініціатива завершена, в її рамках розроблено проект Державної цільової економічної програми «Про підтримку розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації на період до 2020 року» та навчальний посібник для вищих навчальних закладів з питань сільськогосподарської обслуговуючої кооперації;

- взято безпосередню участь у розробці нової редакції Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію». Закон вступив у дію 20.11.2012 р.;
- організацію залучено до діяльності робочої групи МінаАПП з розробки Концепції сталого сільського розвитку України на період до 2025 року, проект даного документу вже підготовлено та передано на узгодження до зацікавлених ЦОБВ;
- фахівцями організації взято участь у розробці затвердженого Наказом МінаАПП від 23.05.13 нового Типового Статуту сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу;
- взято участь у доопрацюванні типових Правил внутрішньогосподарської діяльності СОК, що скоро будуть затверджені відповідним Наказом МінаАПП, а також науково-практичного коментаря до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію»

та дотичних нормативно-правових актів, що надасть змогу зацікавленим особам покращити розуміння нормативно-правової бази, що регулює питання кооперації в Україні;

- на запрошення ДУ «Науково-методичний центр «Агроосвіта» МінаАПП у рамках Програми технічної допомоги ЄС TAIEХ на семінарі з питань вивчення європейського досвіду, з метою реалізації державної політики щодо створення та функціонування сільськогосподарських кооперативів, ознайомлено учасників з практичними аспектами діяльності організації у напрямку підтримки розвитку СОКів;
- під час впровадження Мінагрополітики Програми по відшкодуванню вартості обладнання сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам МБО «Добробут громад» надавала співфінансування на покриття частини вартості обладнання;
- експерти МБО «Добробут громад» брали участь у робочій групі з розробки нормативно-правових актів щодо об'єднань сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, перші два об'єднання були створені за сприяння та інституційної й фінансової підтримки МБО «Добробут громад» (Дніпропетровська та Чернівецька області). ■ VASSR

КООПЕРАТИВ «МАРФУША» – ВІД МАЛЕНЬКИХ КРОКІВ ДО ПОКРАЩЕННЯ ЖИТТЯ СЕЛЯН

Кооператив був створений 10 листопада 2009 року і вже рік надає послуги зі збору та охолодження молока. Зібране якісне молоко кооператив реалізовує на завод «Данон-Дніпро». Перші кроки кооперативу були нелегкими: товаровиробників, які повірили в сили та можливості кооперативу, було не дуже багато, але все ж таки кооператив розпочав свою діяльність, маючи лише трьох здавачів.

Об'єми були мізерні – по 60 кг молока на день. Залучати нових членів до кооперативу було непросто через абсолютну зневіру людей. Кооператив поставив ціль – збільшити об'єми **до 1 тонни на день**. Завдяки своїй упевненості, наполегливості, порядності та гарному ставленню до людей, а також завдяки підтримці в рамках проекту МБО «Добробут громад» та «Данон», СОК «Марфуша» збільшував об'єми щодня, десятки сімей удосконалювали умови життя у своїх особистих господарствах.

Прогрес був просто неймовірний:

вони почали із чотирьох відер молока та, завдяки настирливій праці та великому бажанню розвиватися, досягли 1 т/день. Та з цього все тільки розпочалося. У літній період кооператив здавав понад 5 т/день.

Життя в селі стало змінюватися на краще, і люди це відчули. Протягом року було організовано безліч тренінгів та семінарів зовсім безкоштовно для товаровиробників та кадрів кооперативу. Завдяки партнерам кооператив має всі необхідні прилади та матеріали для відбору якісного молока, спеціально обладнану лабораторію і пристрій «Еко-мілк», який визначає шість показників якості, а особливо присутність води у молоці, що є дуже важливим фактором. Варто відзначити: якщо раніше в селі рідко говорили про якість, то на сьогодні люди розуміють і змінюють своє ставлення до якості продукту, з яким вони працюють.

На території села було встановлено дитячий майданчик, який приносить задоволення сільській малечі, для дітей та дорослих компанією «Данон» було організовано поїздки до міст Херсон та Київ («Пробіг з вірою в серці» для підтримки дітей-інвалідів). Неодноразово були організовані екскурсії на завод «Данон-Дніпро», для того щоб члени кооперативу мали уяву, яку мету несе в собі компанія по збору та охолодженню якісного молока.

Отримавши племінних свиней та нетелей, а також налагодивши **штучне осіменіння**, люди отримали можливість покращити генофонд худоби в селі.

Протягом року здавачі молока були забезпечені **лавсаном, бідонами, макухою, лизухою, соєвим жмихом**. На сьогодні послуги зі збору та охолодження молока надаються в семи селах

Скадовського району. Завдяки великій допомозі МБО «Добробут громад» поліпшуються пасовища та сінокоси, для кооперативу придбано прес-підбирач, завдяки якому з'явилася можливість надавати послугу із заготівлі кормів для підсобних господарств.

Завдяки співпраці з місцевою владою в селах Володимирівка та Лиманське було **організовано водопій для худоби на пасовищі**.

Кооператив об'єднує та захищає інтереси товаровиробників та має велике бажання і можливості постійно рухатися вперед до вершини стабільності, процвітання, добробуту.

Проект дав людям змогу жити, вірити і просто хотіти розвиватися, розуміючи, що краще майбутнє можливе лише завдяки об'єднанню людей! **■ VASSR**

У СЕЛІ АНДРІЇВКА ВІДКРИВСЯ ТРЕНАЖЕРНИЙ КЛУБ ЗАВДЯКИ ПІДТРИМЦІ ПРОЕКТУ «РОЗВИТОК МОЛОЧАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ»

22 грудня 2013 року в с. Андріївка відбулося відкриття тренажерного клубу завдяки гранту у розмірі 23 000 грн., наданого СОК «Добробут Андріївки» в рамках проекту «Розвиток молочарських кооперативів», що впроваджується МБО «Добробут громад» у співпраці з компанією «Данон» і ДОГО «Сільськогосподарська консультаційна служба» та фінансується Данон Екосистем фондом, Хейфер Інтернешнл й СІДА/СОКОДЕВІ.

22 грудня 2013 року в с. Андріївка відбулося відкриття тренажерного клубу завдяки гранту у розмірі 23 000 грн., наданого СОК «Добробут Андріївки» в рамках проекту «Розвиток молочарських кооперативів», що впроваджується МБО «Добробут громад» у співпраці з компанією «Данон» і ДОГО «Сільськогосподарська консультаційна служба» та фінансується Данон Екосистем фондом, Хейфер Інтернешнл й СІДА/СОКОДЕВІ.

Конкурс міні-грантів для надання соціальних послуг, що було оголошено в рамках проекту «Розвиток молочарських

кооперативів», став додатковою можливістю для кооперативів, долучених до роботи за проектом, розширити можливості своїх членів у користуванні соціальними послугами, а також підвищити лояльність членів кооперативу та заохотити їх до більш тісної співпраці. Загалом конкурсом передбачалося надання 50 000 грн. для підтримки найкращих ініціатив молочарських кооперативів з надання соціальних послуг членам кооперативів та громаді загалом.

Однією з таких підтриманих ініціатив було створення тренажерного клубу

в с. Андріївка, на обладнання якого і було надано 23 000 грн. Внесок членів кооперативу також був чималим, адже ініціативні члени кооперативу «Добробут Андріївки» на чолі з правлінням самотужки зробили ремонт у приміщенні, пофарбували стіни та вікна, провели електрику, підготували підлогу, вирішили багато організаційних питань.

Клуб обладнали біговою доріжкою, вібромасажером, тренажерами для ніг, для преси, шведською стінкою, силовим тренажером, а також закупили тенісний стіл та штангу.

Урочисте відкриття клубу приурочили до святкування Дня Святого Миколая, в якому взяли участь представники компанії «Данон» Німченко Віктор та Григор'єв Володимир, регіональний координатор МБО «Добробут громад» Захарчук Олексій, представник Дніпропетровської дорадчої служби Лілія Латиева, сільський голова с. Андріївка Кримова Ольга, представники від ФГ «Надія» та ТОВ «Земля», котрі долучилися до обладнання клубу, а також близько 60 представників громади села.

Очільники кооперативу впевнені: відкриття такого клубу вирішить проблему відсутності елементарних умов для організації спортивного та культурного дозвілля на селі, що негативно впливає на рівень безпеки і комфортності населення, призводить до збільшення кількості правопорушень та злочинів, які завдають матеріальних та моральних збитків сільським жителям.

Відтепер в громаді с. Андріївка всі охочі зможуть підтримувати своє фізичне здоров'я. При цьому, для членів кооперативу «Добробут Андріївки» та їх родин відвідування клубу буде проводитися за абонементом на пільгових умовах. Планується, що цей клуб стане в тому числі осередком проведення культурно-розвиваючих заходів: майстер-класів, лекцій для батьків, занять для дітей та молоді.

Довідкова інформація

Проект «Розвиток молочно-кооперативів» має на меті розробити стійку та конкурентоспроможну модель постачання молока особистими селянськими господарствами (ОСГ) – індивідуальними виробниками молока; сприяти підвищенню доходів ОСГ через трансформацію їх у сімейні ферми, підвищення їх ефективності

на 11,8%) та м'яса (приблизно на 30,6%), а більшість кооперативів суттєво вдосконалили демократичну систему управління.

Група компаній «Данон» – світовий лідер з виробництва молочних продуктів. Місія «Данон» – нести здоров'я через продукти харчування якомога більшій кількості людей у світі. Компанія «Данон» працює в Україні з 1998 року. З червня 2010 року в результаті об'єднання компаній «Данон» і «Юнімілк» до компанії «Данон-Юнімілк» увійшло 3 заводи – «Данон-Дніпро» в Херсоні, де випускається більше 80% продукції «Данон», «Галактон» – в Києві і «Кремез» – в місті Кременчук. Сьогодні компанія реалізує в Україні широке різноманіття продуктів: «Актімель», «Активія», «Растішка», «Даніссімо», «Живинка», «Веселий пастушок», «Біобаланс», «Тьома», «Простоквашино», «Галактон», «Актуаль», «Смешарики». Детальніше: <http://www.danone.ua>

Його мета в Україні – підтримка та розвиток аграрного сектору, в тому числі шляхом прямих інвестицій. <http://ecosysteme.danone.com/>

МБО «Добробут громад»: Міжнародна благодійна організація «Добробут громад» (відома також з назвою Heifer-Ukraine) – неурядова неприбуткова благодійна

проектах допомога також надається родинам, що постраждали від техногенних та стихійних лих; впроваджуються агроекологічні проекти; ініціативи щодо підтримки сільської молоді та дітей і забезпечення рівних прав та можливостей чоловіків та жінок. Діяльність МБО «Добробут громад» орієнтована на комплексний розвиток сільських громад.

Наші проекти охоплюють кілька пов'язаних між собою завдань у галузі розвитку, в тому числі забезпечення доступу на ринки для дрібних виробників сільсько-господарської продукції та інших послуг, пов'язаних з ними, створення нових або покращення існуючих збутових ланцюжків, мобілізація громад, освіта та підготовка кадрів, розвиток потенціалу лідерів громад тощо.

Організація належить до мережі «Хейфер Інтернешнл», заснованої в 1944 році у США, яка виконує проекти в 125 країнах світу та надала допомогу більше 13,6 млн. родин.

ДОГО «Сільськогосподарська консультативна служба» – громадська організація, що створена у 2004 році за підтримки Канадської агенції з міжнародного розвитку для впровадження проектів у сфері розвитку сільського господарства в Дніпро-

у виробництві молока за рахунок нових знань та навиків.

Наразі серед досягнень проекту вже можна відзначити: створення 24 кооперативів у 6 областях, до яких увійшли більше 2300 членів, надання членам кооперативів 201 нетеля для підтримки виробництва молока в родинах, в результаті чого вже у 2012 році індикатор прибутку та добробуту членів кооперативів зріс на 12% у порівнянні з 2010 роком, члени кооперативу покращили своє харчування, а саме: стали споживати більше молока (приблизно

організація, що працює із сільськими громадами для підвищення добробуту сільських родин з урахуванням інтересів захисту довкілля. Починаючи з 1994 року, в Україні започатковано 71 проект. Понад 15,5 тисяч власників особистих селянських господарств та сімейних ферм, об'єднаних у сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, отримали допомогу у вигляді високопродуктивних сільськогосподарських тварин, елітного насіння рослин, сільськогосподарського обладнання, технічної й консультативної підтримки в проектах розвитку сільських громад. У таких

петровській області. В даний час службою у партнерстві із SOCODEVI впроваджується Проект «Підвищення конкурентоспроможності молочного сектору в Україні», що спрямований на підвищення добробуту селян та фермерів, які займаються виробництвом молока, завдяки організаційним та технологічним змінам у провадженні такої діяльності. Детальніше з діяльністю служби можна ознайомитися на сайті: <http://dsk.com.ua>

Детальніша інформація: <http://www.heifer.org.ua>

БУДЕ СЕЛЯНИНУ ДЕ ЖИТИ І ПРАЦЮВАТИ – БУДЕ ВІДРОДЖУВАТИСЯ СЕЛО, БУДУТЬ ВТІЛЮВАТИСЯ В ЖИТТЯ НАМІЧЕНІ РЕФОРМИ!

Сучасний період становлення України як держави і регіонів потребує створення необхідних умов для розвитку головних галузей економіки, до яких в першу чергу відноситься сільськогосподарське виробництво. У той же час, соціальна сфера села залежить від становлення нових економічних відносин та значної підтримки держави.

**Людмила Гутніченко,
голова Київського обласного фонду підтримки індивідуального будівництва на селі**

■ Людмила Гутніченко

Реформовані агропідприємства чекають на молодих кваліфікованих фахівців, яких треба забезпечити сучасним житлом. Молодь – особлива категорія населення. Саме від неї у значній мірі залежить не лише сьогодення, а й майбутнє.

А якщо це сільськогосподарська область, то розвиток агропромислового комплексу та соціальної сфери значною мірою залежить від неї.

Економічна криза і нестабільність породили зменшення зайнятості сільської молоді, посилення невідповідності між порівняно високим освітнім рівнем молодих людей і звуженими можливостями його застосування.

Неможливість отримати на селі роботу за спеціальністю, побутова невлаштованість призводять до зменшення кількості молоді на селі.

Населенню, зайнятому у сфері агропромислового виробництва, потрібна постійна допомога у вирішенні життєвих проблем, щоб умови їх помешкання були не гірші міських за рівнем інженерного забезпечення.

Без цього та інших технічних заходів буде складно підняти рівень господарювання до загальноосвітніх показників, хоч природні умови України

в багатьох випадках не гірші, а то й перевищують розвинені країни.

Постало нагальне питання перед державою і місцевим самоврядуванням у цей складний економічний період допомогти селянам покращити умови проживання, що в кінцевому результаті позначиться на зростанні сільськогосподарського виробництва і загального добробуту людей.

Враховуючи актуальність вищезазначеного, була розроблена обласна цільова програма індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» відповідно до Указу Президента України від 27.03.1998 №222/98 «Про заходи щодо підтримки індивідуального житлового будівництва на селі».

Програма є узагальнюючим організаційно-економічним документом, який визначає можливість рішень однієї з найважливіших і найбільш гострих проблем області – забезпечення житлом сільське населення. Програма здійснюється шляхом створення сприятливих умов для житлового

будівництва в сільській місцевості через надання довгострокових пільгових кредитів.

Право на одержання кредиту мають громадяни України, які постійно проживають, будують об'єкти кредитування в сільській місцевості і працюють в органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях сільського господарства, інших господарських формуваннях, що функціонують у сільській місцевості, соціальній сфері села, а також на підприємствах, в установах та організаціях переробних і обслуговуючих галузях агропромислового комплексу, навчальних закладах, закладах культури та охорони здоров'я, розташованих у межах району.

Фінансування індивідуальних сільських забудовників проводиться на підставі кредитного договору між забудовником і Фондом.

Згідно даного договору забудовник одержує кредит на будівництво сучасного індивідуального житлового будинку садибного типу терміном до 20 років під 3% річних.

Забудовники, які мають троє і більше неповнолітніх дітей, на час укладання договору отримують безвідсотковий кредит.

Програма «Власний дім» спрямована на реалізацію державної політики України в галузі житлового будівництва та збільшення обсягів індивідуального житлового будівництва як такого.

На сьогодні Програма «Власний дім» успішно діє майже в усіх районах області і набула значної популярності та прийнятності серед сільського населення.

Лише у нинішньому році за допомогою до Фонду звернулося понад 1000 сімей з

Ніна Нестерова, жителька села Дмитренки Богуславського району Київської області, отримала в фонді пільговий кредит на добудову та благоустрій власного житлового будинку. Нині успішно працює у сфері сільського туризму.

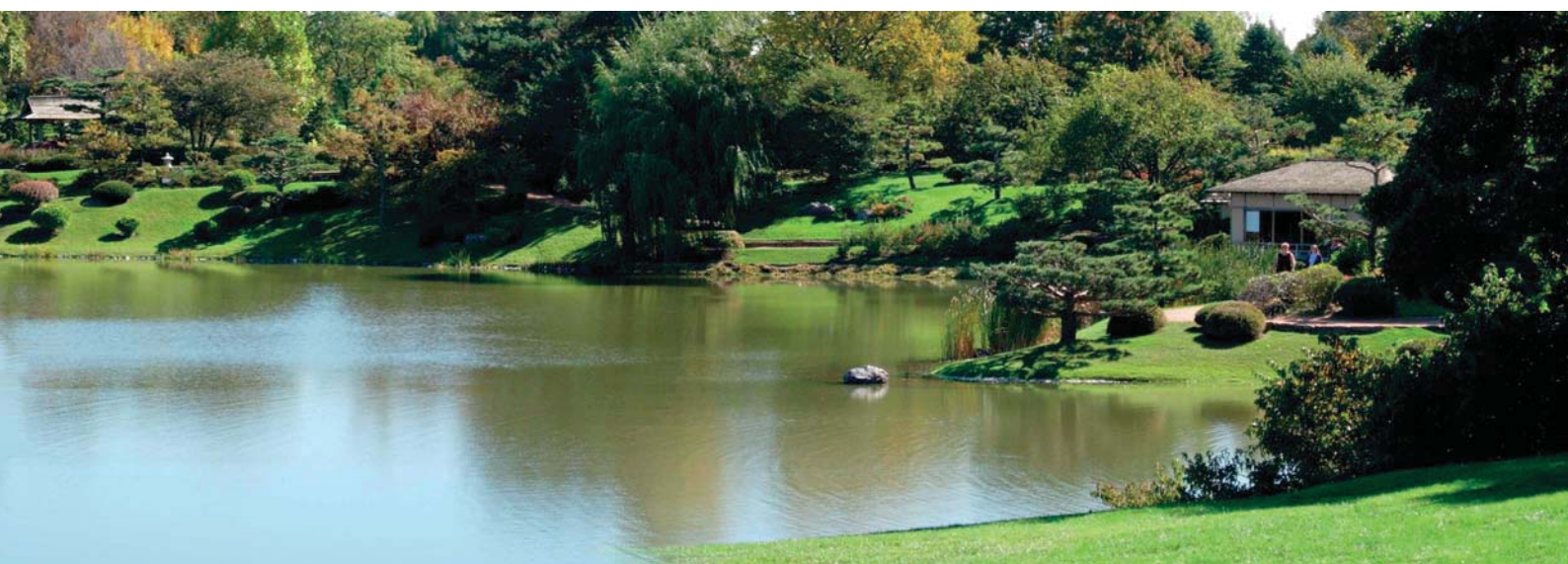
усіх районів Київщини. І якщо жителі Таращанського та Вишгородського районів лише налагоджують співпрацю з Фондом, то, наприклад, керівники Тетіївського, Володарського, Сквирського, Ставищенського, Богуславського, Миронівського, Іванківського та інших районів уже не один рік поспіль успішно вирішують проблеми сільських жителів у сфері індивідуального будівництва. У цілому ж, пільгові кредити вже отримали майже 1700 сімей Київської області.

З 2005 розпочата робота по газифікації сіл Київської області. А нині робота по газифікації проводиться у таких селах: с. Бурківці, Кошів – Тетіївський район; с. Потіївка – Білоцерківський район; с. Шубівка, с. Росава – Кагарлицький район;

с. Дулицьке, с. Красноліси – Сквирський район; с. Грушів – Миронівський район; с. Кухарі, с. Розважів, с. Леонівка – Іванківський район; с. Туники – Богуславський район. Усього за рахунок коштів Фонду газифіковано понад 1000 сільських садиб.

Безумовно, для того щоб ефективно впроваджувати такого роду програми, потрібна підтримка керівництва області. Можу засвідчити, що у цій царині маємо повну підтримку як з боку голови Київської обласної державної адміністрації Анатолія Присяжнюка, так і голови Київської обласної ради Олександра Качного.

Тож маємо надію, що сільське населення і надалі не залишиться без державної підтримки. ■ VASSR

ЯБЛУНЕВИЙ САД – ВИГІДНІШИЙ РАЗ У П'ЯТДЕСЯТ!

Микола Лановенко

Українські ґрунтово-кліматичні умови є ідеальними для вирощування плодово-ягідної продукції

За останні роки кількість інвестицій у садівництво відчутно зросла. Зростаюча популярність цієї галузі не залишає байдужими людей, які до цього і не займалися вирощуванням плодово-ягідної продукції. Адаже вітчизняний ринок ще й на половину не наповнений яблуками,

а груші і продукція ягідників займають лише п'яту частину від потреби.

Вигідне розташування України дозволяє експортувати свою продукцію як до Росії, так і до країн західної Європи. Іноземні компанії, які вже давно працюють в Україні, на повну потужність використовують ці можливості, і це не дивно: витрати на виробництво в Україні в декілька разів нижчі, ніж у Європі.

А інвестиційний клімат, створений для них в Україні – відсутність ввізного мита на основні засоби виробництва, дешеві довгострокові кредити від європейських банків, – дають їм можливість швидко налагодити роботу крупнотоварного виробництва і успішно розвиватися.

Протягом багатьох років садівництво України базувалося на застарілих технологіях. Сьогодні розроблені передові методи, завдяки яким уже через 2-3 роки після закладання саду гарантовано отримання врожаю на рівні 20-40 тонн високоякісних яблук і груш з одного гектара.

Досвід Нідерландів запозичили садоводи Польщі і дуже швидко за об'ємами виробництва плодів вийшли на лідируючі позиції в Європі. Польські садоводи – а це переважно сімейні господарства – швидко переконалися, що, маючи сад 5-ти і більше гектарів і холодильник з регульованим газовим середовищем об'ємом 150-200 тонн, можна витримати будь-яку конкуренцію і не переживати за своє майбутнє.

Про «золоті» яблука

Кожен громадянин нашої країни має право безкоштовно отримати 2 гектари землі під особисте селянське господарство. Але що ж з ними робити далі? Якщо на такій ділянці в 2 га (або 4 га – середній розмір паю в Україні) посіяти пшеницю – що й робить більшість вітчизняних фермерів, – то за найсприятливіших умов восени за неї можна виручити 10 (20) тис. грн.

Розрахунок простий. Хоча в нашій країні середня врожайність пшениці становить 30 ц/га, припустимо, що нашому селянинові вдалося вийти на європейський рівень (45-50 ц/га). 50 ц множимо на максимальну вартість – 1000 грн./т, звідсіль виходить 5000 грн. з кожного гектара.

А можна на цій самій площі розбити сад, який даватиме 40 т високосортних яблук з гектара. І навіть якщо продати врожай оптом за мінімальну ціну (3 грн. за кг), то дохід сягне 240 (480) тис. грн.

Отже, вирощувати яблука, як мінімум у 20 разів вигідніше. А якщо поррахувати щорічні затрати на обробіток зернового поля, обслуговування техніки, придбання пального, перевезення, зберігання врожаю на елеваторі тощо, то сад виявиться вигіднішим разів у п'ятдесят. При цьому не варто забувати, що плодоноситиме він протягом 25 років (при використанні нових інтенсивних технологій).

Тож не дивно, що останні півтора десятиліття в Польщі садівництво розвивається небаченими темпами. А в Україні прибутковість цього бізнесу поки що розуміють здебільшого іноземні підприємці. Наприклад, поблизу Вінниці одна австрійська компанія нещодавно заклала 300 га садів, ще одна, турецька, – 600 га.

Старі сади радянського зразку не могли давати високих урожаїв. Як правило, раніше дерева розміщували за схемою: 8х6 м. Причому вони були високорослі, що ускладнювало збирання фруктів. А нині розбивають шпалерні сади – схема посадки нагадує виноградники. Інтервал поміж саджанцями 0,7 м, а відстань між рядами – 3,5 м. Таким чином, на гектарі вміщається 4 тис. дерев. А деякі садівничі підприємства розміщують їх ще густіше – 0,6 х 3,25 м. Висота сформованих саджанців яблунь і груш у таких садах – 3 м.

Перевага шпалерного саду в тому, що дворічні саджанці сучасних якісних сортів перший урожай дають уже в рік посадки. І з кожним роком плодоносять усе більше. Однак, урожай слід регулювати за допомогою щорічного обрізування, оскільки в один рік можна отримати 50 т з гектара, а наступного виснажені дерева дадуть лише 10 т.

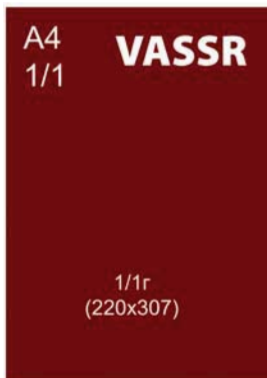
Зрозуміло, розбити сад – річ непроста. Тому охочим зайнятися нею слід звертатися до фахівців. Вони ж таки допоможуть вибрати сорти з урахуванням особливостей ґрунту та інших чинників. ■ VASSR

**Вартість розміщення реклами та рекламних статей на сторінках науково-популярного видання
«Вісник Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад»**

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ		
Рекламна полоса А4	Розмір, мм	Вартість, грн.
1/1	210x297	2500
1/2 горизонтальна	210x145	1350
1/2 вертикальна	103x297	1350
1/3 горизонтальна	210x100	1000
1/4 горизонтальна на 3 колонки	186x65	750
1/4 горизонтальна на 2 колонки	122x100	750
1/4 вертикальна	91x135	750
1/8 горизонтальна	91x65	500
2 стор. обкладинки	210x297	5000
3 стор. обкладинки	210x297	5000
4 стор. обкладинки	210x297	6000
РЕКЛАМНА ПУБЛІКАЦІЯ		
Рекламна полоса А4	Розмір, мм	Вартість, грн.
Внутрішній блок	210x297	1500
Центральний розворот	420x297	3000
Центральна вкладка (4 стор. А4)	420x297	5000
Перший розворот	420x297	3000
Останній розворот	420x297	3000

За умови розміщення у 3-х номерах – знижка 20%.

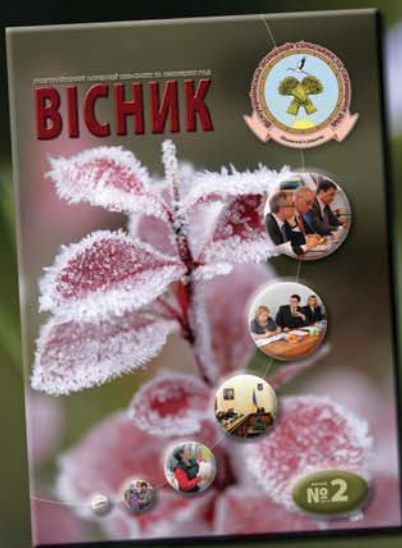
*** Без врахування вартості роботи журналіста
Розробка оригінал-макету: ціна договірна**

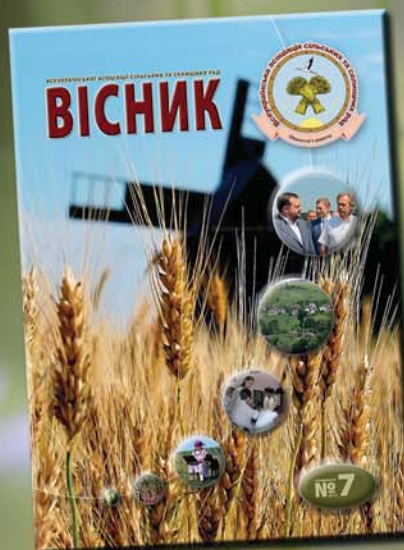
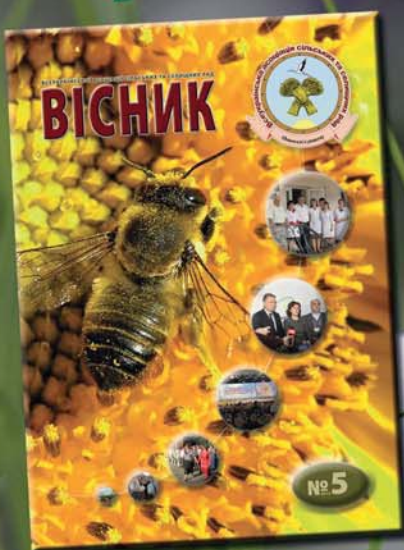
Контакти редакції:
04053 м. Київ, вул. Артема, 73,
e-mail: vassr.visnuk@mail.ru

Керівник проекту: Наталя Ключник
Тел.: +38 (067) 957-01-21

Виконавець: Ігор Горовий
Тел.: +38 (093) 279-85-92

Передплатний індекс

в поштових відділеннях

68544